

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 17.6.2011
KOM(2011) 371 lopullinen

2011/0160 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja puutuotteiden kauppaa
Euroopan unioniin koskevan Euroopan unionin ja Liberian tasavallan vapaaehtoisen
kumppanuussopimuksen (FLEGT) tekemisestä**

PERUSTELUT

Metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja puukauppaa (Forest Law Enforcement, Governance and Trade – FLEGT) koskevassa EU:n toimintasuunnitelmassa¹, jonka neuvosto hyväksyi vuonna 2003², esitetään sarja toimenpiteitä, joilla tuetaan puutavaraa tuottavia maita, edistetään monenvälistä yhteistyötä laittoman puukaupan ehkäisemiseksi, tuetaan yksityissektorin aloitteita sekä toimenpiteitä, joilla pyritään ehkäisemään investointeja laitonta puunhakkuuta edistävään toimintaan. Keskeinen osa toimintasuunnitelmaa ovat Euroopan unionin ja puutavaraa tuottavien maiden väliset FLEGT-kumppanuussopimukset, joilla pyritään lopettamaan laittomat hakkuut. Neuvosto antoi vuonna 2005 asetuksen (EY) N:o 2173/2005³, jolla perustetaan lupajärjestelmä ja mekanismi, jolla varmennetaan EU:hun tuotavan puutavaran laillisuus.

Joulukuussa 2005 neuvosto valtuutti komission neuvottelemaan puutavaraa tuottavien maiden kanssa kumppanuussopimukset, joiden tarkoituksena on panna täytäntöön toimintasuunnitelma ja erityisesti edistää varmennetun laillisen puutavaran tuontia unioniin näistä kumppanimaista⁴. Liberian kanssa tehtävä sopimus on Ghanan, Kongon, Kamerunin, Keski-Afrikan tasavallan ja Indonesian kanssa tehtyjen sopimusten jälkeen kuudes tämäläyppinen kumppanuussopimus

Komissio aloitti neuvottelut Liberian kanssa maaliskuussa 2009. Neuvottelut jatkuivat kahden vuoden ajan. Ne sisälsivät kuusi keskinäistä neuvottelutapaamista ja 14 videokokousta teknisistä kysymyksistä sekä teknisiä työryhmätason kokouksia. Jäsenvaltiot ovat avustaneet komissiota neuvottelujen aikana. Erityisesti Yhdistynyt kuningaskunta on tarjonnut resursseja neuvotteluprosessin helpottamiseksi. Komissio on antanut neuvostolle ajantasaista tietoa neuvottelujen edistymisestä ja toimittanut raportteja metsäalan työryhmälle sekä Liberiassa toimiville EU:n ulkomaanedustustojen päälliköille ja edustajille. Kunkin neuvottelutilaisuuden jälkeen osapuolet ovat järjestäneet julkisia kokouksia, jotta sidosryhmät on voitu pitää ajan tasalla neuvottelujen etenemisestä. Lisäksi Liberia on soveltanut erittäin osallistavaa lähestymistapaa, jossa kansalaisyhteiskunnan, yhteisöjen, yksityissektorin ja Liberian lainsäädäntöelimen edustajat ovat osallistuneet sopimuksen valmisteluihin.

Sopimus kattaa kaikki neuvoston antamiin neuvotteluohjeisiin sisältyneet osa-alueet. Sopimuksella luodaan erityisesti FLEGT-lupajärjestelmän edellyttämät puitteet, instituutiot ja järjestelmät. Siinä kuvaillaan toimitusketjun valvontaa, laillisuusvaatimusten noudattamisen valvonnan puitteita ja järjestelmän riippumatonta auditointia koskevia vaatimuksia. Näitä osia-alueita kuvaillaan sopimuksen liitteissä, ja niissä esitetään yksityiskohtainen selvitys rakenteista, joilla tuetaan FLEGT-lupa- perustuvaa laillisuuden varmistusjärjestelmää.

Tässä vapaaehtoisessa kumppanuussopimuksessa keskitytään metsähallintoon ja metsälainsäädännön soveltamisen valvontaan. Lupajärjestelmän avulla tarjotaan takeet siitä, että liberialainen puutavara on tuotettu laillisesti. Se osoittaa Liberian sitoutuneen edistämään vastuullisuutta ja avoimuutta. Aikaisempien väärinkäytösten aiheuttaman painolastin vuoksi liberialaisen puutavaran maine kansainvälisillä markkinoilla on huono. FLEGT-lupien avulla

¹ KOM(2003) 251.

² EUVL C 268, 7.11.2003, s. 1.

³ EUVL L 347, 30.12.2005, s. 1.

⁴ Neuvoston asiakirja 15102/05, rajoitettu jakelu.

kansainväliset markkinat voidaan vakuuttaa jälleen siitä, että liberalaiset puutuotteet ovat peräisin varmennetuista laillisista lähteistä.

Vapaaehtoisella kumppanuussopimuksella tuetaan meneillään olevaa säädösuudistusta, jolla lujitetaan oikeudellisia puitteita. Tavoitteena on edistää metsien kestävää hallinnointia ja lisätä paikallisyhteisöjen osallistumista päätöksentekoprosessiin. Sopimuksessa osoitetaan selvästi uudistusta kaipaavat osa-alueet ja asetetaan aikataulu uudistusten toteuttamiselle.

Liberia on kehittänyt kattavan kehyksen, jonka avulla valvotaan, että kaikki luvanhaltijat noudattavat lainsäädäntöä – oli kyse sitten yhteisömetsistä peräisin olevista puista, suurten hakkuulupien haltijoiden kaatamista puista tai yksityishenkilöiden omistamilta maailoilta peräisin olevista puista. Kehys kattaa kaikki puutavaratuotannon osa-alueet, mukaan lukien korjuuoikeuksien myöntäminen, metsänhoito- ja ympäristönormien soveltaminen, saatujen etujen jakaminen, työntekijöiden oikeudet ja verotus. Vaatimusten noudattamista seurataan uuden laillisuuden varmistusjärjestelmän avulla, joka perustuu nykyisen toimitusketjujärjestelmän kehittämiseen. Lisäksi Liberia työskentelee riippumattoman valvojan kanssa, joka laatii määräajoin julkistettavia kertomuksia järjestelmän tehokkuudesta. Kansalaisyhteiskunnan edustajat seuraavat vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen toimintaa kokonaisuudessaan, ja ne esittävät näkemyksiään hallitukselle, kansallisille sidosryhmille ja sopimuksen seurannasta vastaavalle yhteiselle täytäntöönpanokomitealle.

Sopimuksen soveltamisala on laajempi kuin FLEGT-asetuksen (EY) N:o 2173/2005 liitteessä II ehdotettu rajattu tuotekattavuus: sopimus kattaa kaikki viedyt puutuotteet, myös metsähakkeen, joka on maa- ja metsätaluyritysten yleinen sivutuote. Liberia sitoutuu kehittämään järjestelmän, joka antaa unionille varmuuden siitä, että kaikki Liberiasta peräisin olevat puutuotteet ovat laillisesti tuotettuja. Tämän odotetaan myös vaikuttavan myönteisesti Liberian talouskasvuun.

Sopimuksessa määrätään FLEGT-asetuksen (EY) N:o 2173/2005 ja siihen liittyvän täytäntöönpanoasetuksen (EY) N:o 1024/2008 mukaisesta tuontivalvonnasta unionin rajoilla. Sopimukseen sisältyy kuvaus Liberian FLEGT-luvasta, joka vastaa edellä mainitun täytäntöönpanoasetuksen mukaista mallia. FLEGT-lupia myönnetään myös muille kansainvälisille markkinoille suuntautuvaan puutavaran vientiin. EU:ta varten otetaan käyttöön erillinen numerointijärjestelmä, jotta EU:hun vietävä puutavara erotetaan helposti.

Sopimuksessa luodaan FLEGT-järjestelmään liittyvä vuoropuhelu- ja yhteistyöjärjestely EU:n kanssa perustamalla yhteinen täytäntöönpanokomitea. Siinä myös vahvistetaan sidosryhmien osallistumiseen, sosiaalisiin suojalausekkeisiin, vastuuvollisuuteen ja avoimuuteen, sopimuksen täytäntöönpanon seurantaan ja sitä koskevaan raportointiin liittyvät periaatteet.

Sopimuksessa vahvistetaan aikataulu ja menettelyt sopimuksen voimaantulolle sekä lupajärjestelmän soveltamiselle. Liberia tarkistaa edelleen ja täydentää alan sääntelyä, lujittaa sääntely- ja tiedonhallintajärjestelmäänsä, kehittää toimitusketjun tarkastuksia kattamaan tuotantolaitokset ja luo puitteet lainsäädännön noudattamisen riippumattomalle varmentamiselle. Tämän vuoksi uuden järjestelmän kehittäminen ja testaaminen sekä suunniteltuja toimia koskevien valmiuksien luominen hallituksessa, kansalaisyhteiskunnassa ja yksityissektorilla kestää useita vuosia. FLEGT-lupajärjestelmän odotetaan olevan täysin toimintavalmis vuoteen 2014 mennessä. Lupajärjestelmää arvioidaan sopimuksessa määritettyjen kriteerien perusteella ennen kuin EU alkaa hyväksyä FLEGT-lupia.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja puutuotteiden kauppaa Euroopan unioniin koskevan Euroopan unionin ja Liberian tasavallan vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen (FLEGT) tekemisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan ja 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan v alakohdan sekä 218 artiklan 7 kohdan kanssa,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän⁵,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan komissio antoi toukokuussa 2003 Euroopan parlamentille ja neuvostolle tiedonannon ”Metsälainsäädännön soveltamisen valvonta, metsähallinto ja puukauppa (FLEGT) – Ehdotus EU:n toimintasuunnitelmaksi”⁶, jossa kehoitetaan toimenpiteisiin laittoman puunkorjuun torjumiseksi laatimalla vapaaehtoisia kumppanuussopimuksia puutavaraa tuottavien maiden kanssa. Toimintasuunnitelmaa koskevat neuvoston päätelmät annettiin lokakuussa 2003⁷, ja parlamentti antoi asiaa koskevan päätöslauselman 11 päivänä heinäkuuta 2005⁸.
- (2) Neuvoston [...] hyväksymän päätöksen N:o 2011/EU XXX⁹ mukaisesti metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja puutuotteiden kauppaa Euroopan unioniin koskeva Euroopan unionin ja Liberian tasavallan vapaaehtoinen kumppanuussopimus, jäljempänä ’sopimus’, allekirjoitettiin [...]¹⁰ sillä varauksella, että se tehdään.
- (3) Sopimus olisi tehtävä,

⁵ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁶ KOM(2003) 251.

⁷ EYVL C 268, 7.11.2003, s. 1.

⁸ EUVL C 157E, 6.7.2006, s. 482.

⁹ EUVL L [...], [...], s. [...].

¹⁰ EUVL

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään unionin puolesta metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja puutuotteiden kauppaa Euroopan unioniin koskeva Euroopan unionin ja Liberian tasavallan sopimus.

Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja nimeää henkilön/henkilöt, jolla/joilla on oikeus antaa unionin puolesta sopimuksen 30 artiklassa tarkoitettu ilmoitus osoituksena unionin suostumuksesta tulla sopimuksen sitomaksi.

3 artikla

Sopimuksen 19 artiklan nojalla perustetussa yhteisessä täytäntöönpanokomiteassa unionia edustavat komission edustajat.

Jäsenvaltiot voivat osallistua unionin valtuuskunnan jäseninä yhteisen täytäntöönpanokomitean kokouksiin.

4 artikla

Sopimuksen liitteiden muuttamiseksi sen 26 artiklan mukaisesti komissio valtuutetaan asetuksen (EY) N:o 2173/2005 11 artiklan 3 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen hyväksymään unionin nimissä tällaiset muutokset.

5 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

6 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä [...].

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[...]*

**EUROOPAN UNIONIN JA LIBERIAN TASAVALLAN VAPAAEHTOINEN
KUMPPANUUSSOPIMUS METSÄLAINSÄÄDÄNNÖN SOVELTAMISEN
VALVONNASTA, METSÄHALLINNOSTA JA PUUTUOTTEIDEN KAUPASTA
EUROOPAN UNIONIIN (FLEGT)**

EUROOPAN UNIONI,

jäljempänä 'unioni',

ja

LIBERIAN TASAVALTA,

jäljempänä 'Liberia,

jäljempänä yhdessä 'sopimuspuolet', jotka,

OTTAVAT HUOMIOON unionin ja Liberian läheiset yhteistyösuhteet ja erityisesti Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välillä Cotonoussa (Beninissä) 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitetun kumppanuussopimuksen¹¹, jäljempänä 'Cotonoun sopimus',

OTTAVAT HUOMIOON komission neuvostolle ja Euroopan parlamentille antaman tiedonannon "Metsälainsäädännön soveltamisen valvonta, metsähallinto ja puukauppa (FLEGT)¹² – Ehdotus EU:n toimintasuunnitelmaksi" ensimmäisenä kiireellisenä toimenpiteenä laittoman puunkorjuun ja puukaupan torjunnassa,

OTTAVAT HUOMIOON vuonna 1992 Rion julistuksessa vahvistettujen periaatteiden merkityksen kestävän metsänhoidon varmistamisessa ja erityisesti periaatteen 10, joka koskee kansalaisten tietoisuuden ja osallistumisen merkitystä ympäristöasioissa, sekä periaatteen 22, joka koskee alkuperäisväestön ja muiden paikallisyhteisöjen keskeistä roolia ympäristönhoidossa ja kehityksessä,

OTTAVAT HUOMIOON vuonna 1992 annetun oikeudellisesti sitomattoman, mutta velvoittavan periaatejulistuksen periaatteiksi maailmanlaajuiselle konsensukselle kaikentyyppisten metsien hoidosta, suojelusta ja kestävästä kehityksestä sekä Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen hiljattain hyväksymät kaikentyyppisiä metsiä koskevan oikeudellisesti sitomattoman asiakirjan¹³,

OTTAVAT HUOMIOON villieläimistön ja -kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) ja erityisesti vaatimuksen, että CITES-sopimuksen osapuolet myöntävät vientilupia liitteissä I, II ja III lueteltuihin lajeihin kuuluvia yksilöitä varten

¹¹ EYVL L 317, 15.12.2000.

¹² KOM(2003) 251 lopullinen, 21.5.2003.

¹³ A/RES 62/98, 31.1.2008.

ainoastaan tietyin edellytyksin, kuten että yksilöä ei ole saatu kyseisen valtion eläin- ja kasvinsuojelulakien vastaisella tavalla,

OTTAVAT HUOMIOON, että sopimuspuolet pitävät tärkeinä kansainvälisesti sovittuja kehitystavoitteita ja Yhdistyneiden Kansakuntien vahvistamia vuosituhannen kehitystavoitteita,

VAHVISTAVAT, että sopimuspuolet pitävät tärkeinä monenvälisen kauppajärjestelmän periaatteita ja sääntöjä, erityisesti vuoden 1994 tullitariffeja ja kauppaa koskevasta yleissopimuksesta (GATT-sopimus) ja Maailman kauppajärjestön (WTO) perustamisesta tehdystä sopimuksesta johtuvia oikeuksia ja velvoitteita, sekä tarvetta soveltaa niitä avoimella ja syrjimättömällä tavalla,

OTTAVAT HUOMIOON Euroopan yhteisöön suuntautuvaa puutavaran tuontia koskevan FLEGT-lupajärjestelmän perustamisesta 20 päivänä joulukuuta 2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2173/2005¹⁴,

OTTAVAT HUOMIOON metsänhoidon uudistamisesta annetun Liberian kansallisen lain¹⁵, jolla saatetaan tasapainoon metsävarojen käyttöön, hoitoon ja suojeluun liittyvät kilpailevat kaupan, yhteisöjen ja suojelun painopisteet ja jolla edistetään metsävarojen tehokasta käyttöä taloudelliseen kehitykseen ja samalla kuitenkin varmistetaan, että metsävaroja on käytettävissä myös tulevien sukupolvien hyödyksi;

TUNNUSTAVAT, että Liberia pitää merkittävänä avoimuutta ja kansalaisten osallistumista kestäväan metsien käyttöön ja hallintaan, mukaan lukien metsän käyttöön liittyvien lupien myöntäminen, ympäristön huomioon ottavien toimien edistäminen sekä verosäännösten ja muiden lakisääteisten vaatimusten noudattamisen valvonta;

TUNNUSTAVAT, että Liberian laillisuuden varmistusjärjestelmä on suunniteltu varmistamaan kaikkien Liberiasta eri puolille maailmaa vietyjen puutuotteiden laillisuus ja sen laillisuusvaatimuksia on tarkoitus soveltaa ja/tai laajentaa kaikkiin kotimaanmarkkinoilla käytettäviin puutuotteisiin;

OTTAVAT HUOMIOON Liberian pyrkimykset edistää metsien ja luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön kestävää hoitoa koko maan alueella ja erityisesti varmistaa puutavaran kaikkien kulkuvirtojen laillisuus,

TUNNUSTAVAT, että vapaaehtoisen FLEGT-kumppanuussopimuksen täytäntöönpano hillitsee ilmastonmuutosta, myös vähentämällä metsäkadosta ja metsien tilan heikkenemisestä aiheutuvia päästöjä (REDD+), sillä se edistää metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa ja metsähallintoa,

OTTAVAT HUOMIOON, että sopimuspuolet pitävät tärkeänä kansalaisyhteiskunnan, yksityissektorin ja paikallisyhteisöjen osallistumista onnistuneeseen metsähallintopolitiikkaan erityisesti kuulemisten ja tiedottamisen avulla,

¹⁴ EUVL L 347, 30.12.2005.

¹⁵ National Forestry Reform Law, 2006 (NFRL).

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Tarkoitus

Kaikentyypisten metsien kestävää hoitoa koskevan sopimuspuolten yhteisen sitoumuksen mukaisesti tämän sopimuksen tavoitteena on muodostaa oikeudellinen kehys sen varmistamiseksi, että kaikki tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat Liberiasta unioniin tuodut puutuotteet on tuotettu laillisesti, ja tällä tavalla edistää puutuotteiden kauppaa.

Lisäksi tämä sopimus tarjoaa perustan sopimuspuolten vuoropuhelulle ja yhteistyölle tämän sopimuksen täysimääräisen soveltamisen helpottamiseksi ja edistämiseksi ja metsälainsäädännön soveltamisen valvonnan ja metsähallinnon parantamiseksi.

2 artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

- a) 'tuonnilla unioniin' puutuotteiden luovutusta vapaaseen liikkeeseen unionissa yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/1992¹⁶ 79 artiklassa tarkoitettulla tavalla, jos tuotteita ei voida määritellä tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2 päivänä heinäkuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2452/93¹⁷ 1 artiklan 6 kohdassa määritellyiksi tavaroiksi, joilla ei ole kaupallista luonnetta;
- b) 'viennillä' puutuotteiden fyysistä lähtemistä tai poisviemistä mistä tahansa Liberian maantieteellisen alueen osasta, lukuun ottamatta Liberian kautta kuljetettavia puutuotteita;
- c) 'kauttakuljetettavalla puutavaralla' kaikkia kolmannesta maasta lähtöisin olevia puutuotteita, jotka saapuvat Liberian alueelle tullivalvonnassa ja viedään sieltä pois samassa muodossa siten, että tuotteiden alkuperämaa ei muutu;
- d) 'puutuotteilla' liitteessä I lueteltuja tuotteita;
- e) 'HS-nimikkeellä' Maailman tullijärjestön kansainvälisellä yleissopimuksella harmonoidusta tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmästä perustetussa harmonoidussa

¹⁶ EYVL L 302, 19.10.1992.

¹⁷ EYVL L 253, 11.10.1993.

tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmässä vahvistettua neli- tai kuusinumeroista nimikettä;

- f) 'FLEGT-luvalla' asiakirjaa, jolla todistetaan, että lähetys on tässä sopimuksessa määriteltyjen arviointiperusteiden mukaisesta laillisesta ja varmennetusta lähteestä peräisin; FLEGT-lupa voidaan myöntää painettuna tai sähköisenä asiakirjana;
- g) 'lupaviranomaisella' Liberian nimeämää viranomaista, joka myöntää ja vahvistaa FLEGT-lupia;
- h) 'toimivaltaisilla viranomaisilla' viranomaisia, jotka unionin jäsenvaltiot ovat nimenneet vastaanottamaan, hyväksymään ja tarkastamaan FLEGT-lupia;
- i) 'lähetyksellä' FLEGT-luvassa tarkoitettua puutuotteiden erää, jonka lähettäjä tai laivaaja on lähettänyt Liberiasta ja joka esitetään luovutettavaksi vapaaseen liikkeeseen unionin tullitoimipaikassa;
- j) 'laillisesti tuotetulla puutavaralla' puutuotteita, jotka on hankittu, tuotettu ja markkinoitu noudattaen liitteessä II esitettyjä, voimassa olevien Liberian lakien ja asetusten mukaisia menettelyjä;
- k) 'luovutuksella vapaaseen liikkeeseen' unionin tullijärjestelmää, joka antaa unionitavaroiden tullioikeudellisen aseman muualta kuin unionista peräisin olevalle tavaralle (asetuksessa (ETY) N:o 2913/92 tarkoitettulla tavalla) ja joka merkitsee maksettavien tuontitullien kantamista, tarvittaessa muiden maksujen kantamista; kauppapoliittisten toimenpiteiden sekä kieltojen ja rajoitusten soveltamista, ja tavaroiden maahantuontia koskevien muiden muodollisuuksien täyttämistä;
- l) 'Euroopan komissiolla' Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13 artiklan 1 kohdassa ja 17 artiklassa tarkoitettua unionin toimielintä, jonka tehtävänä on muun muassa huolehtia ulkoisesta edustuksesta ja hoitaa yhteensovitus-, täytäntöönpano- ja hallinnointitehtäviä.

3 artikla

FLEGT-lupajärjestelmä

1. Sopimuspuolet perustavat metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja puukauppaa koskevan lupajärjestelmän, jäljempänä 'FLEGT-lupajärjestelmä'. Siinä vahvistetaan menettelyt ja vaatimukset, joilla pyritään FLEGT-lupien avulla varmentamaan, että unioniin tuodut puutuotteet on tuotettu tai hankittu laillisesti. Neuvoston asetuksen (EY) N:o 2173/2005 ja tämän sopimuksen mukaisesti unioni hyväksyy ainoastaan sellaisten lähetysten tuonnin Liberiasta unioniin, joilla on FLEGT-lupa.
2. FLEGT-lupajärjestelmää sovelletaan liitteessä I lueteltuihin puutuotteisiin.

4 artikla

Lupaviranomainen

1. Liberia nimeää lupaviranomaisensa ja ilmoittaa viranomaisen yhteystiedot Euroopan komissiolle. Molemmat sopimuspuolet tiedottavat asiasta yleisölle.
2. Lupaviranomainen tarkastaa, että puutuotteet on tuotettu laillisesti liitteessä II määritellyn lainsäädännön mukaisesti. Lupaviranomainen myöntää liitteessä II esitettyjä vaatimuksia noudattaen FLEGT-luvat laillisesti tuotettujen tai hankittujen puutuotteiden unioniin suunnatuille lähetyksille.
3. Lupaviranomainen ei myönnä FLEGT-lupia puutuotteille, jotka koostuvat kolmannelta maasta Liberiaan tuoduista puutuotteista tai sisältävät tällaisia puutuotteita, ellei ole osoitettu, että kyseinen puutuote on tuotettu ja viety kyseisen kolmannen maan lainsäädännön mukaisesti ja että tuote on tämän sopimuksen liitteessä II asetettujen vaatimusten ja muiden puutuotteiden tuontia Liberiaan sääntelevien säännösten mukainen.
4. Lupaviranomainen pitää FLEGT-lupien myöntämismenettelyt julkisina. Lupaviranomainen pitää myös kirjata kaikista FLEGT-lupien kattamista lähetyksistä ja tietosuojaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti luovuttaa nämä tiedot riippumattomaa valvontaa varten kunnioittaen viejien omistusoikeuksia koskevien tietojen luottamuksellisuutta.

5 artikla

Unionin toimivaltaiset viranomaiset

1. Euroopan komissio ilmoittaa Liberialle Euroopan unionin jäsenvaltioiden nimeämien toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot. Molemmat sopimuspuolet julkaisevat nämä tiedot.
2. Toimivaltaiset viranomaiset tarkastavat, että jokaisella lähetyksellä on voimassa oleva FLEGT-lupa ennen kuin lähetys luovutetaan vapaaseen liikkeeseen unionissa. Lähetysten luovutusta voidaan lykätä ja lähetys voidaan pitää viranomaisten hallussa, jos FLEGT-luvan pätevyydestä on epäilyksiä. Menettelyt FLEGT-luvan kattamien lähetysten luovuttamiseksi vapaaseen liikkeeseen unionissa on kuvattu liitteessä III.
3. Toimivaltaiset viranomaiset pitävät kirjaa vastaanotetuista FLEGT-luvista ja julkaisevat tiedot vuosittain.
4. Toimivaltaiset viranomaiset tarjoavat tietosuojaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti niille henkilöille tai elimille, jotka Liberia on nimennyt riippumattomaksi valvojaksi, pääsyn asiaa koskeviin asiakirjoihin ja tietoihin.

5. Kun villieläimistön ja -kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) liitteissä luetelluista lajeista peräisin olevia puutuotteita, joille on myönnetty FLEGT-lupa, saapuu unioniin, niihin sovelletaan vain tarkastusta, josta säädetään luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä 9 päivänä joulukuuta 1996 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 338/97¹⁸, sillä myös FLEGT-lupa vahvistaa, että kyseinen puutavara on tuotettu tai hankittu laillisesti.

6 artikla

FLEGT-luvat

1. FLEGT-luvat myöntää lupaviranomainen varmentaa, että puutuotteet on tuotettu tai hankittu laillisesti.
2. FLEGT-luvat laaditaan englanninkieliselle lomakkeelle.
3. Sopimuspuolet voivat keskinäisestä sopimuksesta perustaa sähköisiä järjestelmiä FLEGT-lupien myöntämistä, lähettämistä ja vastaanottoa varten.
4. FLEGT-lupien myöntämistä koskeva menettely ja lupien tekniset vaatimukset vahvistetaan liitteessä IV.

7 artikla

Laillisesti tuotetun puutavaran määrittely

Tässä sopimuksessa tarkoitettu laillisesti tuotettu puutavara määritellään 2 artiklassa ja liitteessä II. Määritelmä sisältää Liberian kansalliset lait ja asetukset, joita on noudatettava, jotta puutuotteille voidaan myöntää FLEGT-lupa. Liite II sisältää myös laillisuuskaaviot, indikaattorit ja varmentajat sekä yksityiskohtaiset varmentamismenettelyt, joita on noudatettava määrittettäessä, onko Liberian lainsäädäntöä noudatettu.

8 artikla

Laillisesti tuotetun puutavaran varmentaminen

1. Liberia perustaa järjestelmän, jolla varmennetaan, että puutuotteet on tuotettu tai hankittu laillisesti ja että ainoastaan tällaisiksi varmennettuja lähetyksiä viedään unioniin. Tällä laillisuuden varmistusjärjestelmällä valvotaan määräysten noudattamista, jotta voidaan varmentaa, että unioniin vietäväksi tarkoitetut puutuotteet on laillisesti tuotettu tai hankittu ja että FLEGT-lupia ei ole myönnetty puutavaralähetyksille, joita ei ole laillisesti tuotettu tai hankittu tai joiden alkuperä on tuntematon. Järjestelmään on

¹⁸ EYVL L 61, 3.3.1997, s. 1.

myös sisällytettävä menettelyjä, joilla varmistetaan, että laitonta tai alkuperältään tuntematonta puutavaraa ei pääse toimitusketjuun.

2. Järjestelmä sen varmentamiseksi, että lähetysten puutuotteet on tuotettu laillisesti, on esitetty liitteessä II.

9 artikla

FLEGT-lupajärjestelmän soveltaminen puutuotteisiin, joita ei viedä unioniin

1. Liberia pyrkii varmentamaan unionin ulkopuolisille markkinoille viedyn, sen kotimaanmarkkinoilla myydyn ja tuotavan puutavaran laillisuuden käyttäen mahdollisuuksien mukaan tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi kehitettyä laillisuuden varmistusjärjestelmää.
2. Tukeakseen näitä pyrkimyksiä unioni edistää sidosryhmiä kuullen tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi kehitettyjen järjestelmien käyttöä muilla kansainvälisillä markkinoilla ja kolmansien maiden kanssa käytävässä kaupassa.

10 artikla

Lupien pätevyyttä koskeva kuuleminen

1. Jos luvan pätevyyttä epäillään, kyseinen toimivaltainen viranomainen voi pyytää lupaviranomaiselta lisätietoja ja hankkia lisäselvityksiä. Jos lupaviranomainen ei vastaa 21 kalenteripäivän kuluessa lisätietopyynnön vastaanottamisesta, toimivaltainen viranomainen toimii voimassa olevan kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti eikä hyväksy lupaa. Jos lisätietojen toimittamisen ja lisäselvitysten jälkeen voidaan todeta, että luvan sisältämät tiedot eivät vastaa lähetystä, toimivaltainen viranomainen toimii voimassa olevan kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti eikä hyväksy lupaa. Lupaviranomaiselle on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti jokaisesta tapauksesta, jossa FLEGT-lupaa ei ole hyväksytty, ja esitettävä syyt siihen.
2. Jos FLEGT-lupia koskevan kuulemisen yhteydessä syntyy ratkaisemattomia erimielisyyksiä tai vaikeuksia, asia voidaan siirtää yhteisen täytäntöönpanokomitean käsiteltäväksi.

11 artikla

Riippumaton valvoja

1. Sopimuspuolet sopivat tarpeesta käyttää riippumattoman valvojan palveluja sovituin väliajoin FLEGT-lupajärjestelmän toimivuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi liitteen V mukaisesti.
2. Liberia käyttää riippumattoman valvojan palveluja unionia kuullen.
3. Riippumaton valvoja siirtää sen työtä koskevat valitukset yhteisen täytäntöönpanokomitean käsiteltäväksi.
4. Riippumaton valvoja esittää havaintonsa sopimuspuolille laatimalla kertomuksia liitteessä V kuvatun menettelyn mukaisesti. Riippumattoman valvojan kertomukset julkaistaan liitteessä V määritettyä menettelyä noudattaen.
5. Sopimuspuolet helpottavat riippumattoman valvojan työtä muun muassa varmistamalla, että valvojalla on kummankin sopimuspuolen alueella pääsy tehtäviensä suorittamiseksi tarvitsemiinsa tietoihin. Sopimuspuolet voivat kuitenkin tietosuoja koskevan lainsäädäntönsä nojalla evätä tiedot, joita niillä ei ole valtuuksia antaa.

12 artikla

Sääntöjenvastaisuudet

Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen, jos ne epäilevät tai ovat saaneet näyttöä FLEGT-lupajärjestelmän kiertämisestä tai sääntöjenvastaisuudesta muun muassa seuraavien seikkojen osalta:

- a) kaupan kierrättäminen esimerkiksi ohjaamalla Liberiasta unioniin suuntautuva kauppa kolmannen maan kautta, jos on syytä epäillä, että syynä tähän on pyrkimys välttää lupamenettely;
- b) FLEGT-lupia myönnetään puutuotteille, joihin sisältyy tuontipuuta epäilyttävistä lähteistä kolmansista maista; tai
- c) petos FLEGT-luvan saamiseksi tai sen käytössä.

13 artikla

FLEGT-lupajärjestelmän käyttöönottopäivä

1. Sopimuspuolet vahvistavat päivämäärän, josta alkaen FLEGT-lupajärjestelmä otetaan käyttöön.

2. FLEGT-lupajärjestelmän käynnistämistä edeltää yhteinen tekninen arviointi, jonka tavoitteet ja kriteerit on esitetty liitteessä VI. Arvioinnissa varmistetaan, että FLEGT-lupajärjestelmän perustana oleva laillisuuden varmistusjärjestelmä täyttää asianmukaisesti tehtävänsä ja että Euroopan unionissa on käytössä järjestelmät FLEGT-lupien vastaanottamiseen, varmentamiseen ja hyväksymiseen

14 artikla

Sopimuksen täytäntöönpanoaikataulu

1. Sopimuspuolet hyväksyvät liitteessä VII vahvistetun täytäntöönpanoaikataulun.
2. Sopimuspuolet arvioivat yhteisen täytäntöönpanokomitean välityksellä täytäntöönpanon edistymistä liitteessä VII vahvistetun aikataulun perusteella.

15 artikla

Tukitoimenpiteet

1. Sopimuspuolet ovat yksilöineet liitteessä VIII esitetyt alat sellaisiksi, joilla tarvitaan täydentäviä teknisiä ja taloudellisia resursseja, jotta tämä sopimus voidaan panna täytäntöön.
2. Näiden täydentävien resurssien tarjoaminen riippuu unionin ja sen jäsenvaltioiden Liberialle antaman avun tavanomaisista suunnittelumenettelyistä ja Liberian omista budjettimenettelyistä.
3. Sopimuspuolet varautuvat sopimaan yhteisestä järjestelystä, jolla Euroopan komission ja unionin jäsenvaltioiden rahoitus ja tekninen tuki koordinoidaan tukemaan näitä toimenpiteitä.
4. Liberia varmistaa, että valmiuksien parantaminen tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi näkyy myös kansallisessa suunnittelussa, kuten köyhyyden vähentämisstrategiassa ja talousarvioissa.
5. Sopimuspuolet varmistavat, että tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä toimenpiteitä koordinoidaan nykyisten ja tulevien kehitysyhteistyöaloitteiden kanssa, kuten muun muassa aloitteet, joilla tuetaan metsäkadosta ja metsien tilan heikkenemisestä aiheutuvien päästöjen vähentämistä (REDD+).
6. Näiden lisäresurssien tarjoaminen kuuluu Cotonoun sopimuksessa määrättyjen Euroopan unionin avun sekä Euroopan unionin jäsenvaltioiden Liberialle antaman kahdenvälisen avun menettelyjen soveltamisalaan.

16 artikla

Sidosryhmien osallistuminen sopimuksen täytäntöönpanoon

1. Liberia varmistaa metsävarojen osallistavaan hallintoon liittyvän, metsänhoidon uudistamisesta annetun kansallisen lain mukaisesti, että tämän sopimuksen täytäntöönpanossa ja valvonnassa kuullaan asianomaisia sidosryhmiä, mukaan lukien teollisuus, kansalaisyhteiskunta, paikallisyhteisöt ja muut metsistä riippuvaiset henkilöt. Sidosryhmien osallistuminen toteutetaan nykyisten metsähallintoyksiköiden avulla ja tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti perustetun kansallisen komitean jäsenyyden myötä.
2. Liberia perustaa kansallisen komitean valvomaan tämän sopimuksen täytäntöönpanoa; komitea koostuu asianomaisten viranomaisyksikköjen ja muiden asianomaisten sidosryhmien edustajista.
3. Unioni kuulee säännöllisesti sidosryhmiä sopimuksen täytäntöönpanosta ottaen huomioon velvoitteensa, jotka johtuvat vuonna 1998 tehdystä, tiedon saantia, kansalaisten osallistumisoikeutta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevasta Århusin yleissopimuksesta.

17 artikla

Sosiaaliset suojalausekkeet

1. Sopimuksen mahdollisten haittavaikutusten pitämiseksi mahdollisimman pieninä sopimuspuolet sopivat perehtyvänsä niiden henkilöiden ja paikallisyhteisöjen elinkeinoihin, joihin sopimus saattaa vaikuttaa, mukaan luettuina toimijat, jotka osallistuvat laittomiin hakkuisiin.
2. Sopimuspuolet valvovat tämän sopimuksen vaikutuksia 1 kohdassa tarkoitettuihin yhteisöihin ja toteuttavat kohtuullisia toimenpiteitä mahdollisten haittavaikutusten lievittämiseksi. Sopimuspuolet voivat sopia täydentävistä toimenpiteistä haittavaikutusten korjaamiseksi.

18 artikla

Markkinoita koskevat kannustintoenpiteet

Kansainväliset velvoitteensa huomioon ottaen unioni pyrkii edistämään tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien puutuotteiden suotuisaa pääsyä markkinoilleen. Näihin pyrkimyksiin kuuluvat:

- a) sellaisiin julkisiin ja yksityisiin hankintaperiaatteisiin kannustaminen, joissa tunnustetaan toimet laillisesti tuotettujen puutuotteiden toimitusten varmistamiseksi, ja
- b) FLEGT-luvallisten tuotteiden edistäminen unionin markkinoilla.

19 artikla

Yhteinen täytäntöönpanokomitea

1. Sopimuspuolet perustavat yhteisen täytäntöönpanokomitean helpottamaan tämän sopimuksen seuranta- ja arviointia. Yhteinen täytäntöönpanokomitea helpottaa sopimuspuolten välistä vuoropuhelua ja tiedonvaihtoa.
2. Kumpikin sopimuspuoli nimeää edustajansa yhteiseen täytäntöönpanokomiteaan, joka tekee päätöksensä yksimielisesti. Yhteisellä täytäntöönpanokomitealla on kaksi puheenjohtajaa, joista toinen edustaa unionia ja toinen Liberiää.
3. Yhteinen täytäntöönpanokomitea tarkastelee kaikkia tämän sopimuksen tehokkaaseen täytäntöönpanoon liittyviä kysymyksiä. Yhteinen täytäntöönpanokomitea
 - a) kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa sopimuspuolten sopimana ajankohtana ja sopimassa paikassa;
 - b) laatii yhdessä toimintasuunnitelman ja yhteisten toimien tehtävämääritykset;
 - c) vahvistaa oman työjärjestyksensä;
 - d) vahvistaa yhteispuheenjohtajuusjärjestelyn kokoustensa puheenjohtoa varten;
 - e) varmistaa toimintansa avoimuuden ja toimintaansa ja päätöksiään koskevien tietojen välittämisen yleisölle;
 - f) perustaa tarvittaessa työryhmiä tai muita ylimääräisiä elimiä tehtäviin, joissa vaaditaan erityisasiantuntemusta;
 - g) julkaisee vuosikertomuksen. Tämän kertomuksen sisältöä kuvaillaan yksityiskohtaisesti liitteessä IX.
4. Yhteisen täytäntöönpanokomitean tehtäviä kuvaillaan liitteessä X.
5. Sopimuksen parafoinnin ja voimaantulon väliseksi ajaksi perustetaan yhteinen neuvottelu- ja seurantamekanismi helpottamaan sopimuksen täytäntöönpanoa.

20 artikla

Sopimuksen täytäntöönpanoa koskeva tiedotus

1. Sopimuksen täytäntöönpanoa koskevasta virallisesta viestinnästä vastaavat sopimuspuolten edustajat ovat seuraavat:

Liberia:	Euroopan unioni:
Maatalousministeri	Unionin lähetystön päällikkö Liberiassa

2. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen viipymättä sopimuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tiedot.

21 artikla

Raportointi ja tietojen julkaiseminen

1. Tietojen julkaiseminen on keskeisen tärkeää vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen hallinnoinnin edistämiseksi ja tietojen välittämiseksi sidosryhmille. Tietoja julkaistaan säännöllisesti, jotta voidaan helpottaa järjestelmien täytäntöönpanoa ja seurantaa, lisätä avoimuutta ja kasvattaa näin sidosryhmien ja kuluttajien luottamusta sekä varmistaa sopimuspuolten laaja vastuullisuus. Julkaistavia tietoja koskevat yksityiskohdat esitetään liitteessä IX.
2. Kumpikin sopimuspuoli määrittää tietojen julkaisemiseen sopivimmat välineet. Sopimuspuolet pyrkivät erityisesti tarjoamaan metsätalouden sidosryhmille luotettavia ja ajantasaisia tietoja.
3. Yhteisen täytäntöönpanokomitean toimintaa ohjaavat periaatteet ja menettelyt julkaistaan.

22 artikla

Luottamukselliset tiedot

1. Kumpikin sopimuspuoli säilyttää lakiansa mukaisesti tämän sopimuksen nojalla vaihdettujen luottamuksellisten tietojen luottamuksellisuuden. Kumpikaan sopimuspuoli ei anna eikä salli sopimuksen täytäntöönpanoon osallistuvien viranomaistensa antaa yleisön tietoon tämän sopimuksen nojalla vaihdettuja liikesalaisuuksia tai luottamuksellisia kaupallisia tietoja.
2. Jollei 1 kohdasta muuta johdu, seuraavia tietoja ei pidetä luottamuksellisina:

- a) Liberian myöntämien ja unionin vastaanottamien FLEGT-lupien lukumäärä ja laji sekä näillä luvilla Liberiasta vietyjen ja unioniin saapuneiden puutuotteiden määrä;
- b) luvanhaltijoiden ja tuojien nimet ja osoitteet;
- c) viejän maksamien maksujen ja verojen määrä;
- d) toimeksisaajalle tai luvanhaltijalle määrätyt sakot tai tätä vastaan toteutetut sääntelytoimet.

23 artikla

Alueet, joihin sopimusta sovelletaan

Tätä sopimusta sovelletaan alueeseen, johon sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehtyä sopimusta siinä määrätyn edellytyksin, ja Liberian alueeseen.

24 artikla

Riitojen ratkaiseminen

1. Sopimuspuolet pyrkivät ratkaisemaan sopimuksen soveltamista tai tulkintaa koskevat riidat varhaisessa vaiheessa neuvottelemalla.
2. Jos riitaa ei saada ratkaistua neuvottelulla kahden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvotteluja alun perin pyydettiin, kumpi tahansa sopimuspuoli voi siirtää asian yhteiselle täytäntöönpanokomitealle, joka pyrkii ratkaisemaan erimielisyyden. Yhteiselle täytäntöönpanokomitealle on toimitettava kaikki asiaa koskevat tiedot, jotta se voi tarkastella tilannetta perusteellisesti ja saada aikaan hyväksyttävän ratkaisun. Tätä varten yhteisen täytäntöönpanokomitean on tarkasteltava kaikkia mahdollisuuksia tämän sopimuksen tehokkaan soveltamisen jatkamiseksi.
3. Jos yhteinen täytäntöönpanokomitea ei kykene ratkaisemaan riitaa kahden kuukauden kuluessa, sopimuspuolet voivat yhdessä pyytää riippumattomalta kolmannelta osapuolelta hyviä palveluksia tai välitystoimintaa.
4. Jos riitaa ei voida ratkaista tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti, kumpi tahansa osapuoli voi ilmoittaa toiselle osapuolelle välimiehen nimeämisestä; tällöin toisen sopimuspuolen on nimettävä toinen välimies 30 kalenteripäivän kuluessa ensimmäisen välimiehen nimeämisestä. Sopimuspuolet nimeävät yhdessä kolmannen välimiehen kahden kuukauden kuluessa toisen välimiehen nimeämisestä.
5. Välimiespäätökset tehdään äänten enemmistöllä kuuden kuukauden kuluessa kolmannen välimiehen nimeämisestä.

6. Ratkaisu sitoo sopimuspuolia, eikä siitä voi valittaa.
7. Yhteinen täytäntöönpanokomitea vahvistaa välitystoimintaa koskevat menettelyt.

25 artikla

Soveltamisen keskeyttäminen

1. Kumpi tahansa sopimuspuoli voi keskeyttää sopimuksen soveltamisen, jos toinen sopimuspuoli a) laiminlyö tässä sopimuksessa täsmennettyjen velvoitteidensa noudattamisen, b) laiminlyö tämän sopimuksen täytäntöönpanon edellyttämien sääntely- ja hallintotoimenpiteiden ja -välineiden ylläpitämisen tai c) toimii tai laiminlyö toiminnan tavalla, joka aiheuttaa merkittäviä vaaroja joko unionin tai Liberian ympäristölle tai kansalaisten terveydelle tai turvallisuudelle. Soveltamisen keskeyttämistä koskevasta päätöksestä ja päätöksen perusteluista on ilmoitettava toiselle sopimuspuolelle kirjallisesti.
2. Sopimusehtojen soveltaminen lakkaa 30 kalenteripäivän kuluttua tällaisen ilmoituksen antamisesta.
3. Sopimusta aletaan soveltaa uudestaan 30 kalenteripäivän kuluttua siitä, kun soveltamisen keskeyttänyt sopimuspuoli ilmoittaa toiselle sopimuspuolelle, että soveltamisen keskeyttämisen perustelut eivät ole enää voimassa, ja kun sopimuspuolet sopivat yhteisesti tämän sopimuksen soveltamisen aloittamisesta uudelleen.

26 artikla

Muutokset

1. Sopimuspuoli, joka haluaa muuttaa sopimusta, tekee muutosehdotuksen vähintään kolme kuukautta ennen yhteisen täytäntöönpanokomitean seuraavaa kokousta. Yhteinen täytäntöönpanokomitea keskustelee ehdotuksesta, ja antaa suosituksen, jos se saavuttaa yksimielisyyden asiasta. Kumpikin sopimuspuoli tarkastelee suositusta, ja jos se on siitä samaa mieltä, hyväksyy sen omia menettelyjään noudattaen.
2. Molempien sopimuspuolten tällä tavalla hyväksymä muutos tulee voimaan sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen tätä varten tarvittavien menettelyjen päätökseen saattamisesta.
3. Yhteinen täytäntöönpanokomitea voi tehdä muutoksia sopimuksen liitteisiin.
4. Kaikista muutoksista ilmoitetaan tämän sopimuksen tallettajille, ja ilmoitus tulee voimaan tämän artiklan 2 kohdassa määritellyssä määräajassa ja sen mukaisin edellytyksin.

27 artikla

Liitteet

Tämän sopimuksen liitteet ovat erottamaton osa tätä sopimusta, ja ne ovat täytöntöönpanokelpoisia.

28 artikla

Voimassaoloaika

Tämän sopimuksen voimassaoloaika ei ole rajoitettu sen voimaantulosta lukien.

29 artikla

Sopimuksen irtisanominen

Edellä 28 artiklasta poiketen kumpi tahansa sopimuspuoli voi irtisanoa sopimuksen ilmoittamalla siitä toiselle sopimuspuolelle. Sopimuksen voimassaolo päättyy 12 kuukauden kuluttua tällaisesta ilmoituksesta.

30 artikla

Todistusvoimaiset tekstit

Tämä sopimus on laadittu kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakian, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ja kukin teksti on todistusvoimainen. Jos tulkintaeroja esiintyy, englanninkielistä toisintoa sovelletaan ensisijaisesti.

31 artikla

Voimaantulo

1. Sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen kirjallisesti tätä varten tarvittavien menettelyjensä päätökseen saattamisesta.
2. Ilmoitus on lähetettävä Euroopan unionin neuvoston pääsihteerille ja Liberian ulkoasiainministeriölle, jotka ovat tämän sopimuksen yhteisiä tallettajia.

Liiteluettelo

Liite I	Luettelo FLEGT-lupaa edellyttävistä tuotteista
Liite II	Liberian laillisuuden varmistusjärjestelmä
Liite III	Edellytykset Liberiasta vietyjen FLEGT-luvallisten puutuotteiden luovuttamiseksi vapaaseen liikkeeseen Euroopan unionissa
Liite IV	FLEGT-lupia koskevat vaatimukset ja tekniset eritelvät
Liite V	Riippumattoman valvonnan periaatteet
Liite VI	Laillisuuden varmistusjärjestelmän arviointiperusteet
Liite VII	Täytäntöönpanoaikataulu
Liite VIII	Tukitoimenpiteet
Liite IX	Tiedotus ja avoimuus
Liite X	Yhteisen täytäntöönpanokomitean tehtävät

LIITE I

LUETTELO FLEGT-LUPAA EDELLYTTÄVISTÄ TUOTTEISTA

HS-KOODIT	KAUPPANIEMI
4401	Polttopuu, rankoina, pölkkyinä, halkoina, oksina, risukimppuina tai niiden kaltaisissa muodoissa; puu lastuina ja hakkeena; sahanpuru ja puujäte, myös pölkkyiksi, briketeiksi, rakeiksi tai niiden kaltaiseen muotoon yhteenpuristettu
4403	Raakapuu, myös jos siitä on poistettu kuori tai pintapuu, tai karkeasti syrjäyty puu
4406	Puiset rata- ja raitiotiepölkkyt
4407	Puu, sahattu tai veistetty (chipped) pituussuunnassa, tasoleikattu tai viiluksi sorvattu, myös höylätty, hiottu tai päistään jatkettu, paksuus suurempi kuin 6 mm
4408	Viilut vanerointia (myös kerrostettua puuta tasoleikkaamalla saadut), ristiinliimattua vaneria tai muuta niiden kaltaista kerrostettua puuta varten ja muu puu, sahattu pituussuunnassa, tasoleikattu tai viiluksi sorvattu, myös höylätty, hiottu, saumattu tai päistään jatkettu, paksuus enintään 6 mm
4409	Puu (myös yhdistämättömät laatat ja rimat parkettilattioita varten), yhdeltä tai useammalta syrjältä tai pinnalta koko pituudelta muotoiltu (pontattu, puolipontattu, viistottu, pontattu viistotuun syrjin, helmipontattu, tehty muotolistoiksi tai -laudoiksi, pyöristetty tai vastaavilla tavoilla työstetty), myös höylätty, hiottu tai päästään jatkettu
4410	Puusta tai muusta puumaisesta aineesta valmistettu lastulevy ja ”oriented strand board” -levy sekä niiden kaltaiset levyt (esimerkiksi ”waferboard”-levyt), myös hartsilla tai muulla orgaanisella sideaineella yhteenpuristetut
4411	Puusta tai muusta puumaisesta aineesta valmistettu kuitulevy, myös hartsilla tai muulla orgaanisella sideaineella yhteenpuristettu
4412	Ristiinliimattu vaneri, vaneroidut puulevyt ja niiden kaltainen kerrostettu puu
4414	Puiset maalausten, valokuvien, peilien ja niiden kaltaisten tavaroiden kehykset
4415	Puiset pakkauslaatikot, -rasiat, -häkit, -pytyt ja niiden kaltaiset päällykset; puiset kaapeli- ja johdinkelat; kuormalavat, laatikkokuormalavat ja muut puiset lastauslavat; puiset kuormauslavojen lavakaulukset
4416	Puiset drittelit, tynnyrit, sammiot, saavit ja muut tynnyriteokset sekä niiden puuosat, myös kimmet
4417	Puiset työkalut ja -välineet, työkalujen ja -välineiden rungot, varret ja kädensijat, luudan-, harjan- ja siveltimenrungot, -varret ja -kädensijat; siveltimenrungot, -varret ja -kädensijat; puiset jalkineiden lestit ja pakotuspuut
4418	Rakennuspuusepän ja kirvesmiehen tuotteet, myös puiset solulevyt, yhdistetyt lattialaatat, päreet ja paanut
9403.30	Puuhuonekalut, jollaisia käytetään toimistoissa

9403.40	Puuhuonekalut, jollaisia käytetään keittiöissä
9403.50	Puiset huonekalut, jollaisia käytetään makuuhuoneissa
9403.60	Muut puuhuonekalut

LIITE II

LIBERIAN LAILLISUUDEN VARMISTUSJÄRJESTELMÄ

1. JOHDANTO

Liberian laillisuuden varmistusjärjestelmän (Legality Assurance System, jäljempänä 'LAS') avulla pyritään varmistamaan metsänkäyttöoikeuksien jakamisen ja puunkorjuun, -kuljetuksen ja -jalostuksen sekä puukaupan laillisuus. Järjestelmä perustuu voimassa olevaan kansalliseen lainsäädäntöön ja olemassa oleviin valtion valvontajärjestelmiin. Se on syntynyt sidosryhmien välisessä kansallisessa prosessissa, johon osallistui yhteisöjen, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, valtion virastojen ja yksityissektorin edustajia. Sidosryhmät ovat sopineet kuulemis- ja neuvotteluprosessia noudattaen seuraavista LAS:n jäljempänä kuvailluista osista:

- laillisuuden määrittely
- laillisuusvaatimusten noudattamisen valvonta
- toimitusketjujärjestelmä
- FLEGT-lupajärjestelmä
- riippumaton valvonta.

Laillisuuden määrittelyssä esitetään metsäalaa sovellettavan lainsäädännön keskeiset vaatimukset. Kansalliset sidosryhmät viimeistelivät ja hyväksyivät laillisuuden määrittelyn vapaaehtoista kumppanuussopimusta koskevien neuvottelujen yhteydessä.

Laillisuuden varmentamisella tarkoitetaan sen järjestelmällistä määrittämistä, onko laillisuuden määrittelyyn liittyviä vaatimuksia noudatettu. Tämä on lainsäädännössä ja vapaaehtoisessa kumppanuussopimuksessa nimettyjen valtion virastojen tehtävä.

Toimitusketjujärjestelmää (chain of custody system, COCS) sovelletaan puutavaran toimitusketjun valvomiseksi metsästä vientipaikalle tai kotimaan myyntimarkkinoille. COCS:ään sisältyy yritysten suorittama toiminnan valvonta, COCS:n hallinnoijan suorittama varmentaminen ja tietojärjestelmä, johon toiminnan valvonnasta ja varmentamisesta saadut tiedot tallennetaan ja jossa ne analysoidaan. Suurelta osin LAS:n vaatimusten mukainen COCS on ollut käytössä jo ennen vapaaehtoista kumppanuussopimusta koskevien-neuvottelujen aloittamista. Sen kehitti ja sitä käyttää ulkopuolinen palveluntarjoaja, ja se siirretään lopuksi metsäalan kehittämisestä vastaavan viranomaisen (Forestry Development Authority, FDA) alaisuuteen.

Liberia myöntää **FLEGT-lupia** kaikille vientilähetysten sisältämille puutuotteille, jotka on valmistettu laillisuuden määrittelyyn liittyvien vaatimusten mukaisesti ja joita valvotaan asianmukaisesti COCS:n avulla.

Riippumaton valvonta lisää LAS:n luotettavuutta. Sen yhteydessä tarkastetaan, että järjestelmän jokainen osa toimii suunnitellusti. Tarkastukset suorittaa Liberian metsäalan sääntelyelimistä ja yksityissektorin toimijoista riippumaton toimivaltainen laitos. Tarkastusten tulokset ilmoitetaan yhteiselle täytäntöönpanokomitealle, ja raportit ovat yleisön saatavilla.

Sidosryhmistä koostuva työryhmä on esittänyt laillisuuden varmentamisen, lupamenettelyn ja riippumattoman valvonnan tehtävät, joita kehitetään edelleen ja joita toteutetaan käytännössä vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanovaiheen aikana.

Tässä liitteessä kuvaillaan, kuinka LAS toimii käytännössä.

2. SOVELTAMISALA

2.1. Puutavaran lähteet

Kaiken kotimaisen puutavaran ja puutuotteiden, joita LAS valvoo, on oltava peräisin laillisesti nimetyiltä alueilta, joita varten on myönnetty käyttöoikeudet säännösten mukaisesti. Nämä puutavaran lähteet voivat käsittää sekä luonnonmetsiä että viljelysmetsiä, joille metsäalan kehittämisestä vastaava viranomainen (FDA) on myöntänyt jonkin seuraavista lupatyypeistä:

- metsänhoitosopimus (forest management contract, FMC);
- puunmyyntisopimus (timber sale contract, TSC);
- yksityiskäyttöä koskeva lupa (private use permit, PUP);
- metsänkäyttölupa (forest use permit, FUP),
- moottorisahalupa.

Edellä mainituista lupatyypeistä säädetään metsänhoidon uudistamisesta annetussa kansallisessa laissa (National Forestry Reform Law), yhteisöjen oikeuksia koskevassa kansallisessa laissa (Community Rights Law), moottorisaha-asetuksessa (Chainsaw Regulation) ja muussa alan lainsäädännössä. Eri yhteisöjen oikeuksia koskevaa lainsäädäntöä ja moottorisaha-asetusta valmistellaan parhaillaan, ja sen jälkeen kun ne ovat valmistuneet, LAS:ää tarkistetaan mahdollisten lisäysten edellyttämällä tavalla.

LAS kattaa myös kumipuun ja muut maatalouden käyttöoikeussopimusten mukaisesti korjattavat puutuotteet.

Hylätty puu sisällytetään järjestelmään sen jälkeen, kun se on huutokaupattu ja uusi laillinen omistusoikeus on muodostunut.

Tällä hetkellä sääntöjen rikkomisen takia takavarikoitua puuta ei voida sisällyttää järjestelmään. Takavarikoitua puuta ja sen sisällyttämistä LAS:ään säänteleviä säädöksiä kehitetään kahden vuoden sisällä ja ennen FLEGT-lupajärjestelmän käyttöönottoa.

LAS:n avulla valvotaan myös kaikkia tämän sopimuksen liitteessä I lueteltuja maahantuotuja puutuotteita. Lisätietoja esitetään tämän liitteen 5.9 luvussa.

2.2. Tuotteet

LAS:n avulla valvotaan seuraavia tuotteita:

- Tukit
- Parketit

- Puuhake
- Rautateiden ratapölkkyt
- Sahatavara
- Viilu
- Vaneri
- Puiset kehykset
- Pakkausrasiat/-laatikot
- Puusepäntavara
- Huonekalut

Liitteessä I täsmennetään tämän sopimuksen kattamat tuotteet ja harmonoidun järjestelmän (HS) nimikkeet, joita käytetään hyödykkeiden luokitteluun kansainvälisessä kaupassa.

Täytäntöönpanon edetessä Liberia harkitsee muiden tuotteiden, muun muassa puuhiilen, lisäämistä LAS:n soveltamisalaan.

2.3. Kohdemarkkinat

Laillisuuden varmentamista sovelletaan sekä kotimaanmarkkinoilla myytäviin puutuotteisiin että vientiin määrämaasta riippumatta. Kotimaanmarkkinoilla myytäviä tuotteita koskevat tarkastukset otetaan käyttöön vaiheittain noudattaen aikataulua, joka on sidoksissa yhteisöjen oikeuksia koskevan kansallisen lain ja moottorisaha-asetuksen täytäntöönpanoon ja jonka yhteydessä otetaan huomioon Länsi-Afrikan valtioiden talousyhteisön ECOWASin alueelliset kauppasopimukset ja niiden sisällyttäminen LAS:ään.

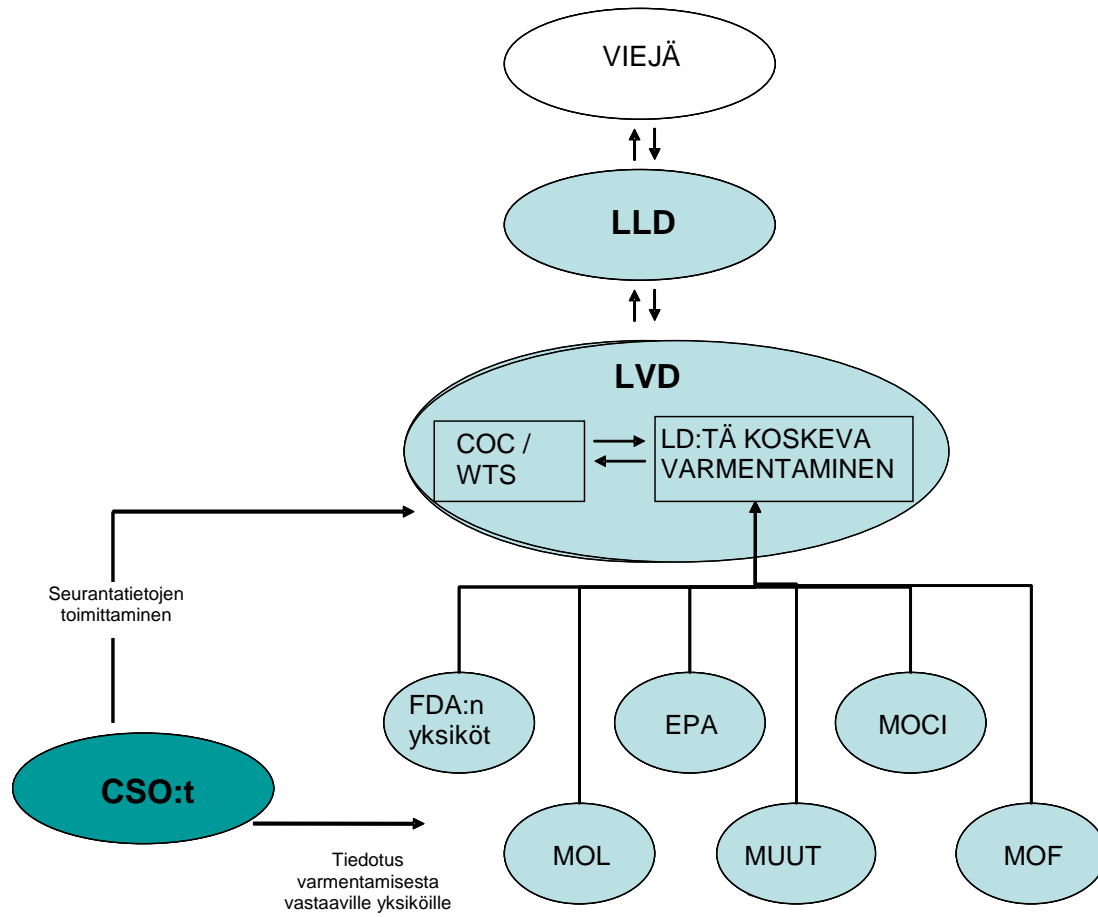
3. INSTITUTIONAALINEN RAKENNE

Laillisuuden määrittelyyn liittyvien vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi ja COCS:n hallinnoimiseksi FDA perustaa uuden yksikön, jonka nimi on Liberian varmennusyksikkö (Liberia Verification Department, LVD). Palveluntarjoaja palkataan viideksi ensimmäiseksi vuodeksi rakenna-ylläpidä/operoi-luovuta-sopimustyyppin (build, operate and transfer, BOT) pohjalta kehittämään tarvittavat varmentamismenetelmät ja luomaan valmiudet LAS:n täytäntöönpanoon osallistuville FDA:n yksiköille ja osastoille.

LVD tekee yhteistyötä FDA:n, ympäristönsuojeluviraston (Environmental Protection Agency, EPA), kauppaja- ja teollisuusministeriön, valtiovarainministeriön, työministeriön ja muiden asianomaisten metsäalan sääntelyyn liittyvistä erityisistä näkökohdista vastaavien valtion virastojen muiden yksiköiden ja osastojen kanssa. Nämä valtion virastot toimittavat LVD:lle todisteet siitä, että toimijat ovat noudattaneet laillisuuden määrittelyyn liittyviä vaatimuksia. Lisäksi kansalaisyhteiskunnan järjestöjä (CSO) varten perustetaan viestintäkanava, jotta LVD:lle ja muille asianomaisille viranomaisille voidaan toimittaa seurantatietoja siitä, kuinka toimijat noudattavat LAS:n vaatimuksia.

FDA perustaa uuden yksikön, jonka nimi on Liberian lupayksikkö (Liberia Licensing Department, LLD) FLEGT-lupien myöntämiseksi puutuotteiden viennille. Viejät hakevat LLD:ltä FLEGT-lupia (ks. kuva 1).

Kuva 1 Varmentamis- ja lupamenettelyn institutionaalinen rakenne

4. LAILLISUUDEN VARMENTAMINEN

4.1. Laillisuuden määrittely ja siihen liittyvät varmentamismenettelyt

Laillisuuden määrittely koostuu 11 *periaatteesta*, joista kukin jakautuu joukkoon *indikaattoreita*, jotka edustavat noudatettavaa lakisääteistä vaatimusta. Kuhunkin indikaattoriin kuuluu *varmentajia*, joita käytetään sen määrittämiseen, noudattaako yksityissektorin toimija tai valtion virasto kyseisen indikaattoriin piiriin kuuluvia lakisääteisiä vaatimuksia.

Tässä liitteessä oleva lisäys A sisältää laillisuuden määrittelyn, ja siinä esitetään varmentamismenettelyt, joita vastaava ministeriö, valtion virasto ja LVD noudattavat vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa. Tässä varmentamista koskevassa kehyksessä täsmennetään seuraavat seikat:

- tavoite varmentamismenettelyn tarkoituksen kuvaamiseksi;
- viranomaisvalvonta normatiivisten vaatimusten ja/tai sääntelyvaatimusten ja tiettyä indikaattoria koskevan vastuun määrittämiseksi;
- varmentamismenettely asiakirjatarkistuksesta, kenttätarkastuksesta sekä varmistamisesta ja/tai kuulemisesta koostuvan varmentamisen kuvauksen ja keinojen määrittämiseksi;
- tarkastusten toteutusajat sen määrittämiseksi, kuinka usein LVD:n on arvioitava, noudatetaanko jotain indikaattoria tai sen tiettyjä osa-alueita.

Vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanovaiheen aikana kehitetään yksityiskohtaisempia menetelmiä ja tarkistusluetteloja, jotka helpottavat sen arvioimista, onko laillisuuden määrittelyyn liittyviä vaatimuksia noudatettu.

4.2. Tietojen hallinta

Varmentamisen tulokset kirjataan tietojenhallintajärjestelmään, josta voidaan välittömästi tarkistaa, noudattaako toimija laillisuuden määrittelyyn liittyviä vaatimuksia. LVD on vastuussa tietojen hallinnasta, myös tietueiden päivityksestä varmentamismenettelyjen edellyttämän aikataulun mukaisesti.

Toimitusketjun tietotekninen järjestelmä (COCIS) sisältää tiettyjä lainmukaisuustietoja, jotka kootaan tuoteketjun varrelta laillisuuden määrittelyyn liittyvien vaatimusten noudattamisen arvioimiseksi. Näitä tietueita käytetään sysäämään tuoteketjua eteenpäin sallimalla esimerkiksi puunkorjuun aloittaminen tai tukkien siirtyminen toimitusketjulla. COCIS on tarkoitettu osaksi varmentamisen kannalta välttämätöntä tietojenhallintajärjestelmää.

Tietojenhallintajärjestelmää olisi kehitettävä reaaliaikaisen tietojenvaihdon mahdollistamiseksi, jotta varmentamisen aikana mahdollisesti havaitun sääntöjenvastaisen puutavaran eteneminen voidaan estää; toimitusketjun myöhemmissä vaiheissa tehdään myös lisätarkistuksia.

Tietojenhallintajärjestelmän arkkitehtuuri ja tekniset eritelvät sekä tietojen hallinnan yksityiskohtaiset menetelmät kehitetään vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanovaiheen aikana.

4.3. Riippumattomassa metsäsertifiointijärjestelmässä työskentelevien toimijoiden laillisuuden varmentaminen

Toimittamalla LVD:lle ja LLD:lle voimassa olevan järjestelmäsertifikaatin Liberian hallituksen hyväksymässä riippumattomassa sertifiointijärjestelmässä työskentelevät toimijat voivat osoittaa, että Liberian laillisuuden määrittelyyn liittyviä vaatimuksia noudatetaan.

Ennen sertifiointijärjestelmän hyväksymistä Liberian hallitus suorittaa yhdenmukaisuusarvioinnin sen varmistamiseksi, että kaikki Liberian laillisuuden määrittelyn indikaattorit sisällytetään sertifiointijärjestelmään, niiden noudattaminen tarkastetaan järjestelmällisesti ja että koko sertifiointiprosessi on luotettava. Ainoastaan yhdenmukaisuusarvioinnin läpäisseet järjestelmät voidaan sisällyttää Liberian LAS:ään.

Kaikkiin toimijoihin, jotka noudattavat Liberian lainsäädäntöä – myös niihin, joilla on omat sertifioidut toimitusketjujärjestelmänsä – sovelletaan edelleen myös Liberian kansallista toimitusketjujärjestelmää.

5. TOIMITUSKETJUJÄRJESTELMÄ

5.1. Vakioidut toimintaohjeet

Joukko vakioituja toimintaohjeita (standard operating procedures, SOP) on kehitetty sitä varten, a) kuinka metsäyhtiöt valvovat toimitusketjujaan ja b) kuinka nämä yrityksen toiminnot varmennetaan COCS:n avulla:

- a) yleinen vakioitu toimintaohje 01 (GSOP 01) sisältää yleisen kuvauksen siitä, kuinka puutavaraa ja puutuotteita, joiden perustana on TSC, FMC tai PUP, koskevia valvonta- ja varmennustoimia toteutetaan;
- b) moni SOP sisältää kunkin toimen tarkemman kuvauksen;
- c) GSOP:ita ja SOP:ita tarkistetaan valvonta- ja varmennustoimien mahdollisten muutosten, mukaan lukien puutavaran uusien lähteiden käyttöönotto COCS:ssä, edellyttämällä tavalla.

Seuraavista lähteistä peräisin olevan puutavaran valvontaa ja varmentamista kehitetään kahden vuoden kuluessa vaaehtoisten kumppanuussopimusten allekirjoittamisesta:

- a) metsät, joihin sovelletaan yhteisöjen oikeuksia koskevaa kansallista lakia;
- b) moottorisahahakkuu;
- c) tuontipuutavara;
- d) puutavaran kauttakuljetus;
- e) takavarikoitu puutavara.

Seuraavissa luvuissa ja lisäyksessä B kuvaillaan COCS:n tärkeimpiä valvontapisteitä ja pääperiaatteita.

5.2. Korjuuta edeltävä aika

Sopimusalueen ja puunkorjuualueiden rajalinjojen merkitseminen sekä puiden luettelointi (pystytuuston arviointi) ovat sopimuksen haltijan tehtävänä. LVD varmistaa, että aluekartta ja pystytuuston arviointi ovat täsmällisiä, ja tarjoaa FDA:n kauppaosastolle tiedot, jotka tämä tarvitsee voidakseen hyväksyä aluekarttaa koskevan työn ja antaa vuotuisen korjuutodistuksen (annual harvesting certificate, AHC).

FDA:n henkilökunta varmistaa, että aluekartta ja pystytuuston arviointi on toteutettu asianmukaisesti ja että sopimusten haltijat ovat täyttäneet lomakkeet ja kartat oikein. Tämä on kaksivaiheinen prosessi, joka käsittää ensinnäkin virastossa suoritettavan tarkastuksen, jolla varmistetaan, ettei mitään yksinkertaisia hallinnollisia virheitä ole tehty. Lisäksi jos ensimmäisen tarkastuksen tulos on tyydyttävä, toteutetaan toinen tarkastus metsässä vähintään 5 prosenttia puuston arviointialueesta käsittävälle näytteelle puun sijainnin, halkaisijan, lajin ja korkeuden tarkistamiseksi.

COCIS tarkistaa automaattisesti seuraavat seikat:

- a) sopimusalueen tunnistetieto vastaa sopimuksen haltijan tunnistetta;
- b) aluekarttojen neljä kulmaa sijoittuvat kokonaissopimusalueen sisäpuolelle;
- c) puiden tunnistenumerot on annettu sopimuksen haltijalle käytettäväksi tällä sopimusalueella puiden etiketteinä.

COC:n kenttätöntekijä tarkistaa tämän jälkeen aluekartan käsin sen tarkistamiseksi, että

- a) sopimusalueen tunnistetieto ja sopimuksen haltijan tunniste vastaavat puustonarviointilomakkeissa esitettyjä tunnisteita;
- b) tutkimuspäivät vastaavat puustonarviointilomakkeissa esitettyjä päivämääriä;
- c) Universal Transverse Mercator (UTM) -karttaprojektion maantieteelliset koordinaatit vastaavat puustonarviointilomakkeissa esitettyjä koordinaatteja;
- d) mittakaava on merkitty karttaan oikein, etäisyys on oikea ja etäisyydet on merkitty karttaan oikein;
- e) perusviivan suunta on merkitty oikein ja pohjoisnuolen suunta on oikein perusviivaan nähden;
- f) tutkimuksen rivinumerot ja etäisyysnumerot on oikein merkitty;
- g) aluekarttaan piirretty alueraja vastaa sopimusalueen sijaintikarttaa ja sijoittuu kokonaissopimusalueen sisäpuolelle;
- h) puiden numerot kartalla ovat oikeissa soluissa puustonarviointilomakkeiden mukaisesti;
- i) lajikoodit ovat oikein.

COC:n kenttätöntekijä täyttää vakiomuotoisen COCIS-lomakkeen, jossa on joukko tarkastuskohtia ja joka toimitetaan tietojen syöttämisestä vastaavalle henkilölle tai COCIS-toimijalle COCIS:ään tallentamista varten.

Jos jokin puustonarviointilomakkeita tai manuaalista aluekarttaa koskevista tarkastuksista epäonnistuu, COCIS-toimija tulostaa epäonnistuneita tarkastuksia koskevat lomakkeet/kartat. COC:n tietojen syöttämistä valvova henkilö lähettää tämän jälkeen sopimuksen haltijalle oikaisut, ja prosessi toistetaan korjatuilla tiedoilla.

5.3. Puunkorjuu

Tämä prosessi kuvaa niitä leimaamista, mittaamista ja kirjaamista koskevia menettelytapoja, joita sopimusten haltijoiden on noudatettava hakkuun aikana. Runkojen ja kantojen mittaaminen ja leimaaminen on välttämätöntä (pystypuuston arvioinnin yhteydessä annetun) puun alkuperäisen numeron yhdistämiseksi korjuun tuloksena saataviin runkoihin ja metsään jääviin kantoihin. Näin mahdollistetaan jäljitettävyys.

Sen jälkeen kun vuotuinen korjuutodistus on annettu, sopimuksen haltijalle annetaan viivakoodein varustetut runkoleimamerkit, ja hän saa aloittaa puunkorjuun aluekartan osoittamissa paikoissa:

- a) ennen puun kaatoa sopimuksen haltijan puunmittaaja kirjaa pystypuuston arvioinnin yhteydessä annetun puun tunnisteleimanumeron;
- b) kaadon yhteydessä puunmittaaja kiinnittää ja kirjaa uuden leiman rungon tyvipäähän ja toisen kanton. Näin selville saatava rungon pituus – sekä tyvi- ja latvapäiden halkaisijat että rungon pituus latvan katkaisukohtaan asti (lähimpään 10 cm:iin) – mitataan. Puunmittaaja kirjaa tiedot taskutietokoneelle (PDA) tai asianmukaiselle lomakkeelle.

Tämän jälkeen puunmittaaja siirtyy seuraavalle kaadettavalle puulle ja toistaa samat vaiheet. Kootut tiedot toimitetaan COC:n tietojen syöttämisestä vastaavalle henkilölle, joka käsittelee ja siirtää ne COCIS:ään.

5.4. Metsävarasto/purkupaikka

Tämä prosessi kuvaa sitä, kuinka sopimuksen haltija mittaa ja leimaa kaadetut puut sen jälkeen kun ne on ajettu puutavaran varastoalueelle ja katkaistu määrämittäisiksi. Samaa menettelyä noudatetaan myös, jos myöhemmässä vaiheessa tukit katkaistaan jälleen lyhyemmiksi tukeiksi tai vain viimeistellään (esim. niistä poistetaan ennen myyntiä tai vientiä pari tuumaa, jotta ne näyttäisivät paremmilta). Pääperiaate on, että tunnisteleima kiinnitetään jokaiseen runkoon siten, että taataan jäljitettävyys alkuperäiseen runkoon, puuhun ja aluekarttaan.

COC:n tukinmittaajat tarkistavat näytteen sen varmistamiseksi, että toimija on leimannut ja mitannut tukit täsmällisesti. Laji, halkaisija ja rungon pituus kirjataan COCIS:ään, joka automaattisesti tarkistaa tukkeja koskevat tiedot vertaamalla niitä sopimuksen haltijan tallentamiin tietoihin.

5.5. Tukkien tai jalostetun puun kuljetus

Tämä kuvaa menettelytapaa, jota on noudatettava, kun tukkeja ja/tai puutuotteita lastataan rekkaan puutavaran metsävarastossa, kun tukit lastataan sataman ulkopuolisella alueella ja kun sahatavaraa lastataan ennen kuljetusta satamaan ja sen jälkeen kuljetetaan. Koska COCS:ssä on oltava reaaliaikaiset tiedot siitä, missä kohdassa toimitusketjua tukit tai puutuotteet ovat, on huolehdittava seuraavista toimista:

- a) Kun lähetys on valmis lastattavaksi, toimijan henkilökunta (ts. puunmittaaja tai sahan merkitsijä) viimeistelee rahtikirjalomakkeen toteuttamalla seuraavat toimenpiteet:
- asiaankuuluvien kenttien täyttäminen (viivakoodi, laji, halkaisija ja pituus);
 - viivakoodein varustettujen tarrojen kiinnittäminen rahtikirjan asianomaisiin kohtiin;
 - kaikkien kuormaan kuuluviin puutuotteisiin kiinnitettyjen viivakoodein varustettujen leimausnumeroiden tai viivakooditarrojen luettelointi; numerot on jäljennettävä käsin;
 - rahtikirjan päiväys ja allekirjoitus.
- b) Tukit tai puutuotteet on lastattava siten, että viivakoodit voidaan lukea PDA-skannerilla poistamatta kuormaa rekasta. Näin ollen tukkien pään ja rekan perälaudan väliin on jätettävä tilaa (rekkatyypistä riippuen) tai kaikki tukit on lastattava siten, että leimat ovat takapäässä, jotta ne ovat selvästi nähtävissä. Tämän tarkoituksena on auttaa COCS:n tukinmittaajia ja FDA:ta tarkistamaan leimausnumerot rekan ollessa liikenteessä.

LVD tekee 100-prosenttiset asiakirjavarmennukset rahtikirjoista / tehdyistä ja vastaanotetuista toimitusilmoituksista, ja sillä on liikkuvat tukinmittaaja-/tarkastajaryhmät, jotka tarkistavat näytteen kaikista kuljetetuista kuormista. Laji, rungon halkaisija ja pituus kirjataan. Samalla Liberian poliisi tarkistaa, että kaikkiin valvontapisteiden kautta kulkeviin kuormiin on liitetty vaaditut rahtikirjat.

5.6. Puutavaran jalostus

Sahauksen ja muun puutuotteiden jalostuksen arviointia helpottavia yksityiskohtaisia kuvausmenetelmiä kehitetään vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen kolmena ensimmäisenä täytäntöönpanovuonna. Toimijan suorittama toiminnan valvonta ja COCS:n suorittama varmentaminen kattaa periaatteessa i) puuraaka-aineiden saapumisen tuotantolaitoksen alueelle, ii) puuraaka-aineiden varastoinnin, iii) jalostuksen, iv) jalostettujen tuotteiden varastoinnin ja v) tuotteiden poistumisen laitosalueelta.

Seuraavia valvonta- ja varmennustoimia sovelletaan:

- a) toimija pitää kirjaa kaikista laitosalueelle saapuvista puuraaka-aineista ja lataa tiedot COCIS:ään;
- b) toimija pitää kirjaa kaikista laitosalueelle varastoiduista puuraaka-aineista ja lataa tiedot COCIS:ään. Toimijan on käytettävä inventoinnin hallintajärjestelmää, joka kirjaa raaka-aineiden panokset ja tuotokset varastoalueilla;
- c) toimijan henkilökunta kirjaa jalostuslinjalle menevät raaka-aineet ja kaikki sieltä tulevat tuotteet merkitsemällä tiedot vakiolomakkeisiin. Näin saadaan perustiedot talteenoton arviointia varten (sahauksen osalta tämä on laitoksesta ulos tulevan sahatavaran määrä ilmaistuna prosentuaalisena osuutena sisään menevien tukkien määrästä; muissa tapauksissa se saattaa olla yksinkertainen muuntosuhde, esim. x m³ sahattua puuta on y yksikköä tuolinjalkoja jne.);

- d) toimija pitää kirjaa kaikista laitosalueelle varastoiduista jalostetuista puutuotteista ja lataa vastaavat tiedot COCIS:ään. Toimijan on käytettävä inventoinnin hallintajärjestelmää, joka kirjaa kunkin varaston osalta raaka-aineiden panokset ja tuotokset;
- e) toimija pitää kirjaa kaikista laitosalueelta poistuvista puuraaka-aineista ja lataa vastaavat tiedot COCIS:ään;
- f) LVD:n henkilökunnan on seurattava tuotejalostusta (esimerkiksi yksi työvuoro sahalla) koko tutkittavasta erästä otettavalla näytteellä, kun laitos on valmis aloittamaan tuotannon. Tämä näyte on perusta ”hyväksytylle muuntoasteelle”;
- g) LVD:n henkilökunta uudelleenarvioi ”hyväksytyin muuntoasteen” määräajoin ja satunnaisesti. Nämä jalostuslinjalle suuntautuvat käynnit on tehtävä ilman ennakkovaroitusta;
- h) COCIS seuraa muuntoastetta toimijan toimittamien vakiolomakkeiden perusteella vertaamalla sitä ”hyväksytyyn muuntoasteeseen”. Jokainen merkittävä poikkeama johtaa lisätutkimuksiin ja/tai häiriöilmoituksen tekoon;
- i) LVD valvoo puuraaka-aineiden ja jalostettujen tuotteiden virtoja laitosalueella suorittamalla satunnaistarkastuksia kaikille toimijan toimille ja kirjanpitojärjestelmille.

5.7. Vienti

Tämä prosessi kuvaa sitä, kuinka LVD:n vientiä varten jo hyväksymät tuotteet kuljetetaan satamaan ja tämän jälkeen lastataan alukseen.

COCS tarkastaa vientipaikalla 100 prosenttia leimausnumeroista ja tuote-eritelmistä COCIS:ssä, ja vientilähetysten näytteelle suoritetaan fyysisiä tarkastuksia.

Viejän on ilmoitettava COCS:lle, kun alus on valmis lastattavaksi, jotta COCS voi suorittaa tehtävänsä ja lähettää joukon valvomaan aluksen lopullista lastausta. Kun kutakin tukkia tai nippua ollaan lastaamassa alukseen, COCS:n tarkastaja tarkastaa ne vertaamalla eritelmiin sen varmistamiseksi, että niillä on voimassa oleva FLEGT-lupa, ja kirjaa ne PDA:han tai asianmukaiselle lomakkeelle. Tietueet ladataan COCIS:ään ja sovitetaan yhteen aiemmin tallennettujen tuote-eritelmätietojen kanssa tosiasiallisten vientitapahtumien seuraamiseksi tuotekohtaisesti.

5.8. Kotimaanmarkkinat

Edellä 5.2–5.7 jaksoissa kuvattuja valvonta- ja varmentamismenettelyjä sovelletaan kotimaanmarkkinoihin, jos puutavara on peräisin sopimusten tai lupien kattamilta FMC-/TSC-/PUP-tuotantoalueilta. Menettelytapoja moottorisahahakkuista peräisin olevan puutavaran toimitusketjujen hallinnoimiseksi kehitetään tämän sopimuksen liitteessä VII ilmoitetun ajanjakson kuluessa.

5.9. Tuontipuutavara

Tuojan on osoitettava, että tuontipuutavara on peräisin laillisista lähteistä ja että se on tullattu Liberian lainsäädännön mukaisesti. Puutavaran laillisuus korjuumaassa voidaan osoittaa

sertifikaateilla, jotka on myönnetty metsäsertifiointijärjestelmien tai muiden sellaisten laillisuuden varmistusjärjestelmien mukaisesti, jotka Liberian hallitus on arvioinut ja hyväksynyt kuulemalla asianomaisia valtioita. Jonkin toisen vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen piiriin kuuluvan maan, jolla on operatiivinen FLEGT-lupajärjestelmä, LAS:n valvoma tuontipuutavara katsotaan lailliseksi Liberian LAS:ssä. Lailliseksi osoitettu tuontipuutavara sisällytetään COCS:ään rajalla, ja sitä valvotaan ja se varmennetaan tämän jälkeen samalla tavalla kuin kotimainen puu.

5.10. Kauttakuljetettava puutavara

Kauttakuljetettava puutavara on pidettävä fyysisesti erillään kotimaisesta puutavarasta tai tuontipuutavarasta, ja kauttakuljetukseen Liberiassa on sovellettava Liberian tullivalvontaa. Kauttakuljetettavaa puutavaraa ei sisällytetä COCS:ään, eikä sitä varten tarvita Liberian myöntämää FLEGT-lupaa vientipaikalla. Alkuperämaan ja korjuumaan on käytävä selvästi ilmi konossementista ja muista kuljetusasiakirjoista. Liberia täsmentää kauttakuljetettavalle puutavaralle ominaiset oikeudelliset asiakirjat ja niihin liittyvät tullitarkastukset. Yksityiskohtaiset menetelmät kehitetään ennen lupajärjestelmän käyttöönottoa.

5.11. Kumipuu

Puunkorjuuta, kuljetuksia, haketusta ja kumipuutuotteiden viennin valvontaa koskevia SOP:itä kehitetään vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanovaiheen aikana.

5.12. Tietojen täsmäyttäminen

COCIS:ää käytetään määrää koskevien tietojen täsmäyttämiseen toimitusketjun eri vaiheissa ja niiden välillä. Täsmäyttämisen tavoitteena on varmistaa, että lajin ja koon mukaiset puutavaramäärät ovat yhtäpitäviä koko toimitusketjussa, jotta voidaan osoittaa erityisesti se, että toimitettu määrä ei ylitä vastaanotettua määrää ja että raaka-aineiden määrän ja jalostettujen tuotteiden määrän välinen suhde jalostuksen aikana on järkevä.

Jotta voitaisiin tarjota todisteet koko metsäalan laillisuudesta alueellisella ja kansallisella tasolla, kehitetään useita toimitusketjuja ja pidemmän ajanjakson kattavia järjestelyjä yhdistettyjen tietojen täsmäyttämiseksi.

Määrää koskevien tietojen täsmäyttämisen lisäksi COCS tarkistaa ennen jokaista myyntiä LVD:n tietokannasta, että LD:tä noudatetaan täysimääräisesti, riippumatta siitä, onko kyse viennistä vai myynnistä Liberiassa.

6. LAILLISUUDEN VARMISTUSJÄRJESTELMÄN NOUDATTAMATTA JÄTTÄMINEN

FLEGT-lupia ei myönnetä, jollei kaikkia LAS:n vaatimuksia ole noudatettu. Jokaiseen tapaukseen, jossa LAS:ää ei ole noudatettu, on puututtava. Varmennustoimien yhteydessä todetuissa tapauksissa, joissa LAS:ää ei ole noudatettu, sovelletaan voimassa olevia oikeudellisia menettelyjä ja seuraamuksia. Rikkomistapauksen mukaan voidaan soveltaa jotain seuraavista

toimenpiteistä: hallinnolliset sakot, korjaavat toimenpiteet, toiminnan keskeyttäminen ja/tai syytteen nostaminen toimijaa vastaan.

Rikkomisen ja noudattamatta jättämisen seuraamusten määräämistä koskevat yksityiskohtaiset ohjeet kehitetään ennen FLEGT-lupajärjestelmän käyttöönottoa.

Kaikki laillisuuden määrittelyyn liittyvien vaatimusten ja COCS:n noudattamatta jättämistä koskevat tapaukset ja niiden johdosta määrätyt seuraamukset kirjataan varmennustietokantaan (ks. 4.2 jakso).

7. LUPAMENETTELY

LAS:n vaatimukset täyttävien puutuotteiden vientilähetyksiä varten perustetaan Liberian lupayksikkö (LLD) myöntämään FLEGT-lupia. Lupaprosessi käsittää seuraavat vaiheet:

- a) Viejä hakee LLD:ltä FLEGT-lupaa kullekin vientilähetykselle. Vakiomuotoinen hakemuslomake kehitetään kahden vuoden kuluessa vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen allekirjoittamisesta vaadittujen tietojen ja asiakirjojen täsmentämiseksi. LLD kirjaa hakemuksen ja lähettää LVD:lle varmennuspyynnön.
- b) LVD varmistaa, että viejä ja asianomaiseen vientilähetykseen liittyvät mahdolliset toimittajat noudattavat Liberian laillisuuden määrittelyyn liittyviä vaatimuksia, vietävät tuotteet ovat peräisin laillisista lähteistä ja että ne on asianmukaisesti merkitty COCIS:ään. LVD:n suorittamaa varmentamista helpottavat yksityiskohtaiset menetelmät ja tarkistusluettelot kehitetään kahden vuoden kuluessa vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen allekirjoittamisesta.
- c) Tämän jälkeen LVD lähettää LLD:lle kirjallisen tiedonannon varmennustuloksen vahvistamiseksi. Se, missä muodossa ja millä tavoin tämä tiedonanto annetaan, sovitaan kahden vuoden kuluessa vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen allekirjoittamisesta.
 - Jos LVD vahvistaa, että LD:tä noudatetaan kaikilta osin, LLD myöntää kyseiselle vientilähetykselle viipymättä FLEGT-luvan. Yksityiskohtaiset hakijalle tiedottamisen ja FLEGT-lupien myöntämisen menetelmät kehitetään kahden vuoden kuluessa vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen allekirjoittamisesta.
 - Jos tässä vaiheessa havaitaan tapauksia, joissa vaatimuksia ei ole noudatettu, LVD ilmoittaa LLD:lle, ettei FLEGT-lupaa voida myöntää, ja ilmoittaa samalla hylkäämissyyt sekä kirjaa hylkäämisen COCIS:ään. LLD ilmoittaa hakijalle, että lupahakemus on hylätty, ja ilmoittaa hylkäämisen perustelut. Sääntöjenvastaisten lähetysten käsittelemistä ja hakijalle tiedottamista koskevat yksityiskohtaiset menetelmät kehitetään kahden vuoden kuluessa vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen allekirjoittamisesta.

- d) Sen jälkeen kun FLEGT-lupa on myönnetty, viejä lähettää jäljennöksen luvasta, eritelmä mukaan luettuna, asiakkaille ja satamaviranomaiselle ja ilmoittaa samalla ehdotetun lastausajankohdan. Tulli ja satamaviranomainen tarkistavat, että lupa on yhdenmukainen muiden virallisten vientiasiakirjojen kanssa ja että se on vakiomuotoinen. LLD pitää kirjaa kaikista vastaanotetuista FLEGT-lupahakemuksista, myös hylkäykseen johtaneista.

FLEGT-lupia koskevat tekniset eritelmät, myös luvan muoto ja voimassaoloaika, esitetään tämän sopimuksen liitteessä IV.

8. RIIPPUMATON VALVONTA

Riippumattoman valvonnan (independent audit, IA) tavoitteena on arvioida, toimiiko LAS tehokkaasti, asianmukaisesti ja uskottavasti, sekä määrittää mahdolliset heikkoudet ja riskit järjestelmän rakenteissa ja täytäntöönpanossa.

Riippumattoman valvonnan periaatteet – tehtävät, pätevyysvaatimukset ja menetelmät – esitetään tämän sopimuksen liitteessä V.

LISÄYS A: LAILLISUUDEN MÄÄRITTELY, KAAVIO JA VARMENTAMISMENETTELYT

1. METSÄPOLITIikkaa JA LAKIUUDISTUSTA KOSKEVA SUUNNITELMA

Sidosryhmät ovat osallistuneet laajasti jäljempänä esitetyn laillisuuden määrittelyn kehittämiseen. Laillisuuden määrittelyä kehitettäessä Liberian sidosryhmät määrittivät joukon kaksiselitteisyyksiä, puutteita ja epäjohtonmukaisuuksia voimassa olevissa laeissa, asetuksissa ja toimintalinjoissa, joihin laillisuuden määrittely perustuu. Sidosryhmien mukaan niihin on puututtava, jotta Liberiassa voidaan saavuttaa toivottu hyvä metsähallinto. Liberian hallitus aikoo tämän vuoksi toteuttaa metsäalan oikeudellisia ja poliittisia uudistuksia kuulemalla kaikkia asianomaisia sidosryhmiä. On odotettavissa, että tällaiset oikeudelliset uudistukset saatetaan päätökseen vuoteen 2013 mennessä ja että laillisuuden määrittely saatetaan sen jälkeen ajan tasalle näiden muutosten huomioimiseksi. Poliittisia ja oikeudellisia uudistuksia edellyttävät muun muassa seuraavat alat:

- a) **Sosiaaliset sopimukset:** menettelyjen luominen sosiaalialan sopimusneuvottelujen ohjaamiseksi, mukaan lukien i) neuvottelujen ajoitus; ii) sekä maksujen että yhteisöille tehtävien varainsiirtojen oikea-aikaisuus; iii) sosiaalisten sopimusten vähimmäissisältö ja määräysten täytäntöönpano; iv) yhteisökäyttäjän oikeudet toimilupa-alueisiin nähden ja v) kouluttamattomien työntekijöiden työllisyys jne.;
- b) **Yhteisömetsiä koskevien määräysten** antaminen yhteisömetsänhoito-ohjeiden selkiyttämiseksi;
- c) **Hylättyjen tukkien** käyttö sekä niiden huutokauppaamista, laillisen omistajan kirjaamista ja LAS:ään merkitsemistä koskevat menettelyt;
- d) Valtion lainvastaisen korjuun perusteella **takavarikoimien tukkien** käyttö;
- e) **Riippumattomien sertifiointijärjestelmien sisällyttäminen** LAS:ään: keskustelemalla ja sopimalla sidosryhmien kanssa riippumattomien sertifiointijärjestelmien käytöstä Liberiassa ja määrittelemällä ne Liberia tunnustaisi tavoitteen varmistaa vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen osapuolten ulkopuolisista maista tuotujen tukkien laillinen alkuperä;
- f) **Poissulkemislueetelo:** poissulkemislueetelon laatiminen henkilöistä, jotka myötävaikuttivat Liberian sisällissotaan eivätkä siten saa nykyisten FDA-sääntöjen mukaan työskennellä metsäalalla;
- g) **Jalostusyksiköt:** asetus, joka koskee i) FMC:iden haltijoiden perustamia jalostusyksiköitä ja ii) jalostusyksiköiden toimintaohjeita;
- h) **Kolmannen osapuolen pääsy** ja metsäteollisuustuotteiden käyttö: määräykset, jotka koskevat kolmannen osapuolen pääsyä ja metsävarojen käyttöä toisen osapuolen toimilupa-alueella;
- i) **Moottorisahamääräysten** validointi ja voimaansaattaminen: ohjeiden antaminen uusia menettelytapoja varten epävirallisen sektorin kanssa tapahtuvaa toimintaa varten.

2. LAILLISUUSKAAVIO

Määritettäessä, ovatko Liberian markkinoilla myytävä tai Liberiasta vietävä puutavara ja/tai siellä myytävät tai Liberiasta vietävät puutuotteet ”laillisen puutavaran” määritelmässä esitetyn oikeudellisen standardin mukaisia, sovelletaan seuraavassa taulukossa esitettyjä periaatteita ja indikaattoreita sekä yksityiskohtaisia varmentamismenettelyjä. Taulukko kuvaa laillisuuskaavion mallia (periaatteet, indikaattorit, varmentajat ja varmennusohjeet). Kaavio jakautuu 11 periaatteeseen. Kunkin periaatteen alla mainitaan indikaattorit ja varmentajat, ja varmennusohjeissa esitetään, kuinka indikaattorien vaatimustenmukaisuus on tarkastettava. Varmennusohjeet (joissa esitetään tavoite, viranomaisvalvonta, varmentamismenetelmä ja tarkastusten toteutusajat) perustuvat tähänhetkiseen näkemykseen, mutta ohjeisiin voi tulla muutoksia järjestelmien ja menettelyjen kehittyessä.

Laillisuusperiaate	Liberian laillisuuden määrittely jakautuu 11 laillisuusperiaatteeseen. Näistä kukin koostuu joukosta laillisuusindikaattoreita, ja jokaiseen indikaattoriin sisältyy varmentajia. Kutakin indikaattoria varten on kehitetty varmentamismenettely.
Laillisuus-indikaattorit	Tämä kuvaa normia tai vaatimusta, jonka osalta Liberian varmennusyksikön (LVD) on tarkistettava erityisen laillisuusperiaatteen noudattaminen.
Laillisuuden varmentajat	Varmentajat ovat todistusaineistoa, jota LVD:n tarkastajat/arvioijat etsivät arvioidessaan, onko jotain tiettyä normia tai indikaattoria noudatettu. Tämä luettelo ei ole tyhjentävä, ja arvioija voi tarvittaessa käyttää muitakin keinoja kyseisen indikaattorin varmentamiseksi.
Varmennusohjeet	Nämä periaatteet ohjaavat LVD:n tarkastajia/arvioijia heidän arvioidessaan tiettyä indikaattoria: <ol style="list-style-type: none"> 1. Tavoite: Tavoite kuvaa varmentamismenettelyn tarkoitusta. 2. Viranomaisvalvonta: Määrätään normatiivisista vaatimuksista ja/tai sääntelyvaatimuksista tietyn indikaattorin osalta ja osoitetaan vastuussa olevat valtion virastot. 3. Varmentamismenetelmä: Määrätään varmentamisen kuvauksesta ja keinoista; varmentaminen koostuu asiakirjatarkistuksesta, kenttätarkistuksesta sekä varmistamisesta ja/tai kuulemisesta. 4. Tarkastusten toteutusajat: Määrätään, kuinka usein LVD:n on arvioitava, noudatetaanko jotain indikaattoria tai sen tiettyjä osa-

	alueita.
--	----------

PERIAATE 1: TOIMINNAN LAILLISUUS/TUNNUSTAMINEN JA KELPOISUUS TOIMIA METSÄNHOITOALALLA

Metsäsopimuksen- tai -luvanhaltija on laissa tunnustettu yritys, yhteisö tai luonnollinen henkilö, joka täyttää metsäalaaan kohdistetut vaatimukset

Indikaattori 1.1 Sopimuksen- tai luvanhaltija on Liberian hallituksen asianmukaisesti rekisteröimä ja/tai FDA:n tunnustama luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö

Varmentaja	Sopimus- tai lupatyypit	
1.1.1. <i>Yhtiöiden ja kumppanuuksien osalta nykyinen vuotuinen yritysrekisteritodistus ja kauppa- ja teollisuusministeriön (MOCI) myöntämä lupa</i>	<i>Kaikki sopimus- tai lupatyypit, joiden haltija on rekisteröity yritys</i>	
1.1.2. <i>Yhtiöiden osalta ulkoasiainministeriön (MOFA) arkistoitu osakeyhtiön perustamiskirja</i>	<i>Kaikki sopimus- tai lupatyypit, joiden haltija on yhtiö.</i>	
1.1.3. <i>Sellaisten haltijoiden osalta, jotka eivät ole rekisteröityjä yrityksiä, FDA:n myöntämä todistus tai tunnustusasiakirja</i>	<i>Yhteisömetsälainsäädännön mukainen FMC/TSC, FUP/PUP ja luonnolliselle henkilölle tai yksityiselle elinkeinonharjoittajalle myönnetty moottorisahaluvat</i>	
Varmennusohjeet	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että metsäsopimusta tai hakkuulupaa tukkien korjuuta tai tukkien tai muiden puutuotteiden jalostusta tai vientiä varten Liberiassa hakeva henkilö on joko asianmukaisesti rekisteröitynyt yritys tai yritys, jonka FDA on hyväksynyt tekemään metsäsopimuksen tai hankkimaan ja omistamaan metsäluvan Liberian lainsäädännön mukaisesti.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>Liberian lainsäädännön mukaan jokaisen elinkeinotoimintaa harjoittavan on rekisteröitävä yritys MOCI:ssä. Yrityksen rekisteröimättä jättäminen on rikos. Harjoittaakseen yhteisömetsätaloutta asianomaisen yhteisön on oltava FDA:n hyväksymä. Yrityksen rekisteröinti päättyy vuosittain rekisteröintipäivänä ja on uusittava. Lisäksi NFRL:n mukaan jokainen vaatimukset täyttävä henkilö voi tehdä metsäsopimuksen ja olla metsäsopimuksen haltija.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD tarkistaa, että yrityksellä on voimassa oleva rekisteröintiasiakirja. Mahdollisten täsmennysten saamiseksi LVD voi hankkia lisätietoja MOCI:ltä ja FDA:n kauppa- sekä oikeudelliselta osastolta. Mikäli kyseessä on yhteisömetsä, varmennus sille, että FDA tunnustaa yhteisön, voidaan hankkia FDA:n oikeudelliselta osastolta ja yhteisömetsäsasioita käsittelevältä osastolta.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p>	Vuositain

<p>”Henkilöllä” tarkoitetaan sekä luonnollista henkilöä että oikeushenkilöä rekisterimerkintöjen olemassaolosta riippumatta.</p>	<p>1. 1. Asiakirjatarkistus</p> <p>2. 2. MOCI:n ja FDA:n kauppaosaston, oikeudellisen osaston ja yhteisömetasäasioita käsittelevän osaston kuuleminen.</p>	
<p>Viitteet: GBL (4.3–4.5); COCS SOP (4)</p>		

<p>Indikaattori 1.2 Sopimuksen nykyisiin omistajiin tai osakkaisiin tai luvanhaltijoihin ei kuulu seuraavia tahoja: Liberian nykyinen presidentti ja varapresidentti, lainsäädäntöelinten jäseniä, kabinetin jäseniä, FDA:n johtajia, nykyisiä lääninjohtajia tai muita sellaisia erikseen nimettyjä henkilöitä, jotka eivät saa omistaa metsäsopimuksen haltijaa tai olla osakkaina metsäsopimuksessa</p>		
<p>Varmentaja</p>	<p>Sopimus- tai lupatyypit</p>	
<p><i>1.2.1 Sopimuksenhaltijalta, joka on rekisteröity yritys, notaarin vahvistama yrityksen pääjohtajan antama valahtoinen vakuutus (affidavit) siitä, ettei sen omistajistoon lukeudu kiellettyjä henkilöitä</i></p>	<p><i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i></p>	
<p><i>1.2.2 FDA:n laatima tämänhetkinen luettelo nykyisistä valtion korkeista virkamiehistä, jotka eivät saa omistaa metsälupaa NFRL:n 5.2 §:n b momentin mukaan</i></p>	<p><i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i></p>	
<p><i>1.2.3 Tämänhetkinen luettelo osakkeenomistajista ja yhtiösopimuksen todellisista omistajista ja edunsaajista tai luvanhaltija</i></p>	<p><i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i></p>	
<p>Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.1.2)</p>	<p>Varmentamismenetelmä</p>	<p>Tarkastusten toteutusajat</p>

<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että kaikki metsälisenssien ja/tai metsää koskevien käyttöoikeussopimusten hakijat ovat oikeutettuja saamaan metsälisenssin.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> Tiettyjen valtion virkojen haltijat eivät saa <i>NFRL:n 5.2 §:n b momentin mukaan harjoittaa liiketoimintaa metsäalalla</i> tosiasiallisten tai mahdollisten eturistiriitojen vuoksi. Keskeinen valvontatoimi on verrata tietoa sopimuksenhaltijan nykyisestä omistajasta FDA:n ylläpitämään ajan tasalla olevaan kiellettyjen henkilöiden luetteloon valtion korkeimmista virkamiehistä. Koska on ensisijaisesti sopimuksenhaltijan tehtävä taata, että sen omistajat ovat hakukelpoisia henkilöitä, sopimuksenhaltijan on annettava valahtoinen vakuutus (affidavit) siitä, että se täyttää vaatimukset.</p> <p>Valahtoisen vakuutuksen (affidavit) todenperäisyys tarkistetaan saatavilla olevien sopimuksenhaltijan omistajia koskevien rekisteritietojen vertailun avulla. Luettelo kielletyistä henkilöistä ja luettelo rekisteröityjen sopimusten tai luvanhaltijayritysten nykyisistä osakkeenomistajista asetetaan yleisesti saataville tämän sopimuksen liitteen IX mukaisesti.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> Sen varmistamiseksi, että edellä mainitut vaatimukset täyttyvät, LVD:n on tarkistettava sopimuksenhaltijan omistajaa koskevat rekisteritiedot, jotta voidaan varmistaa, ettei hakija ole kielletty henkilö tai yksikkö, jonka omistajistoon kuuluu kielletty(jä) henkilö(itä).</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 3. 1. FDA:n kuuleminen 4. 2. Asiakirjatarkistus</p>	<p>Lähetystä kohti</p>
<p>Viitteet: NFRL (5.2 b); asetus 103-7 (21–22); asetus 104-07 (62); PPC-laki (44 §)</p>		

Indikaattori 1.3 Mahdollinen julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (PPCA) rikkominen ei ole esteenä sille, että sopimuksenhaltija hakee joko tarjouskilpailun kautta tai muulla tavalla metsälisenssiä tai muuta hallituksen sopimusta/käyttöoikeussopimusta		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
1.3.1 Julkisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia käsittelevä valtuuskunta (PPCC) laatii poissulkemislue- telon henkilöistä, joiden on todettu rikkovan PPC-lakia ja/tai niissä vahvistettuja sääntöjä ja ohjeita, ja ylläpitää kyseistä luetteloa	Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
Varmennusohjeet/Menettely:	Varmentamismenetelmä	Tarkastus- ten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että kaikki metsäsopimusten tai -lupien hakijat noudattavat lupien myöntämistä sääntelevää PPC-lakia ja muita sopimuksia.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> Metsälisenssin hakija ei saa olla estynyt hakemasta käyttöoikeussopimusta ja muita julkisia sopimuksia PPCC:ssä vahvistettujen tarjouskilpailusääntöjen rikkomisen vuoksi. Menestyksekkäitä tarjoajia on verrattava ajankohtaiseen/päivitettyyn poissulkemislue- teloon, jonka PPCC on laatinut ja jota se ylläpitää PPC-lain 44 §:n mukaisesti ja joka estää tiettyjä yksiköjä saamasta käyttöoikeussopimusta menestyksekkään hakemuksen ja/tai tarjouksen jälkeen tiettyjen olosuhteiden vuoksi.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> Sen varmistamiseksi, että edellä mainitut vaatimukset täyttyvät, LVD:n on varmistettava, ettei hakija ole PPCC:n poissulkemislue- telossa. PPCC:n poissulkemislue- telo on yksi tämän sopimuksen liitteen IX mukaisesti yleisesti saataville asetettavista asiakirjoista.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 5. 1. PPCC:n kuuleminen 6. 2. Asiakirjatarkistus</p>	<p>Kerran sopimus- kauden kuluessa</p>
Viitteet: PPC-laki (44 §)		

PERIAATE 2: METSÄOIKEUKSIEN JAKAMINEN

Sopimuksen kattamat metsäkäyttöoikeudet myönnettiin metsänhoidon uudistamisesta annetun kansallisen lain ja yhteisöjen oikeuksista annetun kansallisen lain nojalla

Indikaattori 2.1 FDA on kuullut kaikkia yhteisöjä 3,0 kilometrin säteellä ehdotetusta toimilupa-alueesta (jäljempänä ”vaikutusalueella sijaitsevat yhteisöt”), ja ne ovat antaneet suostumuksensa ehdotettuun käyttöoikeussopimukseen

Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
2.1.1 FDA:n laatima sosioekonominen tutkimusraportti	Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
2.1.2 Neuvotteluja koskevat kirjalliset ilmoitukset (radio- tai sanomalehti-ilmoitukset)	Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
2.1.3 Pöytäkirja, kokouksen osallistujaluettelo, tärkeimmät keskustelunaiheet ja saavutetut sopimukset	Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
2.1.4 Yhteisöjen allekirjoittama vilpittömän mielen ilmaus, jossa ne sitoutuvat neuvottelemaan vilpittömässä mielessä kaikkien mahdollisten sopimuksenhaltijoiden kanssa	Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.2.1)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Lainsäädännössä korostetaan kansalaisten osallistumisen keskeistä roolia osallistavassa hallintotavassa, avoimuutta sekä päätöksentekoprosessia. Menettelyn tarkoituksena on varmistaa, että tämä näkökulma otetaan asianmukaisella tavalla huomioon määritettäessä ja jaettaessa metsävaroja Liberiassa.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>FDA on valtuutettu päättämään valtion haltuun uskottujen metsävarojen käytöstä ja jakamisesta. Maankäytön suunnittelua ja metsävarojen validointia koskevassa päätöksessä kansalaisten osallistumisella on keskeinen rooli, ja FDA:n tehtävänä on olla yhteydessä asianomaisiin vaikutusalueella sijaitseviin yhteisöihin. Riittävän osallistumisen varmistamiseksi FDA:lle on asetettu vaatimus ilmoittaa, tiedottaa, järjestää tapaamisia, tallettaa kommentteja ja tarkastella tällaisten yhteisöjen esittämiä kannanottoja. Tällainen osallistava lähestymistapa takaa sen, että asianomaisten sidosryhmien näkemykset otetaan huomioon ja että maankäytön suunnittelusta ja metsävarojen validoinnista tehdään perusteltu päätös. FDA:n osallistumiseen perustuvan valmisteluprosessin jälkeen julkaiseman</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD tarkastaa, että FDA suunnittelee metsämaan käyttönsä toteuttamalla eri yhteisöjen ja muiden sidosryhmien lakisäätteiset kuulemiset. Siltä osin kuin on kyse yhteisöjen kuulemisesta, LVD varmistaa kuulemisten tosiseikat ja laadun tarkistamalla asiakirja-aineiston, myös sosioekonomista selvitystä koskevan raportin ja kokousten kulkuun ja niissä käytyihin neuvotteluihin liittyvän ajoituksen ja järjestelyt. Tarvittaessa voidaan kuulla muita valtion virastoja, kuten sisäasiainministeriötä ja asianomaisia vaikutusalueella sijaitsevia yhteisöjä.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p>	<p>Kerran sopimus-</p>

hyväksytyt käsikirjan mukaisesti vaikutusalueella sijaitsevat yhteisöt käsittävät 3,0 kilometrin säteellä toimilupa-alueesta sijaitsevat yhteisöt.	7. 1. FDA:n ja tarvittaessa sisäasiainministeriön ja vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen kuuleminen 8. 2. Asiakirjatarkistus	kauden kuluessa
Viitteet: NFRL (4.1–4.5); asetus 102-07 (21–22); asetus 104-07 (62); PPC-laki (87 §)		
Indikaattori 2.2 Ennen metsäsopimuksen myöntämistä FDA on hankkinut käyttöoikeussopimuksen myöntämistä koskevan päätöksen kaupunkisuunnittelu- ja talousasiainministeriöltä, joka hyväksyy FDA:n esittämän käyttöoikeussopimusmallin ja vahvistaa, että ehdotettu käyttöoikeussopimus on yhdenmukainen kansallisten kehitystavoitteiden kanssa		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
2.2.1 FDA:n kaupunkisuunnittelu- ja talousasiainministeriölle (MPEA) toimittama sopimushaltijan käyttöoikeussopimusta koskeva käyttöoikeussopimusmalli	Arvoltaan vähintään 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
2.2.2 MPEA:n FDA:lle antama käyttöoikeussopimuksen myöntämistä koskeva päätös (tai kirjallinen hyväksyntä), jossa FDA:lle annetaan lupa aloittaa määrättyä metsäaluetta koskeva (käyttöoikeus)sopimusten myöntämistoiminta	Arvoltaan vähintään 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.2.2)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Menettelyn tavoitteena on varmistaa, että Liberian metsätalouden tavoitteet sisällytetään maan yleiseen kehityssuunnitelmaan siten kuin MPEA on tarkoittanut antamalla käyttöoikeussopimuksen myöntämistä koskevan päätöksen.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> FDA:n on varmistettava, että jaettava metsä soveltuu kaupalliseen metsätalouteen ja että käyttöoikeussopimusmallia kehitettäessä on pyritty takaamaan vaatimustenmukaisuus ottamalla huomioon kaikki NFRL:n ja PPC-lain säännökset sekä suojeltujen alueiden ja vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen oikeuksien kunnioittaminen puutavaran lisäksi myös muiden metsätuotteiden käytön osalta.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on varmistettava, että MPEA on todellakin tehnyt käyttöoikeussopimuksen myöntämistä FDA:lle koskevan päätöksen FDA:n kehittämän ja toimittaman käyttöoikeussopimusmallin tarkastuksen perusteella sen varmistamiseksi, että NFRL:ssä ja PPC-laissa säädettyjä tarjouskilpailuvaatimuksia noudatetaan. Tämä tapahtuu kuulemalla FDA:n oikeudellista osastoa ja/tai kauppaosastoa.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 9. 1. PPCC:n ja/tai FDA:n oikeudellisen osaston ja kauppaosaston kuuleminen. 10. 2. Asiakirjatarkistus</p>	Kerran sopimuskauden kuluessa
Viitteet: Asetus 104-07 (5.2 (a) (i)); PPC-laki (46)		

Indikaattori 2.3 Sopimuksenhaltija noudatti lakisääteisiä esivalintavaatimuksia, ja FDA on asianmukaisesti antanut sille pätevyuden i) toimia metsänhoitoalalla, ja siltä osin kuin kyse on TSC:stä tai FMC:stä, ii) tarjouksen sopimuksesta		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
2.3.1 <i>Esivalintakomitean raportti esivalintaprosessista</i>	Arvoltaan vähintään 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
2.3.2 <i>Sopimuksenhaltijan antama voimassa oleva esivalintapäätös</i>	Arvoltaan vähintään 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
2.3.3 <i>Veroselvitys, josta käy ilmi, ettei maksamattomia veroja ole ollut hakupäivänä</i>	Arvoltaan vähintään 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
2.3.4 <i>Likviditeettitakaus hyvämaineiselta pankilta hakupäivänä</i>	Arvoltaan vähintään 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
2.3.5 <i>Yrityksen rekisteröintitodistus on päivätty ennen esivalintapäätöstä</i>	Arvoltaan vähintään 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.2.3)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että lisenssiä hakeva yritys täyttää kaikki asiaa koskevat esivalintavaatimukset ja siten tarjouskilpailuprosessin arviointiperusteet.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>FDA:n on varmistettava, että yksittäinen sopimuksenhaltija täytti kaikki esivalintavaatimukset ennen tarjouskilpailuprosessia ja/tai metsävarojen hankkimista. Esivalintavaatimuksiin kuuluu muun muassa 1) ulkoasiainministeriöltä (MOFA) hankittava osakeyhtiön perustamiskirja, 2) MOCI:ltä hankittava yrityksen rekisteröintitodistus, 3) valtiovarainministeriöltä (MOF) hankittava veroselvitys ja 4) hyvämaineiselta pankilta hankittava likviditeettitakaus.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on varmistettava, että vaatimukset täyttyivät lainsäädännössä määritettynä aikana. Tämä tarkoittaa, että esivalintapäätöksen on oltava päivätty ennen sopimuksenhaltijan tai jalostusyrityksen rekisteröintitodistusta, veroselvitystä ja vaadittuja pankkitakauksia.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>11. 1. FDA:n, MOF:n, MOFA:n ja MOCI:n kuuleminen.</p> <p>12. 2. Asiakirjatarkistus</p>	<p>Kerran sopimuskauden kuluessa</p>
Viitteet: NFRL (5.2 (a) (i); asetus 103-07 (41–46)		
Indikaattori 2.4 Metsäsopimuksesta järjestettiin tarjouskilpailu noudattamalla julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa ja FDA:n antamissa asetuksissa vahvistettua tarjouskilpailumenettelyä ja niissä asetettuja sääntöjä		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	

2.4.1	<i>Julkista tarjouskilpailua koskeva ilmoitus</i>	<i>Arvoltaan yli 10 000 USD:n FMC, TSC ja FUP</i>	
2.4.2	<i>Käyttöoikeussopimusta koskevien tarjousten arviointipaneelin raportti</i>	<i>Arvoltaan yli 10 000 USD:n FMC, TSC ja FUP</i>	
2.4.3	<i>FDA:n laatima yritystarkastusraportti (DD-raportti)</i>	<i>Arvoltaan yli 10 000 USD:n FMC, TSC ja FUP</i>	
2.4.4	<i>Tarjousten arviointipaneelin loppuraportti ministeriöiden väliselle käyttöoikeussopimuksia käsittelevälle komitealle (Inter-Ministerial Concessions Committee, IMCC)</i>	<i>Arvoltaan yli 10 000 USD:n FMC, TSC ja FUP</i>	
2.4.5	<i>IMCC:n suositukset presidentille</i>	<i>Arvoltaan yli 10 000 USD:n FMC, TSC ja FUP</i>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.2.4)		Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että lisenssi kaupallista metsätoimintaa varten myönnettiin lain mukaisesti tarjouskilpailumenettelyä noudattaen.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> Sen jälkeen kun tarjous on jätetty, tarjoukset on lainsäädännön mukaan arvioitava käyttöoikeussopimusta koskevien tarjousten arviointipaneelissa, joka tämän jälkeen toimittaa tarjousten arviointiraportin 60 päivän kuluessa käyttöoikeussopimuksesta vastaavalle yksikölle (tässä tapauksessa FDA:lle). Tämän jälkeen FDA:n on tehtävä yritystarkastusraportti kaikista suositelluista tarjouksista. Sen jälkeen käyttöoikeussopimusta koskevien tarjousten arviointipaneeli toimittaa loppuraportin IMCC:lle. IMCC tarkastelee raporttia ja esittää suosituksensa presidentille lopullista päätöstä varten.</p>		<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on ensiksikin kuulemalla FDA:n kauppaosastoa ja/tai oikeudellista osastoa sekä tarkistamalla niiltä vaadittujen asiakirjojen olemassaolon ja pätevyyden varmistettava, että edellä mainittuja vaatimuksia noudatettiin. Mahdollisesti tarvittavien lisäselvitysten saamiseksi LVD voi kuulla käyttöoikeussopimustarjouksia käsittelevää arviointikomiteaa ja/tai IMCC:tä.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 13. 1. FDA:n, IMCC:n ja PPCC:n kuuleminen 14. 2. Asiakirjatarkistus</p>	Kerran sopimuskauden kuluessa
Viitteet: NFRL (3.3 & 5.2 (a)); PPC-laki (115 (1) & (2) ja 116) ja FDA:n asetus 104 (31–36 §)			
Indikaattori 2.5: Yksityiskäyttöä koskevan luvan (PUP) tapauksessa sopimus myönnettiin varmennetun maanomistajan kirjallisella luvalla			
Varmentaja		Sopimus- tai lupatyyppi	
2.5.1	<i>Yksityisen maanomistajan virallinen asiakirja</i>	<i>PUP</i>	
2.5.2	<i>Yksityisen maanomistajan kirjallinen lupa</i>	<i>PUP</i>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.2.5)		Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<u>Tavoite:</u>		<u>Kuvaus:</u>	

<p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että PUP myönnetään ainoastaan, jos yksityinen maanomistus on selvästi osoitettu ja maanomistaja on antanut kirjallisen hyväksynnän.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>LVD:n on varmistettava, että suunnitellulla yksityisen maan omistajalla on PUP. Tämä edellyttää toimitetun asiakirjan vertaamista kansallisten tietorekisterien ja asiakirja-aineistojen keskuksessa (Center for National Records and Documentation, CNDRA) oleviin julkisiin tietorekistereihin.</p>	<p>LVD:n on tarkastamalla maanomistusasiakirja varmistettava ensin edellä mainittujen vaatimusten noudattaminen ja tämän jälkeen, että kirjallinen lupa on todellakin maanomistajan antama.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>15. 1. CNDRA:n kuuleminen 16. 2. Asiakirjatarkistus</p>	<p>Kerran sopimuskauden kuluessa</p>
<p>Viitteet: NFRL (5.6 §)</p>		
<p>Indikaattori 2.6 FDA on sidosryhmiä kuulemalla ja sosioekonomisen tutkimusraporttinsa pohjalta laatinut integroidun kartan, josta käyvät ilmi sopimusalue ja viereiset maa-alueet, kuten muut käyttöoikeussopimukset, suojellut metsäalueet ja yksityinen maa</p>		
<p>Varmentaja</p>	<p>Sopimus- tai lupatyyppi</p>	
<p>2.6.1 FDA:n kartta osoittaa kohteena olevan toimilupa-alueen ja viereiset maat</p>	<p>FMC, TSC, FUP</p>	
<p>2.6.2 FDA:n täytäntöönpanokertomus (FDA:n vaatimustenmukaisuutta koskeva tarkastuskertomus)</p>	<p>FMC, TSC, FUP</p>	
<p>Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.2.6)</p>	<p>Varmentamismenetelmä</p>	<p>Tarkastusten toteutusajat</p>
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, ettei sopimuksenhaltijalle myönnetty toimilupa-alue loukkaa jonkun muun sopimuksenhaltijan / muiden sopimuksenhaltijoiden omistamaa maata tai suojeltua metsäaluetta.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>On hyvin tärkeää, että jokaisen sopimusalueen rajalinjat on asianmukaisesti merkitty käyttöoikeussopimusalueiden päällekkäisyyden tai suojelluille metsäalueille tunkeutumisen välttämiseksi.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on varmistettava näiden vaatimusten täyttyminen tarkistamalla käyttöoikeussopimusaluetta kuvaavan kartan pätevyys FDA:n tutkimus- ja kehitysosastolta sekä lainvalvontaosastolta.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>17. 1. FDA:n tutkimus- ja kehitysosaston sekä lainvalvontaosaston kuuleminen 18. 2. Asiakirjatarkistus</p>	<p>Kerran sopimuskauden kuluessa</p>
<p>Viitteet: COCS SOP (7, 8, 19, 20 & 21); asetus 109-07</p>		

Indikaattori 2.7 Metsäsopimuksen haltija on liittänyt FDA:lle toimittamaansa tarjoukseen metsäsopimusta koskevan tarjoustakauksen

Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
2.7.1 FDA antaa sopimuksenhaltijalle kuitin tarjoustakauksesta	FMC ja TSC	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.2.7)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että tarjoaja on toimittanut lakisääteisen vaaditun takauksen ja noudattanut asiaa koskevia vaatimuksia.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> FDA:n asetuksen 104-07 mukaan FMC:n ja TSC:n tarjoajien on liitettävä tarjoukseensa tarjoustakaus. Takauksen on oltava voimassa vähintään 12 kuukautta, ja määrältään sen on vastattava 1/6:aa yksittäistä sopimusta varten määritetystä vuotuisesta aluemaksusta. Lisäksi takauksen on oltava Liberiassa toimivaltaisen ja tätä tarkoitusta varten tunnustetun laitoksen antama.</p> <p>Asetuksen 104-07 43 §:n mukaan voittava tarjoaja voi 30 päivän kuluessa voittavan tarjoajan valitsemisesta vaatia takaisin alkuperäistä takausta tallettamalla takausmäärän käteisenä Liberian keskuspankkiin tai muuhun sellaiseen pankkiin, joka on virallisesti nimetty ylläpitämään FDA:n tilejä, ja esittämällä talletustodistuksen FDA:lle. Asetuksessa säädetään myös, että FDA palauttaa alkuperäisen takauksen voittavalle tarjoajalle Liberian keskuspankkiin talletetun määrän arvon osoittavaa todistusta vastaan edellyttäen, että kyseinen todistus esitetään hyvissä ajoin. Jos voittava tarjoaja ei esitä talletustodistusta 30 päivän kuluessa valinnasta, FDA hyödyntää takauksen ja sijoittaa varat Liberian keskuspankkiin tai muuhun sellaiseen pankkiin, joka on virallisesti nimetty ylläpitämään FDA:n tilejä. Lopuksi jos voittava tarjoaja ja hallitus toteuttavat sopimuksen, jota toimitettu takaus koskee, FDA huolehtii siitä, että talletetut varat hyvitetään siltä osin kuin voittava tarjoaja on sopimuksen mukaan velkaa hallitukselle.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on FDA:n kauppa- ja/tai talousosastoa kuulemalla ja tarkistamalla niiltä tarjoustakauskuitin aitouden varmistettava, että vaatimuksia noudatettiin.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 19. 1. FDA:n kauppa-/talousosaston kuuleminen 20. 2. Asiakirjatarkistus</p>	<p>Kerran sopimuskauden kuluessa</p>
Viitteet: Asetus 104-07 (43 & 61 (b)); COCS SOP (9)		

Indikaattori 2.8 Sopimuksenhaltija postittaa ensiksi edellytetyn toimitustakauksen laissa määritetyn ajan kuluessa sopimusneuvottelujen päättämisestä

Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
2.8.1 Jäljennös toimitustakauksesta postitetaan 90 päivän kuluessa neuvottelujen päättämisestä	FMC	
2.8.2 Jäljennös toimitustakauksesta postitetaan 30 päivän kuluessa neuvottelujen päättämisestä	TSC	

Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.2.8)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että vaadittu toimitustakaus postitettiin vaaditun ajan kuluessa.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> Asetuksen 104-07 mukaan FMC:iden ja TSC:iden (mutta ei FUP:iden tai PUP:iden) sopimuksenhaltijoiden on toimitettava toimitustakaus vaaditun ajan kuluessa:</p> <p>1. FMC: toimitustakaus on toimitettava 90 päivän kuluessa; takauksen määrä on 150 000 USD (alle 100 000 ha) tai enintään 250 000 USD (yli 100 000 ha)</p> <p>2. TSC: toimitustakaus 30 päivän kuluessa; määrä 25 000 USD.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on FDA:n kauppa- ja/tai talousosastoa kuulemalla ja tarkistamalla niiltä toimitustakauksen olemassaolo ja pätevyys varmistettava, että edellä mainittuja vaatimuksia noudatettiin.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 21. 1. FDA:n kauppa- ja/tai talousosaston kuuleminen 22. 2. Asiakirjatarkistus</p>	<p>Kerran sopimuskauden alkaessa</p>
<p>Viitteet: Asetus 104-07 (61 (b)); COCS SOP (9)</p>		
<p>Indikaattori 2.9 Sopimuksenhaltija ja FDA ovat allekirjoittaneet metsäsopimuksen ja soveltuvin osin asianmukaisesti ratifioineet sen lainsäädännön edellyttämällä tavalla</p>		
<p>Varmentaja</p>	<p>Sopimus- tai lupatyyppi</p>	
<p><i>2.9.1 Säädöksen, jolla ratifioidaan metsäsopimus, allekirjoittaa presidentti, ja se tulostetaan lehtisen muodossa</i></p>	<p><i>FMC ja maatalousluvut/viljelysmetsät</i></p>	
<p><i>2.9.2 Sopimuksenhaltijan ja FDA:n toimitusjohtajan allekirjoittama sopimus</i></p>	<p><i>TSC, FUP, PUP, moottorisahaluvut</i></p>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.2.9)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että kaikki metsäsopimukset tehdään laissa säädetyllä tavalla. FMC:iden osalta tavoitteena on varmistaa, että sen lisäksi, että sopimuksenhaltija ja Liberian hallitus allekirjoittavat FMC:n, kansanedustuslaitoksen molemmat kamarit hyväksyvät myös säädöksen, jolla FMC ratifioidaan, ja että presidentti hyväksyy kyseisen säädöksen. Kaikkien muiden sopimusten osalta tavoitteena on taata, että sopimuksenhaltija ja FDA:n johto ovat asianmukaisesti allekirjoittaneet ne.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> Kun menestyksellä tarjoaja allekirjoittaa FMC:n, kansanedustuslaitoksen on ratifioitava FMC ja presidentin on hyväksyttävä säädös, jolla ratifioidaan FMC. Kaikki muut metsäsopimukset ja lisenssit allekirjoitetaan sopimuksenhaltijan ja FDA:n välillä.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD varmistaa, että 1) jokainen FMC on allekirjoitettu ja ratifioitu ja että 2) asianomainen sopimuksenhaltija ja FDA:n toimitusjohtaja ovat allekirjoittaneet kaikki muut metsälisenssit FDA:n johdon annettua hyväksyntänsä. LVD:n on FDA:n kauppaosastoa tai oikeudellista osastoa kuulemalla varmistettava, että edellä mainittuja vaatimuksia noudatettiin.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 23. 1. Asiakirjatarkistus 24. 2. FDA:n kauppaosaston tai oikeudellisen osaston kuuleminen</p>	<p>Kerran sopimuskauden alkaessa</p>

Viitteet: NFRL (5.3); asetus 104-07 (62); COCS SOP (5)

PERIAATE 3: SOSIAALISET VELVOITTEET JA HYÖTYJEN JAKAMINEN

Sopimuksenhaltija noudattaa laissa määrättyjä sosiaalisia velvoitteita ja hyödynjakovaatimuksia

Indikaattori 3.1 Sopimuksenhaltija on neuvotellut vaikutusalueella 3,0 kilometrin säteellä ehdotetusta käyttöoikeussopimus- tai lupa-alueesta sijaitsevien yhteisöjen valtuutettujen edustajien kanssa sosiaalisen sopimuksen annettuaan sitä ennen näille vaikutusalueella sijaitseville yhteisöille ennakoilmoituksen

Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
3.1.1 Kokouspöytäkirja, josta käyvät ilmi sopimuksenhaltijan ja vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen, jotka FDA on aiemmin yksilöinyt sosioekonomisen selvityksensä aikana, valtuutettujen edustajien tosiasialliset keskustelut ja saavutetut sopimukset	Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
3.1.2 Annettu tai julkaistu ilmoitus aikomuksesta neuvotella vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen kanssa (radio- tai sanomalehti-ilmoitukset)	Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
3.1.3 Todiste siitä, ettei mikään vaikutusalueella sijaitseva yhteisö ole tehnyt FDA:lle valitusta, joka koskee väitettyä neuvottelujen ulkopuolelle sulkemista tai sitä, ettei sopimuksenhaltija ole osallistunut neuvotteluihin	Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.3.1)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että sopimuksenhaltija noudattaa kaikkia asiaa koskevia sosiaalisiin velvoitteisiin liittyviä lakisääteisiä vaatimuksia ja FDA:n vaatimuksia ennen vuotuisen korjuutodistuksen hankkimista FMC:tä, TSC:tä tai FUP:tä varten.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>NFRL:ssä ja NFRL:n nojalla annetussa asetuksessa 105-07 FMC:iden, TSC:iden ja tärkeimpien FUP:iden haltijat velvoitetaan molempien osalta neuvottelemaan ”sosiaalisen sopimuksen” vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on varmistettava vaatimusten noudattaminen kuulemalla FDA:n yhteisömetsäasioita käsittelevää osastoa ja toteuttamalla tässä yhteydessä tarvittavat tarkistukset.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p>	

<p>valtuutettujen edustajien kanssa metsistä, joissa korjuutoimia aiotaan suorittaa.</p> <p>Asetuksen mukaan vaikutusalueella sijaitsevalla yhteisöllä tarkoitetaan ”lakiin perustuvaa aluetta pienempää yhteisöä (päällikkökunnat, ryhmäkunnat, kaupunkikunnat, kaupungit, kylät ja kaikki ihmisasukset), joiden etuihin metsävarojen käyttöä koskevan luvan nojalla suoritettavat toimet todennäköisesti vaikuttavat”. Tässä määritelmässä tarkoitettavat ”edut” voivat olla luonteeltaan taloudellisia, ympäristönsuojeluun liittyviä, terveydellisiä, toimeentuloon liittyviä, esteettisiä, kulttuurisia, hengellisiä tai uskonnollisia.” Käytännössä FDA määrittelee ja yksilöi vaikutusalueella sijaitsevat yhteisöt oikeuksien jakamista edeltävän metsänkäytön suunnittelun ja sosioekonomisen selvityksen aikana.</p> <p>Asetuksen 105-07 mukaan tällaisten sosiaalisten sopimusten kesto on viisi vuotta FMC:iden ja FUP:iden osalta ja kolme vuotta TSC:iden osalta. FMC:iden ja TSC:iden tapauksessa sosiaalinen sopimus on allekirjoitettava ennen hakkuuta.</p>	<p>25. 1. FDA:n yhteisömetsäasioita käsittelevän osaston ja vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen kuuleminen</p> <p>26. 2. Asiakirjatarkistus</p>	<p>Kautta kohti¹⁹</p>
<p>Viitteet: Asetus 105-07 (31 & 32); NFRL (5.6 (d) (vi))</p>		
<p>Indikaattori 3.2 Kahdenvälisesti neuvotellun sosiaalisen sopimuksen ovat allekirjoittaneet sopimuksenhaltija ja KAIKKIEN vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen valtuutetut edustajat, ja sopimus tulee voimaan ennen hakkuun aloittamista</p>		
<p>Varmentaja</p>	<p>Sopimus- tai lupatyypit</p>	
<p>3.2.1 <i>Tehty sosiaalinen sopimus, jonka ovat allekirjoittaneet sopimuksenhaltija ja jokainen vaikutusalueella sijaitseva yhteisö edustajanaan kyseisen yhteisön yhteisömetsätalouden kehittämisvaliokunta (Community Forestry Development Committee, CFDC)</i></p>	<p>Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP</p>	
<p>3.2.2 <i>Sosiaalinen sopimus, joka edeltää sopimuksenhaltijan vuotuista korjuutodistusta</i></p>	<p>Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP</p>	
<p>3.2.3 <i>Luettelo FDA:n yksilöimistä tai rekisteröimistä CFDC:istä</i></p>	<p>Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP</p>	
<p>Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.3.2)</p>	<p>Varmentamismenetelmä</p>	<p>Tarkastusten toteutusajat</p>
<p><u>Tavoite:</u></p>	<p><u>Kuvaus:</u></p>	

¹⁹ Kaudella tarkoitetaan FMC:n ja FUP:n tapauksessa viittä vuotta ja TSC:n tapauksessa kolmea vuotta.

<p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että yli 10 000,00 USD:n arvoisen FMC:n, TSC:n ja/tai FUP:n haltija on allekirjoittanut sosiaalisen sopimuksen kaikkien vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen kanssa ennen hakkuuta.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>Haltija ja/tai yhtiö voi neuvotella sosiaalisen sopimuksen ainoastaan vaikutusalueella sijaitsevia yhteisöjä edustavan CFDC:n kanssa. CFDC:n on edustettava kaikkia niitä yhteisöjä, joihin sopimuksenhaltijan hakkuutoimet vaikuttavat. Vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen edustajina voi olla useita CFDC:itä. Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC:iden, TSC:iden ja FUP:iden osalta FDA suorittaa vuotuisia kuulemisia vaatimustenmukaisuuden seuraamiseksi, arvioimiseksi ja takaamiseksi.</p> <p>Asetuksen 105-07 31 §:n b momentin 1 kohdassa säädetään, että sopimuksenhaltijan on ”aina varmistettava metsävarojen käyttöä koskevan luvan keston ajan, että sosiaalinen sopimus kaikkien vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen hyväksi on voimassa sillä alueella, jolla hakkuu on tarkoitus suorittaa”. Sen 31 §:n b momentin 2 kohdassa säädetään myös, että sopimuksenhaltija ei saa kaataa puita, ellei kaikki vaikutusalueella sijaitsevat yhteisöt kattava sosiaalinen sopimus ole voimassa sillä alueella, jolla hakkuu on tarkoitus suorittaa metsävarojen käyttöluvan nojalla.”</p>	<p>LVD:n on varmistettava, että edellä mainittuja vaatimuksia noudatettiin, kuulemalla FDA:n yhteisömetsäasioita käsittelevää osastoa ja toteuttamalla tässä yhteydessä sosiaalisen sopimuksen tarkastus.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>27. 1. FDA:n yhteisömetsäasioita käsittelevän osaston ja vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen kuuleminen.</p> <p>28. 2. Asiakirjatarkistus</p> <p>29. 3. Kenttätarkastus</p>	<p>Kautta kohti</p>
<p>Viitteet: Asetus 105-07 (31)</p>		
<p>Indikaattori 3.3. Sopimuksen/luvanhaltijan ja vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen välisen sosiaalisen sopimuksen ehtoihin sisältyvät sopimuspuolia säätelevät menettelysäännöt, riitojenratkaisumekanismi ja i) kuvaus taloudellisten etujen määrästä, jotka sopimuksenhaltijan on maksettava yhteisölle, sekä ii) vaatimus, jonka mukaan sopimuksen/luvanhaltija maksaa määrät neljännesvuosittain korolliselle sulkutilille, jota sopimuksen/luvanhaltija ylläpitää vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen puolesta</p>		
<p>Varmentaja</p>	<p>Sopimus- tai lupatyyppi</p>	
<p>3.3.1 <i>Menettelysäännöt, jotka säätelevät vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen ja sopimuksen/luvanhaltijan oikeuksia ja vastuita</i></p>	<p>Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP</p>	
<p>3.3.2 <i>Kuvaus kuutiometrikohtaisesta vähimmäismaksusta, jonka sopimuksen/luvanhaltija maksaa neljännesvuosittain vaikutusalueella sijaitseville yhteisöille (mahdolliset muut täsmennetään)</i></p>	<p>Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP</p>	
<p>3.3.3 <i>Pankkikirja tai muut tiedot sopimuksen/luvanhaltijan avaamasta ja vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen puolesta ylläpitämästä vaaditusta korollisesta sulkutilistä</i></p>	<p>Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP</p>	
<p>3.3.4 <i>Käyttöön otettu riitojenratkaisumekanismi</i></p>	<p>Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP</p>	
<p>Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.3.3)</p>	<p>Varmentamismenetelmä</p>	<p>Tarkastusten</p>

		toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että kaikkia lakisääteisiä vaatimuksia noudatetaan ja että kaikki määrätyt ehdot ja/tai elementit on sisällytetty neuvoteltuun sosiaaliseen sopimukseen.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>Jokaiseen yhden tai useamman CFDC:n välillä neuvoteltuun sosiaaliseen sopimukseen on sisällyttävä muun muassa seuraavat osat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen jäsenten sekä haltijan oikeuksien ja vastuiden kuvaus; 2. Vaikutusalueella sijaitsevalle yhteisölle myönnettävien taloudellisten etujen kuvaus; 3. Vaatimus, jonka mukaan sopimuksen/luvan haltijan on maksettava taloudellisia etuja neljännesvuosittain yhteisön puolesta ylläpidetylle korolliselle sulkutilille. 4. Vaatimus, jonka mukaan varat vapautetaan ainoastaan CFDC:n hyväksi kirjallista pyyntöä vastaan, edellyttäen että FDA on hyväksynyt pyynnön. <p>Asetuksen 105-07 33 §:n a momentissa säädetään, että FDA laatii internetissä vapaasti saatavilla olevat mallimenettelysäännöt ja tarjoaa pyynnöstä paperikopioina tai sähköisesti jäljennökset mallimenettelysäännöistä sopimuksen/luvan haltijoille, CFDC:ille ja vaikutusalueella sijaitseville yhteisöille.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on FDA:n yhteisömetsäasioita käsittelevää osastoa kuulemalla ja varmentamalla sillä allekirjoitetun sosiaalisen sopimuksen sisältö varmistettava, että edellä mainittuja vaatimuksia noudatettiin.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 30. 1. Asiakirjatarkistus 31. 2. Tarkastuskäynti yhteisöissä 	Kautta kohti ²⁰
Viitteet: NFRL (5.3 (b) & 5.6 (d)), asetus 105-07 (33)		
Indikaattori 3.4 FDA on vahvistanut sopimuksenhaltijan ja yhteisön tai yhteisöjen välisen sosiaalisen sopimuksen		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
3.4.1 FDA:n vahvistama sopimuksenhaltijan ja vaikutusalueella sijaitsevan yhteisön välinen sosiaalinen sopimus	Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.3.4)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa ja/tai todentaa, että FDA on hyväksynyt sosiaalisen sopimuksen.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on kuultava FDA:n yhteisömetsäasioita käsittelevää osastoa ja tarkistettava vahvistetun</p>	

²⁰ Kausi: FMC:ja FUP viisi vuotta, TSC kolme vuotta.

<p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>Jokainen neuvoteltu sosiaalinen sopimus on toimitettava FDA:lle vahvistettavaksi. Vastaanotettuaan asiakirjan FDA tarkistaa, että sopimus on täydellinen, tarkka ja vaatimustenmukainen. Jos sopimus ei täytä asiaan kuuluvia arviointiperusteita, FDA:n on hylättävä se ja toimitettava päätöksensä perustelut. Haltija voi korjata puutteet ja toimittaa sosiaalisen sopimuksen FDA:lle uudelleen käsittelyä varten. FDA vahvistaa sosiaalisen sopimuksen, mikäli se katsoo, että sopimus on täydellinen, tarkka ja asiaankuuluvien lakien mukainen.</p>	<p>sosiaalisen sopimuksen olemassaolo ja pätevyys sen varmistamiseksi, että edellä mainittuja vaatimuksia noudatettiin.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>32. 1. FDA:n yhteisömetsäasioita käsittelevän osaston kuuleminen.</p> <p>33. 2. Asiakirjatarkistus</p> <p>34. 3. Tarkastuskäynti valituissa yhteisöissä</p>	<p>Kautta kohti</p>
<p>Viitteet: Asetus 105-07 (36); COCS SOP (9)</p>		
<p>Indikaattori 3.5 Sopimuksenhaltija maksaa maksut, jotka se on sosiaalisen sopimuksen mukaan velkaa yhteisöille i) määrättyjen ajanjaksojen kuluessa ja ii) sopimuksenhaltijan tätä tarkoitusta varten avaamalle sulkutilille</p>		
<p>Varmentaja</p>	<p>Sopimus- tai lupatyyppi</p>	
<p>3.5.1 Neljännesvuosittain oikeiksi todistetut sulkutilin tiliotteet</p>	<p>Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP</p>	
<p>3.5.2 FDA:n vaatimustenmukaisuustarkastukset</p>	<p>Arvoltaan yli 10 000,00 USD:n FMC, TSC ja FUP</p>	
<p>Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.3.5)</p>	<p>Varmentamismenetelmä</p>	<p>Tarkastusten toteutusajat</p>
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että asiaan kuuluvat yhteisölle maksettavat maksut on maksettu hyvissä ajoin.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>Sosiaalinen sopimus sisältää suorituksen taloudelliset ehdot, jotka ovat sopimusten kannalta keskeisiä. Tämän vuoksi on ehdottoman tärkeää, että sovittujen ja sosiaalisissa sopimuksissa määrättyjen maksujen maksaminen hyvissä ajoin tarkastetaan. Operatiiviset valvontapisteet voivat sisältää sulkutilin tiliotteita, ja FDA:n vuotuisissa tarkastuskertomuksissa kuvaillaan, kuinka sopimuksenhaltijat noudattavat vaatimuksia.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on suoritettava edellä mainittujen vaatimusten noudattamisen varmentamisen edellyttämät tarkastukset. Mahdollisesti tarvittavien lisäselvitysten saamiseksi voidaan kuulla FDA:n kauppaosastoa ja yhteisömetsäasioita käsittelevää osastoa.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>35. 1. FDA:n yhteisömetsäasioita käsittelevän osaston kuuleminen</p> <p>36. 2. Asiakirjatarkistus</p> <p>37. 3. Kenttätarkastukset</p>	<p>Lähetystä kohti</p>
<p>Viitteet: Asetus 105-07 (36) 10; Asetus 107-07 (33)</p>		

PERIAATE 4: METSÄHALLINTOTOIMET JA PUUNKORJUU

Metsähallintotoimien ja puunkorjuun osalta noudatetaan kaikkia sovellettavia lakeja

Indikaattori 4.1 Sopimuksen- tai luvan haltija on tehnyt vuotuisen toimintasuunnitelman ja soveltuvin osin metsänhoitosuunnitelman

Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi
4.1.1 Vuotuinen korjuutodistus	Kaikki sopimus- ja lupatyypit lukuun ottamatta maatalouslupia/viljelysmetsiä
4.1.2 Hyväksytty vuotuinen toimintasuunnitelma	Kaikki sopimus- ja lupatyypit lukuun ottamatta maatalouslupia/viljelysmetsiä
4.1.3 Hyväksytty metsänhoitosuunnitelma	FMC
4.1.4 Kirjallinen lupa maanomistajalta	PUP

Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.4.1)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että jokainen sopimuksen haltija täyttää asiaan kuuluvat lakisääteiset edellytykset ennen hakkuutoimiin ryhtymistä.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. FMC: sopimuksia myönnetään validoidulle metsämaalle ja PPC-laissa esitettyjä vaatimuksia noudattaen. FMC on hoitosuunnitelman, ympäristövaikutusten arvioinnin (EIA), liiketoimintasuunnitelman, sosiaalisten sopimusten ja vuotuisen toimintasuunnitelman alainen 25-vuotinen sopimus.2. TSC: kolmivuotisia sopimuksia myönnetään kansallisen metsähallintostrategian (National Forest Management Strategy) mukaisesti, sopimukset validoidaan ja PPC-laissa esitettyjä vaatimuksia ja vuotuisia toimintasuunnitelmia noudatetaan.3. Poikkeustapauksissa FUP voi ylittää ennakoidut pienen mittakaavan vaatimukset ja ne vahvistetaan virallisesti. Tällaisissa tapauksissa LVD:tä voidaan vaatia arvioimaan tällaiseen FUP:hen mahdollisesti liittyvät korjuuta edeltävän ajan vaatimukset.4. PUP: aina kun yksityismaan metsävaroja käytetään kaupallisesti, toimijan on oltava maanomistaja tai	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on FDA:ta ja EPA:ta, kauppaosasto ja yhteisömetsäasioita käsittelevä osasto mukaan luettuina, kuulemalla varmistettava, että edellä mainittuja vaatimuksia noudatettiin.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <ol style="list-style-type: none">38. 1. FDA:n ja EPA:n kuuleminen39. 2. Asiakirjatarkistus40. 3. Kenttätarkastus	<p>Vuosittain (toimintasuunnitelman osalta);</p> <p>Kautta kohti (hoitosuunnitelma)</p>

hänellä on oltava maanomistajan lupa tai FDA:n myöntämä voimassa oleva PUP. PUP:n haltija ei voi aloittaa hakkuuta ilman hyväksyttyä vuotuista korjuutodistusta ja vuotuista toimintasuunnitelmaa.		
Viite: NFRL (4.5, 5.3, 5.4, 5.6); asetus 104-07 (62 a); EPML (23); COCS SOP (9)		
Indikaattori 4.2 Sopimuksen- tai luvanhaltija täyttää vuotuisen toimintasuunnitelmansa ehdot ja noudattaa korjuuluvan piiriin kuuluvia lajeja ja määriä koskevia lakisääteisiä vaatimuksia		
Varmentaja		Sopimus- tai lupatyyppi
4.2.1 Hyväksytyt vuosierät		FMC
4.2.2 Karttaloikko ja vuotuinen hakkuu		Kaikki metsäsopimukset lukuun ottamatta FMC:tä
4.2.3 Kaadettuja puuta koskevien tietojen varmentaminen (SOP 11)		Kaikki sopimus- ja lupatyypit lukuun ottamatta maatalouslupia/viljelysmetsiä
4.2.3 FDA:n vuotuinen vaatimustenmukaisuutta koskeva tarkastuskertomus		Kaikki sopimus- ja lupatyypit lukuun ottamatta maatalouslupia/viljelysmetsiä
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.4.3)		Varmentamismenetelmä
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että sopimuksen- tai luvanhaltija noudattaa FDA:n hyväksymiä vuotuisia puunkorjuumääriä ja asiaan kuuluvia velvoitteita.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hyväksytyssä vuotuisessa korjuutodistuksessa määrätään muuttujat, joiden mukaan tietyn toimijan on toimittava, sekä vaatimukset, jotka on täytettävä määrätyn vuotuisen ajanjakson kuluessa. 2. FDA:lla on kaksi toiminnan valvontamekanismia: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Jatkuva kenttäseuranta ja 2.2. FDA:n suorittamat vuotuiset vaatimustenmukaisuustarkastukset FMC:n, TSC:n, yksittäisen FUP:n ja/tai PUP:n ehtojen noudattamisen seuraamiseksi, arvioimiseksi ja varmistamiseksi. 		<p><u>Kuvaus:</u> LVD varmistaa tämän vaatimuksen noudattamisen yksityiskohtaisesti. LVD:n on FDA:n kauppaosastoa kuulemalla varmistettava, että edellä mainittuja vaatimuksia noudatettiin.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 41. 1. FDA:n kauppaosaston kuuleminen 42. 2. Kenttätarkastus</p>
Viitteet: NFRL (3.2; 3.4) & COCS SOP (7–11)		Tarkastusten toteutusajat Vuosittain

PERIAATE 5: YMPÄRISTÖNSUOJELUVELVOITTEET

Sopimuksenhaltija ja puutavaran jalostaja ovat täyttäneet kaikki lainsäädännön mukaiset ympäristönsuojeluelvoitteensa.

Indikaattori 5.1 Sopimuksen- tai luvanhaltija ja puutavaran jalostaja ovat suorittaneet EPA:n hyväksymän ympäristövaikutusten arvioinnin

Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
5.1.1 Sopimuksenhaltijan tai puutavaran jalostajan laatima tai näitä varten laadittu ympäristövaikutusten arviointiraportti	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	
5.1.2 EPA:n sopimuksenhaltijalle tai puutavaran jalostajalle ennen korjuun aloittamista myöntämä ympäristövaikutuksia koskeva lisenssi	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	
5.1.3 EPA:n sopimuksenhaltijalle tai puutavaran jalostusyksikölle myöntämä ympäristövaikutuksia koskeva lupa, jossa ilmoitetaan kohdassa 5.1.2 mainitun ympäristövaikutuksia koskevan lisenssin mahdolliset ehdot	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.5.1)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p>Tavoite:</p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että asiaa koskevat vaatimukset on täytetty EIA-hakemusmenettelyn osalta.</p> <p>Viranomaisvalvonta:</p> <p>Ympäristövaikutusten arviointia (EIA) koskeva lisenssi vaaditaan ympäristön suojelusta ja hoidosta vuonna 2002 annetun lain (Environmental Protection and Management Law, EPML) liitteessä I luetelluille ja/tai määritetyille toimille. EIA:ta edellyttävät seuraavat metsätoimet: 1) hakkuu ja/tai puunjalostus, 2) puuntuotanto. Ympäristölisenssin lisäksi EPA myöntää ympäristövaikutuksia koskevan luvan, jossa ilmoitetaan lisenssiin liittyvät ehdot, jotka ympäristölisenssin haltijan on täytettävä.</p> <p>Ennen lisenssin myöntämistä FDA ilmoittaa tarkasteltavat asiat ja tiedot EPA:n suorittamaa arviointia varten.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on tarkistettava FDA:lta ja EPA:lta, että sopimuksen- tai luvanhaltijalla on EI-lisenssin lisäksi myös EI-lupa, jossa ilmoitetaan yksityiskohtaisesti edellytykset, jotka EI-lisenssin haltijan on täytettävä.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>43. 1. EPA:n ja FDA:n kuuleminen</p> <p>44. 2. Asiakirjatarkistus</p>	<p>Kerran EI-lisenssin ja -luvan voimassaoloaikana</p>

Viitteet: EPML (6, 21–23); asetus (105–107); COCS SOP (9)	
---	--

Indikaattori 5.2 Sopimuksen- tai luvanhaltija tai puutavaran jalostaja toteuttaa EIA:ssaan määritetyt vaikutusten lievennystoimenpiteet EI-luvassa osoitetulla tavalla

Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
5.2.1 EPA:n ympäristönseurantakertomukset	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	
5.2.2 FDA:n EIA-tarkastuskertomus	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.5.2)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p>Tavoite:</p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että sopimuksen- tai luvanhaltija tai puutavaran jalostaja toteuttaa kaikki EPA:n määrittämät ja määräämät ehdot ja/tai vaikutusten lievennystoimenpiteet ja ettei mitään EI-luvan vastaisia ympäristötuhoja aiheuteta.</p> <p>Viranomaisvalvonta:</p> <p>Tieto päätöksestä ja/tai ympäristölupa on annettava sopimuksen- tai luvanhaltijalle ennen hakkuun aloittamista. EPA ja FDA seuraavat ehtojen noudattamista ja/tai vaikutusten lievennystoimenpiteitä säännöllisillä tarkastuksilla ja/tai tarkastuskäynneillä. EIA-lisenssin haltijan on toimitettava ilmoitukset EPA:lle, mikäli hankkeessa tai toiminnassa tapahtuu ympäristöön mahdollisesti vaikuttavia olennaisia muutoksia. EPA voi lisäksi toteuttaa lainvalvontatoimia, jos vaatimuksia ei noudateta.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on FDA:n ympäristövaikutusten arviointijaostoa sekä EPA:n seurantaosastoa ja kenttä- ja tarkastusyksikköä kuulemalla varmistettava, että sopimuksenhaltija täyttää EI-luvan ehdot.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>45. 1. EPA:n ja FDA:n kuuleminen 46. 2. Asiakirjatarkistus 47. 3. Kenttätarkastukset</p>	Vuosittain
Viitteet: EPML (24–27), EPAA		

Indikaattori 5.3 Sopimuksen- tai luvanhaltija tai puutavaran jalostaja on hävittänyt käytössään olleita laitteita, polttoainetta, puujätettä ja muuta vastaavaa toiminnastaan syntynyttä jätettä laillisella ja ympäristön kannalta asianmukaisella tavalla

Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
5.3.1 EPA:n tarkastusraportti	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	
5.3.2 FDA:n vuotuinen vaatimustenmukaisuutta koskeva tarkastuskertomus	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	

Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.5.3)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että kaikki jäte hävitetään laillisesti ympäristön kannalta asianmukaisella tavalla.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Todiste siitä, että tieto päätöksestä ja/tai ympäristövaikutuksia koskeva lisenssi annettiin sopimuksenhaltijalle ennen toimien aloittamista. 2. EPA seuraa määritettyjen vaikutusten lievennystoimenpiteiden ehtojen noudattamista ja/tai kyseisten toimenpiteiden vaatimustenmukaisuutta. 3. EPA suorittaa säännöllisiä ja/tai määräaikaista tarkastuksia vaikutuksiltaan mahdollisesti haitallisille hankkeille. 4. EPA voi toteuttaa lainvalvontatoimia, jos vaatimuksia ei noudateta. 	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on kuultava FDA:n kauppasastoa ja lainvalvontasastoa ja teetettävä sillä tarvittavat tarkistukset. Lisäksi on kuultava EPA:n seurantaosastoa sekä EPA:n kenttä- ja tarkastusyksikköä.</p> <p>Lisätietoja voidaan hankkia sopimuksen- tai luvanhaltijalta ja puutavaran jalostajilta suoraan.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 48. 1. EPA:n kuuleminen 49. 2. Asiakirjatarkistus 50. 3. Kenttätarkastus</p>	<p>Vuosittain</p>
<p>Viitteet: EPML (24–27), EPAA</p>		
<p>Indikaattori 5.4 Sopimuksenhaltija on säilyttänyt puunkorjuutoimiensa ja vesistöjen välillä suojavyöhykkeen eikä ole kaatanut puita, jotka voisivat uhata vesistön virtausta taivakautta</p>		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyypit	
5.4.1 EPA:n tarkastusraportti	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	
5.4.2 FDA:n vuotuinen vaatimustenmukaisuutta koskeva tarkastuskertomus	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.5.4)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että luvanhaltija noudattaa kaikkia vesien hoitoa ja vesivarojen pilaantumisen estämistä koskevia asiaan kuuluvia vaatimuksia.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on kuultava FDA:n kauppasastoa ja lainvalvontayksikköä ja tehtävä tässä yhteydessä tarvittavat tarkistukset. Lisäksi on kuultava EPA:n seurantaosastoa ja kenttä- ja tarkastusyksikköä.</p>	

<p>Tavoitteena on varmistaa vesivarojen hallintaa koskevien vaatimusten yleinen noudattaminen. Tältä osin puunkorjuusäännöissä (2007) kielletään hakkuu suojelluilla alueilla ja suojelluissa vesistöissä. Siinä vaaditaan säilyttämään riittävät suojavyöhykkeet puunkorjuualueiden ja vesistöjen välillä...</p> <p>Vaatimustenmukaisuuden mittaamisen osalta sekä EPA:n että FDA:n tehtäviin kuuluu rutiiniluonteisia tarkastuksia ja vaatimustenmukaisuustarkastuksia, jotka LVD tarkistaa sopimuksen- tai luvanhaltijan vaatimustenmukaisuuden määrittämiseksi.</p>	<p>Lisätietoja voidaan hankkia sopimuksenhaltijalta ja/tai puutavaran jalostajalta suoraan.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>51. 1. FDA:n ja EPA:n kuuleminen. 52. 2. Asiakirjatarkistus 53. 3. Kenttätarkastukset</p>	<p>Vuosittain</p>
<p>Viitteet: EPML (osat IV & V); puunkorjuusäännöt (3.1; 3.2; 4 ym.)</p>		
<p>Indikaattori 5.5 Sopimuksen- tai luvanhaltijalla on käytössä menettelyt, i) joilla taataan luonnonsuojelua koskevien sääntöjen noudattaminen ja ii) joilla vältetään vaaran- tai uhanalaisten eläin- ja kasvilajien korjuu tai kauppa</p>		
<p>Varmentaja</p>	<p>Sopimus- tai lupatyypit</p>	
<p>5.5.1 EPA:n tarkastusraportti</p>	<p><i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i></p>	
<p>5.5.2 FDA:n vuotuinen vaatimustenmukaisuutta koskeva tarkastuskertomus</p>	<p><i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i></p>	
<p>Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.5.5)</p>	<p>Varmentamismenetelmä</p>	<p>Tarkastusten toteutusajat</p>
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että sopimuksen- tai luvanhaltija noudattaa NFRL:n 9.11 §:n v momentin säännöksiä, joissa vaaditaan ”metsästystä sekä luonnonvaraisten eläinten ja kasvien kauppaa koskevia todistuksia ja lisensejä”, ja sen 9.12 §:n i momentin säännöksiä, joissa kielletään vaaranalaisten lajien metsästys, kiinniotto ja kauppa.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>Tavoitteena on varmistaa NFRL:n 9.11 §:n luonnonvaraisten eläinten ja kasvien säilyttämistä, hallintaa ja käytön valvontaa koskevien vaatimusten samoin kuin sen 9.12 §:ssä esitetyn kiellon noudattaminen, jonka mukaan kukaan ei saa ottaa kiinni, korjata tai käydä kauppaa FDA:n uhanalaiseksi tai vaaranalaiseksi nimeämällä lajilla.</p> <p>Vaatimustenmukaisuuden määrittämisessä sekä EPA:n että FDA:n tehtäviin kuuluu rutiiniluonteisia tarkastuksia ja vaatimustenmukaisuustarkastuksia, joilla varmistetaan, että käytössä on riittävät menettelyt ja ettei mitään viitteitä laittomasta puunkorjuusta tai kaupasta ole.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on kuultava FDA:n kauppaosastoa ja lainvalvontaosastoa ja tehtävä tässä yhteydessä tarvittavat tarkistukset. Myös EPA:n seurantaosastoa sekä EPA:n kenttä- ja tarkastusyksikköä on kuultava.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>54. 1. EPA:n ja FDA:n kuuleminen 55. 2. Asiakirjatarkistus 56. 3. Kenttätarkastukset</p>	<p>Vuosittain</p>
<p>Viitteet: NFRL:n 9.11 ja 9.12 §; EPML (IV ja V osa); puunkorjuusäännöt (3.1; 3.2 ym.)</p>		

PERIAATE 6: PUUTAVARAKULJETUKSET JA JÄLJITETTÄVYYS

Sopimuksen- tai luvanhaltija tai puutavaran jalostaja noudattaa kaikkia laissa määrättyjä velvoitteitaan, jotka koskevat puutavaran ja/tai puutuotteiden kuljetuksia ja jäljitettävyyttä.

Indikaattori 6.1 Tukkien, puutavaran ja muiden puutuotteiden kuljetuksiin liitetään rahtikirja, jossa osoitetaan toimitusketjunumerot/-viittaukset ja nimetään määränpää

Varmentaja	Sopimus- tai lupatyypit	
6.1.1 Täytetty rahtikirja, jossa ilmoitetaan korjuupaikka, toimitusketjun tunnistenumerot, tukkien lastauspäivä ja -paikka sekä määränpää.	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	
6.1.2 Maahantuotujen tukkien tai puutuotteiden osalta täytetty rahtikirja, jossa ilmoitetaan korjuumaa, toimitusketjun tunnistenumerot, tukkien lastauspäivä ja -paikka sekä määränpää	Tuontipuutavaraa koskeva lupa	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.6.1)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että sopimuksenhaltija tai jalostusyksikkö noudattaa asiaa koskevia tukkien, puutavaran ja puutuotteiden kuljetukseen liittyviä lakisääteisiä vaatimuksia.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> Tukkien, puutavaran ja puutuotteiden kuljetus joko jalostusyksikköön tai satamaan edellyttää kuormaan liitettävän rahtikirjan täyttämistä. Kuljettajilla on oltava FDA:n myöntämä voimassa oleva kuljettajan rekisteröinti. Tuontipuutavaran sisällyttämistä COCS:ään koskevat yksityiskohtaiset menettelyohjeet kehitetään VPA:n täytäntöönpanon kahden ensimmäisen vuoden aikana.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on varmistettava, että puutuotteiden kuljetusta koskevat vaatimukset on täytetty, varmistamalla valvonta toimitusketjun tietoteknisestä järjestelmästä (COCIS) (linkittämällä rahtikirja ja viivakoodit).</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 57. 1. Varmistaminen COCS:stä 58. 2. Kenttätarkastus</p>	Lähetystä tai kuormaa kohti
Viitteet: COCS SOP (13–17, 19 & 20)		

Indikaattori 6.2 Kaikki tukit merkitään asianmukaisesti ja sisällytetään toimitusketjijärjestelmään FDA:n vakioidun toimintaohjeen mukaisesti		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyypit	
6.2.1 <i>Tukkitietolomake (SOP 13)</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
6.2.2 <i>Tukkitietojen varmentamislomake (SOP 14)</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
6.2.3 <i>Rahtikirja tukkien ja puutuotteiden kuljetuksia varten (SOP 16)</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.6.2)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että sopimuksen- tai luvanhaltija noudattaa asiaa koskevia COCS-vaatimuksia ja että kaikki tukit on sisällytetty COCS:ään.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> Osana COCS:ää ja kymmenen keskeisen asetuksen mukaisesti on kehitetty erilaisia vakio toimintamenettelyjä ja toiminnan valvonta-asiakirjoja, jotka COCS/FDA tarkistaa.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD varmistaa kuulemalla FDA:ta ja tarkistamalla tukkitiedot COCIS:stä, että sopimuksen- tai luvanhaltija on noudattanut COCS-vaatimuksia.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 59. 1. FDA:n kauppaosaston kuuleminen. 60. 2. Varmistaminen COCIS:stä.</p>	Lähetystä tai kuormaa kohti
Viitteet: COCS SOP (13–17, 19 ja 20)		
Indikaattori 6.3 Kaikki sopimuksen- tai luvanhaltijan korjaamat tai kuljettamat tukit, puutavara ja puutuotteet ovat peräisin sopimuksen- tai luvanhaltijan toimilupa-alueelta		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyypit	
6.3.1 <i>Tukkitietolomake (SOP 13)</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
6.3.2 <i>Vakiolomake 14 (katkomisen, hiomisen ja hakkuuta koskevan laskutuksen varmentaminen)</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
6.3.3 <i>FDA:n vuotuinen vaatimustenmukaisuustarkastus</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.6.3)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että jokainen sopimuksen- tai luvanhaltija korjaa ja kuljettaa puutavaraa tai puutuotteita ainoastaan hyväksytyiltä sopimus-/lupa-alueeltaan.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD varmentaa tämän vaatimuksen hankkimalla vahvistuksen asiaa koskevien vakiolomakkeiden ja</p>	

<p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>FDA:n kymmenessä keskeisessä asetuksessa säädetään, että puutavaraa tai puutuotteita voidaan korjata ainoastaan lisenssin kattamalta metsäalueelta lisenssin edellyttämällä tavalla.</p>	<p>FDA:n vaatimustenmukaisuutta koskevan tarkastuskertomuksen tarkistukselle</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. FDA:n kauppaosaston kuuleminen 2. Kenttätarkastukset 	<p>Lähetystä tai kuormaa kohti</p>
<p>Viitteet: COCS SOP (13–15)</p>		
<p>Indikaattori 6.4 Kaikki Liberiaan tuodut (ei sen kautta kuljetettavat) tukit, puutavarat ja puutuotteet täyttävät korjuumaan lainsäädännössä ja asetuksissa asetetut vaatimukset</p>		
<p style="text-align: center;">Varmentaja</p>	<p style="text-align: center;">Sopimus- tai lupatyyppi</p>	
<p>6.4.1 <i>Todisteet korjuumaan lakien noudattamisesta</i></p>	<p><i>Tuontipuutavaraa koskeva lupa</i></p>	
<p style="text-align: center;">Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.6.4)</p>	<p style="text-align: center;">Varmentamismenetelmä</p>	<p style="text-align: center;">Tarkastusten toteutusajat</p>
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että Liberiaan tuodut tukit ja puutuotteet ovat peräisin laillisista lähteistä ja että niistä on myös tehty tulliselvitys Liberian lainsäädännön mukaisesti.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>Liberian lainsäädännön tärkein vaatimus on, että kaikki korjattu tai maahantuotu puutavara on peräisin laillisesta lähteestä. Puutavaran laillisuus korjuumaassa voidaan osoittaa todistuksella, jonka Liberian hallitus on antanut kestävän metsänhoidon sertifiointijärjestelmän tai laillisuuden varmentamisjärjestelmän mukaisesti, jotka Liberian hallitus on arvioinut ja hyväksynyt kuulemalla asianomaisia hallituksia. Jonkin toisen sellaisen vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen allekirjoittaneen maan, jolla on operatiivinen FLEGT-lupajärjestelmä, LAS:n valvoma tuontipuutavara katsotaan lailliseksi Liberian LAS:ssä.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on varmistettava, että Liberiaan tuotava puutavara on laillista korjuumaan lakien mukaan. Tältä osin varmentaminen edellyttää, että tarkistetaan puutavaran laillisuuden korjuumaassa osoittava asiakirja.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 61. 1. COCS:n ja FDA:n kauppaosaston kuuleminen 62. 2. Asiakirjatarkistus 	<p>Maahan tuotavaa lähetystä kohti</p>
<p>Viitteet: Asetus 108-07 (44 (d))</p>		
<p>Indikaattori 6.5 Kaikki maan kautta kuljetettavat tukit tai puutuotteet ovat i) fyysisesti erillään kotimaisesta puutavarasta tai tuontipuutavarasta, ja ii) ne kuuluvat tullivalvonnan piiriin koko Liberiassa olonsa ajan</p>		
<p style="text-align: center;">Varmentaja</p>	<p style="text-align: center;">Sopimus- tai lupatyyppi</p>	
<p>6.5.1. <i>Tulliasiakirjat korjuumaasta</i></p>	<p><i>Kauttakuljetettava puutavara</i></p>	

6.5.2. Täytetty rahtikirja, josta käyvät ilmi korjuumaa ja vientimaa		Kauttakuljetettava puutavara	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.6.5)		Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että Liberian kautta kuljetettavia tukkeja ja puutuotteita ei sisällytetä COCS:ään tai sekoiteta kotimaassa korjattuun tai maahantuotuun puutavaraan.		<u>Kuvaus:</u> LVD:n on varmistettava, että maan kautta kuljetettavat puutuotteet ovat ja olivat koko ajan fyysisesti erillään maahan tuoduista ja kotimaisista tukeista ja puutuotteista sekä tullilaitoksen valvonnassa.	Kuljetettavaa yksikköä kohti
<u>Viranomaisvalvonta:</u> Keskeinen lainsäädäntöön perustuvan vaatimuksen mukaan (joka on myös LAS:n lähtökohta) kauttakuljetettavaa puutavaraa ei sisällytetä COCS:ään, eikä sille myönnetä liberialaista FLEGT-lupaa vientipaikalla. Korjuumaa on osoitettava selvästi konossementissa, tulliasiakirjoissa ja muissa kuljetusasiakirjoissa.		<u>Varmentamismenetelmät:</u> 63. 1. MOF:n, tullilaitoksen kuuleminen	
Viitteet: Asetus 108-07 (44 (a)–(c))			
Indikaattori 6.6 FDA on noudattanut lakisäätteisiä vaatimuksia, jotka koskevat i) takavarikointia ja/tai ii) hylättyjen tukkien huutokauppaamista riippumatta siitä, mistä ne on löydetty			
Varmentaja		Sopimus- tai lupatyyppi	
6.6.1 Takavarikointia koskeva FDA:n hakemus toimivaltaiselle tuomioistuimelle ja tuomioistuimen päätös sallia takavarikointi		FMC, TSC ja FUP	
6.6.2 Huutokauppaa koskeva FDA:n hakemus toimivaltaiselle tuomioistuimelle ja tuomioistuimen huutokauppapäätös		FMC, TSC ja FUP	
6.6.3 Huutokauppatodistus		FMC, TSC ja FUP	
6.6.4 Asiakirja tai tiedote, jolla varmistetaan voittava tarjoaja		FMC, TSC ja FUP	
6.6.5 Hylättyjen tukkien rekisteröinti (SOP 37)		FMC, TSC ja FUP	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.6.6)		Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että kaikki hylätyt löytyneet tukit ja puutuotteet takavarikoidaan ja huutokaupataan noudattaen laissa vahvistettuja menettelyjä. Hylättyjen tukkien laillisuus palautuu niiden laillisen takavarikoinnin ja huutokauppaamisen johdosta.		<u>Kuvaus:</u> LVD varmistaa FDA:n kauppaoastoa kuulemalla ja tarkistuttamalla sillä asiaa koskevat asiakirjat, että edellä mainittuja vaatimuksia noudatettiin.	Aina kun hylättyjä tukkeja sisällytetään COCS:ään
<u>Viranomaisvalvonta:</u> Löydettyessä hylättyjä tukkeja FDA hakee sen läänin, josta tukit löydettiin, lupaa takavarikoida ja huutokaupata		<u>Varmentamismenetelmät:</u> 64. 1. FDA:n kauppaoaston kuuleminen 65. 2. Asiakirjatarkistus	

tukit. Jos tuomioistuin katsoo, että hakemuksen hyväksymiselle on riittävä syy, se sallii takavarikoinnin ja sen jälkeen suoritettavan huutokauppaamisen valvonnassaan.		
Viitteet: Asetus 108-07 (51 (d) & (e))		

PERIAATE 7: JALOSTUS JA PUUTAVARAN KÄSITTELY

Puutavaran jalostajat ovat noudattaneet asiaa koskevaa Liberian lainsäädäntöä

Indikaattori 7.1 Puutavaran jalostaja on ennen toimintansa aloittamista hakenut vaadittua sahalupaa ja saanut sen (joko luokan A, B tai C toimijan lupa) maksettuaan vaaditut maksut

Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
<i>7.1.1 Jalostajan sahalupahakemus</i>	<i>Sahalupa</i>	
<i>7.1.2 Sahalupaa edeltävän ensimmäisen vuosittaisen saharekisteröintimaksun maksaminen</i>	<i>Sahalupa</i>	
<i>7.1.3 EPA:n hyväksymä ympäristösuunnitelma</i>	<i>Sahalupa</i>	
<i>7.1.4 FDA:n toimijalle myöntämä sahalupa</i>	<i>Sahalupa</i>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.7.1)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että puutavaran jalostaja on hankkinut vaaditun luvan ennen toimien aloittamista.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> Puutavaran jalostajien on hankittava sahalupa ennen toimien aloittamista. Lupahakemukset toimitetaan FDA:lle, ja jos vaatimukset täyttyvät, FDA myöntää asianomaiset luvat (luokka A, B tai C). Lisäksi EPA:n on hyväksyttävä ympäristösuunnitelma sahatoimintaa varten.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on varmistettava, että jokaisella puutavaran jalostajalla on sahalupa. Varmennus hankitaan kuulemalla FDA:n kauppastosastoa.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 66. 1. FDA:n kauppastosaston kuuleminen 67. 2. Asiakirjatarkistus 68. 3. Kenttätarkastus</p>	Vuosittain
Viitteet: Asetus 107-07 (46); COCS SOP (26)		

Indikaattori 7.2 Kaikkiin Liberiassa korjattuihin ja kolmansista maista jalostusta varten maahantuotuihin tukkeihin liitetään niiden toimitusketjun tunnistenumerot		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
7.2.1 Viivakoodiaihetta käsittelevä raportti SOP 7	Kaikki sopimus- ja lupatyytit, myös maahantuodut tukit ja puutuotteet	
7.2.2 Kuljetettujen tukkien ja puutuotteiden varmentaminen (SOP 17)	Kaikki sopimus- ja lupatyytit, myös maahantuodut tukit ja puutuotteet	
7.2.3 Sahatavaran rekisteröintiraportti (SOP 15)	Kaikki sopimus- ja lupatyytit, myös maahantuodut tukit ja puutuotteet	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.7.2)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että kaikki jalostusyksiköihin saapuvat tukit dokumentoidaan hyvin ja että niiden laillinen alkuperä varmennetaan.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>Liberian lainsäädännön tärkeimpiin vaatimuksiin kuuluu, että kaikilla jalostusyksiköillä on käytössä tehokkaat valvontajärjestelmät ja että ne hankkivat ainoastaan laillisesti korjattuja COCS:ään sisältyviä tukkeja.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on varmistettava, että kaikki jalostusyksiköihin saapuvat tukit sisällytetään COCS:ään. Mahdollisesti tarvittavien lisäselvitysten saamiseksi voidaan kuulla FDA:n kauppasuostoa.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>69. 1. FDA:n kauppasuoston kuuleminen ja COCS 70. 2. Varmistaminen COCIS:stä 71. 3. Kentätarkastus</p>	Lähetystä tai kuormaa kohti
Viitteet: COCS SOP (15, 19 & 20)		
Indikaattori 7.3 Puutavaran jalostajalla on käytössä laitos- tai jalostustoiminnan kattava puutuotteiden kirjausjärjestelmä tuotteiden jäljitettävyyden takaamiseksi		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
7.3.1 Hakkuun varmennusraportti	Sahalupa	
7.3.2 Tuotantoraportti	Sahalupa	
7.3.3 Sahatukien/sahan panos- ja tuotoslomakkeet (SOP 31 ja SOP 32)	Sahalupa	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.7.3)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa jalostuksen aikana jäljitettävyyden, joka varmistaa sen, että tietyistä jalostusyksiköistä peräisin olevat puutuotteet voidaan yhdistää todennettavaan lailliseen alkuperään.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on vahvistamalla tehokas COCS jalostusyksikössä varmistettava, että vaatimuksia</p>	

<p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>FDA edellyttää, että käytössä on riittävät toimet sen takaamiseksi, että tuotteet sisällytetään asianmukaisesti COCS:ään ja että ne ovat jäljitettävissä koko jalostusketjun ajan.</p>	<p>noudatettiin. Mahdollisesti tarvittavien lisäselvitysten saamiseksi voidaan kuulla FDA:n kauppaosastoa.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>72. 1. Kenttätarkastukset</p> <p>73. 2. FDA:n kauppaosaston kuuleminen</p>	<p>Lähetystä tai kuormaa kohti</p>
<p>Viitteet: NFRL 13.5; COCS SOP (15)</p>		

PERIAATE 8: TYÖNTEKIJÖIDEN OIKEUDET, TERVEYS, TURVALLISUUS JA HYVINVOINTI

Sopimuksen/luvanhaltija tai puutavaran jalostaja noudattaa työlain ja puutavarateollisuuden työehtosopimusten mukaisia velvoitteitaan

Indikaattori 8.1 Sopimuksen/luvanhaltijat ja puutavaran jalostajat antavat etusijan Liberian kansalaisille palkatessaan ammattitaitoisia ja ammattitaidottomia työntekijöitä Liberian työlakia noudattaen

Varmentaja	Sopimus- tai lupatyypit	
8.1.1 Työsuhteita koskevista tiedoista tai neljännesvuosittain toimitetuista raporteista käyvät ilmi paikallisen väestön työhönotto ja liberialaisille työntekijöille annettava etusija	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	
8.1.2 Sopimuksenhaltijan tai puutavaran jalostajan työministeriölle neljännesvuosittain toimittamat raportit	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	
8.1.3 Työsuhteita koskevat tiedot ja rekisterit tai työntekijät kansalaisuuden mukaan	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	
8.1.4 Työministeriön sopimuksenhaltijalle tai puutavaran jalostajalle antama vaatimustenmukaisuustodistus	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.8.1)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että sopimuksenhaltijan ja/tai puutavaran jalostajan palvelukseen ottaman henkilöstön palkkauksessa on noudatettu lainsäädännön asettamia vaatimuksia.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>Kaikkia työllisyysnäkökohtia säännellään Liberian työlaila (Liberian Labour Law, LLL). Sen mukaan Liberian kansalaiset ovat etusijalla kaikissa työllisyyspäätöksissä ja muun maan kansalainen voidaan ottaa palvelukseen ainoastaan, jos voidaan osoittaa, ettei erityisosaamista vaativaan virkaan ole saatavilla päteviä Liberian kansalaisia. Työvoima-asiamiehet ja/tai -tarkastajat seuraavat työntekijöiden palkkaamista, työoloja jne. koskevien lakisääteisten vaatimusten täytäntöönpanoa ja arvioivat kyseisten vaatimusten noudattamista.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>Tämän indikaattorin tarkoituksena ei ole arvioida erityisiä työllisyysnäkökohtia (joita käsitellään toisaalla), vaan varmentaa liberialaisten etusijaa työhönnotossa koskevan lain yleinen noudattaminen. LVD:n on verrattava ja/tai tarkistettava vaatimustenmukaisuus MOL:n työllisyysosastolta sekä työsuojeluosastolta.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>74. 1. MOL:n kuuleminen 75. 2. Asiakirjatarkistus</p>	Lähetystä kohti
Viitteet: LLL (54–60, 75, 1503); puunkorjuusäännöt (12.2)		

Indikaattori 8.2 Sopimuksen/luvanhaltija tai puutavaran jalostaja maksaa kaikille työntekijöilleen vähintään laissa vahvistetun vähimmäispalkan		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
8.2.1 <i>Vahvistettu vähimmäispalkka</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
8.2.2 <i>Palkkalista</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
8.2.3 <i>Vuotuiset tarkastuskertomukset ja/tai vaatimustenmukaisuusasiakirja</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
8.2.4 <i>Työntekijöiden tilinauhut</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.8.2)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on tarkistaa, maksetaanko työntekijöille laissa säädettyä asianmukaista palkkaa. <u>Viranomaisvalvonta:</u> Kaikilla työntekijöillä on oikeus asianmukaiseen palkkaan, joka ei saa alittaa laissa säädettyä vähimmäispalkkaa. Tämän työnantajiin kohdistuvan velvollisuuden lisäksi työtarkastajat tutkivat myös, noudatetaanko kyseistä vaatimusta. Myös työntekijöiden on oltava tietoisia vaatimuksesta. Vähimmäispalkan määrittää ajoittain vähimmäispalkkalautakunta, ja siitä tiedotetaan asianmukaisesti vahvistamisen yhteydessä.	<u>Kuvaus:</u> LVD:n on oltava yhteydessä MOL:n työsuojeluosastoon asianmukaisen palkkatason tarkistamiseksi ja/tai varmentamiseksi. <u>Varmentamismenetelmät:</u> 76. 1. MOL:n kuuleminen 77. 2. Asiakirjatarkistus	Lähetystä kohti
Viitteet: LLL (500–513); puunkorjuusäännöt (12.2)		
Indikaattori 8.3 Sopimuspuoli/luvanhaltija tai puutavaran jalostaja noudattaa laissa säädettyä enimmäistyöaikaa sekä laissa säädettyjä loma- ja lepoaikoja		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
8.3.1 <i>Työtuntitaulukko</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
8.3.2 <i>Lomaluettelot</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
8.3.3 <i>Ylityökorvaus</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.8.3)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on tarkistaa, ovatko työntekijöiden työajat LLL:n säännösten mukaisia. <u>Viranomaisvalvonta:</u>	<u>Kuvaus:</u> LVD:n on oltava yhteydessä MOL:n työsuojeluosastoon määrättyjen työaikojen vaatimustenmukaisuuden tarkistamiseksi ja/tai	

<p>Laissa säädetään päiväkohtaisesta (8 tunnin) tai viikkokohtaisesta (48 tunnin) enimmäistyöajasta. Tiettyihin toimiin ja kausiluonteiseen työhön sovelletaan tiettyjä poikkeamia. Säädetyn enimmäistyöajan lisäksi LLL:ssä säädetään ylityöstä maksettavasta 50 prosentin lisäkorvauksesta työstä maksettavaan tavanomaiseen palkkaan nähden tapauksissa, joissa enimmäistyöaika ylittyy. LLL:ssä säädetään lisäksi tunnin levosta tapauksissa, joissa viisi tuntia ylittyy, siten että kyseinen tunti katsotaan työajaksi. Laissa säädetään myös erityisistä lomavaatimuksista.</p>	<p>varmentamiseksi.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 78. 1. MOL:n kuuleminen 79. 2. Asiakirjatarkistus 80. 3. Kenttätarkastus</p>	<p>Vuosittain</p>
<p>Viitteet: LLL (700–706, 906)</p>		
<p>Indikaattori 8.4 Sopimuksen/luvan haltija tai puutavaran jalostaja ei ole palkannut ketään alle 16-vuotiasta eikä teettänyt pakkotyötä</p>		
<p>Varmentaja</p>	<p>Sopimus- tai lupatyypit</p>	
<p>8.4.1 Neljännesvuosittain työministeriölle toimitettavat raportit</p>	<p><i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i></p>	
<p>8.4.2 Työministeriön tarkastuskertomus</p>	<p><i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i></p>	
<p>Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.8.4)</p>	<p>Varmentamismenetelmä</p>	<p>Tarkastusten toteutusajat</p>
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on tarkistaa, noudatetaanko vähimmäistyöaikaa (ja pakkotyövoimakieltoa).</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> Työlain 74 §:n mukaan ”on laitonta palkata tai ottaa palvelukseen alle 16-vuotiasta lasta koulutuntien aikaan”. Liberian perustuslaissa samoin kuin LLL:ssä kielletään pakkotyövoiman käyttö.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on oltava yhteydessä MOL:n työsuojeluosastoon sen tarkistamiseksi ja/tai varmentamiseksi, että vähimmäisikää noudatetaan.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 81. 1. Työministeriön kuuleminen 82. 2. Asiakirjatarkistus 83. 3. Kenttätarkastus</p>	<p>Vuosittain</p>
<p>Viitteet: LLL (74)</p>		
<p>Indikaattori 8.5 Sopimuksen/luvan haltija tai jalostaja maksaa Liberian lainsäädännön mukaiset työntekijän eläkettä ja sosiaaliturvaa kerryttävät (työnantaja-)maksunsa</p>		
<p>Varmentaja</p>	<p>Sopimus- tai lupatyypit</p>	
<p>8.5.1 Neljännesvuosittain työministeriölle toimitettava raportti</p>	<p><i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i></p>	
<p>8.5.2 Työministeriön tarkastusraportit</p>	<p><i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i></p>	

8.5.3 <i>Todistus kansalliselta sosiaaliturva- ja -huoltoyhteisöltä (National Social Security & Welfare Corporation, NSSWC)</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.8.5)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on tarkistaa, noudattavatko työnantajat vanhuuseläkettä ja sosiaaliturvaeläkettä koskevia velvoitteitaan.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> LLL:ssä ja kansallisessa sosiaaliturvalaissa (National Social Security Law, NSSL) työnantajat veloitetaan suorittamaan maksuja kahdelle Liberian kansallisen sosiaaliturva- ja -huoltoyhteisön perustamalle ja hallinnoimalle järjestelmälle työntekijöiden suojelemiseksi. Toinen niistä on vanhuuseläkejärjestelmä, toinen vakuutusjärjestelmä. Jokaisen työnantajan, jolla on vähintään viisi työntekijää, on suoritettava maksuja näihin järjestelmiin. Sosiaaliturvajärjestelmästä rahoitetaan eläkkeelle siirtyneiden työntekijöiden eläkkeitä, kun taas vakuutusjärjestelmällä katetaan työtapaturmia.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on MOL:n työsuojeluosastoa ja NSSWC:tä kuulemalla tarkistettava ja/tai varmistettava, että vaatimuksia on noudatettu edellä mainittujen varmentajien osalta</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 84. 1. MOL:n ja NSSWC:n kuuleminen. 85. 2. Asiakirjatarkistus</p>	Vuositain
Viitteet: LLL (2500–2501); NSSL (89.9)		
Indikaattori 8.6 Sopimuksen/luvan haltija tai puutavaran jalostaja on noudattanut asuntoasioita ja puhtaanapitoa koskevia lakisäätöisiä vaatimuksia samoin kuin hygieniasta ja yleisestä työntekijöiden turvallisuudesta annettuja FDA:n puunkorjuusäntöjä ja ohjeita		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
8.6.1 <i>FDA:n vaatimustenmukaisuutta koskeva tarkastuskertomus</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.8.6)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että sopimuksen haltija tai FLEGT-lupaa hakeva yritys täyttää asiaa koskevat työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät lakisäätöiset ja FDA:n vaatimukset.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> FDA kehitti <i>puunkorjuusäntöt (2007)</i> muun muassa hygienian ja työntekijöiden turvallisuuden sääntelemiseksi. Säännöissä esitetään toimintavaatimukset. FDA järjestää vuotuiset kuulemiset eri metsäsopimusten ja lupien ehtojen noudattamisen seuraamiseksi, arvioimiseksi ja takaamiseksi.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on varmistettava, että sopimuksen haltija huolehtii asianmukaisesti työntekijöiden terveydestä, puhtaanapidosta ja suojatiloista. Tämä on tehtävä kuulemalla FDA:ta ja tarkistuttamalla <i>vaatimustenmukaisuutta koskevat tarkastuskertomukset</i> FDA:n lainvalvontayksiköllä.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 86. 1. FDA:n kuuleminen</p>	Vuositain

	87. 2. Asiakirjatarkistus	
Viite: Puunkorjuusäännöt (3.0 ja 4.0)		

PERIAATE 9: VEROT JA MUUT MAKSUT

Sopimuksenhaltija tai puutavaran jalostaja on suorittanut kaikki verovelvoitteensa, joihin kuuluu verojen ja muiden maksujen maksaminen

Indikaattori 9.1 Sopimuksen/luvanhaltija tai puutavaran jalostaja on maksanut kaikki verorästinsä ennen sopimuksen allekirjoittamista tai sahaluvan antamista/uusimista

Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
9.1.1 Valtiovarainministeriön antama veroselvitys, josta käy ilmi, ettei maksamattomia veroja ole ollut ajankohtana, jona sopimus on allekirjoitettu tai sahalupa tai puutavaran jalostajan lupa annettu/uusittu	Kaikki sopimus- ja lupatyypit	
9.1.2 FDA:n valtuutetun edustajan raportti	Kaikki sopimus- ja lupatyypit lukuun ottamatta maatalouslupia/viljelysmetsiä	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.9.1):	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että sopimuksenhaltija tai puutavaran jalostaja on maksanut kaikki verorästinsä ennen sopimuksen allekirjoittamista.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> Lain mukaan tarjoajan tai sopimuksenhaltijan on suoritettava kaikki verovelvoitteensa ennen toimien aloittamista.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on FDA:n kauppa- ja talousosastoa kuulemalla ja varmentamalla voimassa oleva veroselvitys varmistettava, että edellä mainittuja vaatimuksia noudatettiin.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 88. 1. FDA:n kauppa- ja talousosaston kuuleminen 89. 2. Asiakirjatarkistus</p>	Kerran sopimus- tai lupatyyppin voimassaoloaikana
Viitteet: Asetus 107-07		
Indikaattori 9.2 Sopimuksen/luvanhaltija tai puutavaran jalostaja on maksanut ensimmäisen vuotuisen aluemaksun (jos kyse on sopimuksenhaltijasta) tai vuotuisen rekisteröintimaksun (jos kyse on puutavaran jalostajasta) ennen sopimuksen allekirjoittamista tai luvan antamista/uusimista		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	

9.2.1	<i>FDA:n valtuutetun edustajan antama kuitti aluemaksun maksamisesta</i>	<i>FMC, TSC</i>	
9.2.2	<i>Kuitti tarjouspalkkion maksamisesta</i>	<i>Arvoltaan yli 10 000 USD:n FMC, TSC ja FUP</i>	
9.2.3	<i>Kuitti vuotuisen rekisteröintimaksun maksamisesta</i>	<i>Puutavaran jalostajat, metsurit</i>	
9.2.4	<i>Jäljennös hallinnoijan tarkastuksesta</i>	<i>FMC, TSC, FUP, metsurit, puutavaran jalostajat</i>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.9.2)		Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että sopimuksen/luvan haltija on maksanut vuotuisen aluemaksun ja että puutavaran jalostaja on maksanut vuotuisen rekisteröintimaksun. <u>Viranomaisvalvonta:</u> FDA tai FDA:n valtuutettu edustaja on tarjonnut COCS:ään liittyvät järjestelyt kaikkien metsäaiheisten verojen ja maksujen täytäntöönpanon ja maksamisen varmistamiseksi.		<u>Kuvaus:</u> LVD:n on hankkimalla vahvistus FDA:n valtuutetulta edustajalta varmistettava, että edellä mainittuja vaatimuksia noudatettiin <u>Varmentamismenetelmät:</u> 90. 1. Asiakirjatarkistus 91. 2. COCS:n ja FDA:n kauppaosaston kuuleminen	Vuosittain
Viitteet: COCS SOP (9)			
Indikaattori 9.3 Valtiovarainministeriö on todennut, että sopimuksen- tai luvan haltija on maksanut kaikki siltä lain mukaan vaaditut verot ja maksut sopimuksensa ehtojen mukaisesti			
Varmentaja		Sopimus- tai lupatyypit	
9.3.1	<i>Veroselvitys valtiovarainministeriöltä</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
9.3.2	<i>Kuitti hakuumaksuista</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
9.3.3	<i>Kuitit sopimukseen liittyvien hallinnollisten maksujen maksamisesta</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit lukuun ottamatta maatalouslupaa/viljelysmetsiä</i>	
9.3.4	<i>Kuitit vuotuisten hakuiden tarkastusmaksujen maksamisesta</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit lukuun ottamatta maatalouslupaa/viljelysmetsiä</i>	
9.3.5	<i>Kuitit rahtikirjamaksujen maksamisesta</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
9.3.6	<i>Todiste toimitusketjumaksujen maksamisesta</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.9.3)		Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että kaikki asiaan kuuluvat metsäalaaan liittyvät verot on maksettu.		<u>Kuvaus:</u> LVD:n on varmistettava edellä mainittujen	

<p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>Verolain uudistamisesta annetun lain ensimmäisessä jaksossa olevassa 2108 §:ssä, sellaisena kuin se on muutettuna, ja NFRL:n 14.2 §:ssä samoin kuin FDA:n asetuksessa 107-07 sopimuksenhaltijat veloitetaan maksamaan hakkuumaksuja, maanvuokramaksuja ja metsätuotteiden maksuja yhteisöveron ja muiden maksujen ohella.</p> <p>Asetuksen 107-07 mukaan kaikki verot ja maksut on maksettava niiden eräpäivänä. Maksujen maksamatta jättämisestä eräpäivänä aiheutuu seuraamuksia, jos maksu viivästyy yli 30 päivää.</p>	<p>vaatimusten noudattaminen tarkistamalla tiedot COCIS:stä. LVD voi tarkistaa mahdolliset lisäselvittelyä vaativat asiat rekisteröinti-ilmoituksista vastaavalta valtiovarainministeriön yksiköltä.</p> <p><u>Varmen tamismenetelmät:</u></p> <p>92. 1. Varmistaminen COCIS:stä 93. 2. MOF:n kuuleminen</p>	<p>Vuosittain</p>
<p>Viitteet: Asetus 107-07 61–63; COCS SOP (9)</p>		
<p>Indikaattori 9.4 Sopimuksen/luvan haltija tai puutavaran jalostaja on jättänyt joka vuosi vuotuisen veroilmoituksensa valtiovarainministeriölle viimeistään 31. päivään maaliskuuta mennessä</p>		
<p style="text-align: center;">Varmentaja</p>	<p style="text-align: center;">Sopimus- tai lupatyyppi</p>	
<p>9.4.1 Veroilmoitus</p>	<p><i>Kaikki sopimus- ja lupatyytit</i></p>	
<p style="text-align: center;">Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.9.4)</p>	<p style="text-align: center;">Varmentamismenetelmä</p>	<p style="text-align: center;">Tarkastusten toteutusajat</p>
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että sopimuksen- tai luvan haltija tai puutavaran jalostaja on jättänyt vuotuisen veroilmoituksen lain mukaisesti.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>Lain mukaan yritysten on jätettävä vuotuiset veroilmoituksensa 31.12.–31.3.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on kuultava suuria tuloveroja käsittelevän (valtiovarainministeriön) osaston rekisteröinti-ilmoituksista vastaavaa yksikköä sen varmistamiseksi, että ilmoitus jätettiin vaatimusten mukaisesti.</p> <p><u>Varmen tamismenetelmät:</u></p> <p>94. 1. MOF:n kuuleminen 95. 2. Asiakirjatarkistus</p>	<p>Vuosittain</p>
<p>Viitteet: Liberian tulolaki 109 (c) (d) (e)</p>		

PERIAATE 10: VIENTIÄ, JALOSTUSTA JA KAUPPAA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Kaikki sopimusten- ja lupienhaltijat sekä puutavaran jalostajat ovat noudattaneet vientiä, jalostusta ja kauppaa koskevia vaatimuksia

Indikaattori 10.1 Jokaisen tukkeja, puutavaraa ja/tai puutuotteita vievän henkilön on asianmukaisesti rekisteröidyttävä FDA:ssa vuosittain		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
<i>10.1.1 Voimassa oleva viejän rekisteröinti</i>	<i>Kaikki tukkien, puutavaran ja puutuotteiden viejät</i>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.10.1)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että viejät ovat noudattaneet lakisääteisiä vaatimuksia / huolehtineet rekisteröinnistä tukkien, puutavaran ja/tai puutuotteiden viennin osalta.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> Asetuksen 108-07 41 §:ssä säädetään, että ennen ”tukkien, puutavaran tai puutuotteiden vientiä henkilön on rekisteröidyttävä viranomaisessa viejäksi ja uudistettava rekisteröinti vuosittain”.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on varmistettava vuosittain FDA:n kauppaosastolta, että tietty yritys ja/tai luvanhaltija on rekisteröity viejäksi.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 96. 1. FDA:n kauppaosaston kuuleminen 97. 2. Asiakirjatarkistus</p>	Vuosittain
Viitteet: Asetus 108-07 (41)		
Indikaattori 10.2 Kaikki tukkien, puutavaran tai puutuotteiden vientiä varten lastatut lähetykset on sisällytetty toimitusketjujärjestelmään		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
<i>10.2.1 FLEGT-lupahakemus</i>	<i>Kaikki viedyt tukit ja puutuotteet</i>	
<i>10.2.2 Vientilähetyksen erittely – tukit (SOP 20)</i>	<i>Kaikki viedyt tukit ja puutuotteet</i>	
<i>10.2.3 Vientierittely – sahatavara (SOP 21)</i>	<i>Kaikki viety sahatavara</i>	
<i>10.2.4 Tukkien vientimääräraportti</i>	<i>Kaikki viedyt tukit ja puutuotteet</i>	
<i>10.2.5 Tosite vientimaksujen maksamisesta (SOP 26)</i>	<i>Kaikki viedyt tukit ja puutuotteet</i>	

Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.10.2)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että kaikki vientilähetykset on sisällytetty COCS:ään.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> Asetuksen 108-07 42 §:n mukaan satamista ja tullista vastaavien valtion virkamiesten ei tule sallia tukkien, puutavaran tai puutuotteiden irtotavararahdin lastaamista ajoneuvoihin, aluksiin tai ilma-aluksiin vientiä varten, elleivät virkamiehet tarkista kaikkia seuraavia asioita:</p> <p>98. 1. Kaikki tukit, puutavara ja puutuotteet on sisällytetty COCS:ään, ja 99. 2. COCS/COCIS vahvistaa, ettei tukkeja (tai puutuotteita) ole jo viety.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on suoritettava varmentaminen toteuttamalla kuhunkin lähetykseen kohdistuvia tarkastustoimenpiteitä.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 100.1. Varmistaminen COCIS:stä</p>	Lähetystä kohti
Viitteet: Asetus 108-07 (42); COCS SOP (20–21)		
Indikaattori 10.3 Jokainen tukki-, puutavara- tai puutuotekuorma on hinnoiteltu LVD:n keräämien, lajittelemien ja ylläpitämien tämänhetkisten markkinatietojen mukaan		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyypit	
<i>10.3.1 Viitehintaa LVD:n ylläpitämien markkinoiden ennakkoinnin tietokannan (MIDB) mukaan</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.10.3)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että kaikki vientilähetykset on hinnoiteltu asiaan kuuluvien ja/tai hyväksytyjen markkinahintojen mukaan.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> FDA:n asetuksen 108-07 mukaan alihintaista puutavaraa tai alihintaisia puutuotteita ei saa lastata vientiin.</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on tarkistettava varmistamalla LVD:n tietokannoista, ettei mikään tietyn lähetysten sopimuksista ja/tai viitehinnoista viitannut alihinnoitteluun. Mahdollisesti tarvittavien lisäselvitysten saamiseksi voidaan kuulla myös kauppaministeriötä.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 101.1. Varmistaminen LVD:n tietokannasta 102.2. Kauppaministeriön kuuleminen</p>	Kuormaa tai lähetystä kohti
Viitteet: Asetus 108-07 (43); COCS SOP (18 & 21)		

PERIAATE 11: AVOIMUUS JA YLEINEN TIEDOTTAMINEN

Indikaattori 11.1: Sopimuksen- tai luvan haltija on julkaissut puolivuositain yleisesti jaettavassa sanomalehdessä luettelon kaikkien tietyn sopimusalueen osalta Liberian valtiolle toimittamiensa maksujen ja korvausten määristä ja päivämääristä

Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
<i>11.1.1 Jäljennös julkaisun sisältävästä sanomalehdestä</i>	<i>FMC, TSC, PUP, FUP ja moottorisahalupa</i>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.11.1)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u> Tämän menettelyn tavoitteena on varmistaa, että metsälisenssien haltijat julkaisevat vaaditut tiedot lehdessä avoimuuden ja vastuuvollisuuden takaamiseksi.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u> NFRL:ssä vaaditaan haltijoita puolivuositain (viimeistään 15. maaliskuuta ja 15. syyskuuta) julkaisemaan seuraavat tiedot sisältävät ilmoitukset Monrovia alueella ilmestyvässä sanomalehdessä: 103.1. Sopimuksenhaltijan nimi 104.2. Kuvaus sopimuksenhaltijan hakkuutoimien kattamasta alueesta 105.3. Luettelo sopimuksenhaltijan valtiolle toimittamista maksuista ja muista palkkioista.</p> <p>Viitteet: NFRL (5.8)</p>	<p><u>Kuvaus:</u> LVD:n on tarkistettava ja/tai varmistettava FDA:n kauppaosastolta, että edellä mainitut tiedot on julkaistu ja että ilmoitukset sisälsivät vaaditut tiedot.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u> 106.1. Asiakirjatarkistus 107.2. FDA:n kauppaosaston kuuleminen</p>	Puolivuositain
Indikaattori 11.2 Sopimuksen- tai luvan haltija on parhaillaan osallisena Liberian kaivannaisteollisuuden avoimuusaloitteessa (LEITI)		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyyppi	
<i>11.2.1 LEITI-raportti</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	
<i>11.2.2 LEITI-todistus</i>	<i>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</i>	

Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.11.2)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on tarkistaa, täyttääkö sopimuksen- tai luvanhaltija LEITIn koskevat vaatimukset. Metsävarat kattavan LEITIn tarkoituksena on taata avoin ja vastuullinen resurssien hallinnointi.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>LEITI julkaisee ja/tai levittää laajasti kaikkia muun muassa metsänhoitoalan valtiolle suorittamia maksuja ja valtion vastaavia tuloja koskevat tiedot.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on tarkistettava ja/tai varmistettava LEITIn raportin julkaiseminen FDA:n kauppaosastolta.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>108.1. LEITIn ja FDA:n kauppaosaston kuuleminen 109.2. Asiakirjatarkistus</p>	<p>Vuosittain</p>
<p>Viitteet: LEITI-laki (4.1 & 5.4)</p>		
<p>Indikaattori 11.3 FDA asettaa sopimuksen, lisenssin, lupien, valtiolle suoritettuja maksuja koskevien tietojen samoin kuin tarjousten arviointiraportin menestyksekkään tarjouksen jäljennökset yleisön saataville tiedonvälityksen vapaudesta annetun Liberian lain mukaisesti</p>		
Varmentaja	Sopimus- tai lupatyypit	
<p>11.3.1 FDA:n julkaisuohjelma laatii luettelon FDA:n hallussa olevista yleisön saatavilla olevista sopimuksen- tai luvanhaltijoiden sopimuksista ja muista asiakirjoista</p>	<p>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</p>	
<p>11.3.2 Todiste siitä, että sopimushaltijan sopimus on julkaistu LEITIn internetsivustolla</p>	<p>Kaikki sopimus- ja lupatyypit</p>	
Varmennusohjeet/Menettely (LAS-LVD-0.11.3)	Varmentamismenetelmä	Tarkastusten toteutusajat
<p><u>Tavoite:</u></p> <p>Tämän menettelyn tavoitteena on tarkistaa, julkaistaanko sopimuksen- tai luvanhaltijan sopimus tai lisenssi sekä muut sopimushaltijan käyttöoikeussopimukseen liittyvät asiakirjat tai pidetäänkö niitä julkisesti saatavilla LEITI-lain ja tiedonvälityksen vapaudesta annetun lain mukaisesti.</p> <p><u>Viranomaisvalvonta:</u></p> <p>LEITIn edellytetään kaikkien metsänhoitoalan käyttöoikeussopimusten julkaisemista. Tiedonvälityksen vapaudesta annetussa laissa edellytetään kaikkien yleiseen etuun vaikuttavien asiakirjojen julkaisemista ja/tai asettamista yleisön saataville. Koska käyttöoikeussopimus ja perustana oleva käyttöoikeussopimusta varten toimitettu asiakirja koskevat yleistä etua, tavoitteena on taata niiden asettaminen yleisön ja erityisesti kansalaisyhteiskunnan saataville.</p>	<p><u>Kuvaus:</u></p> <p>LVD:n on tarkistettava ja/tai varmistettava julkaisuohjelma FDA:n kauppaosastolta ja tarkistettava sopimuksen julkaiseminen LEITIn internetsivustolta.</p> <p><u>Varmentamismenetelmät:</u></p> <p>110.1. LEITIn ja FDA:n kauppaosaston kuuleminen.</p>	<p>Vuosittain</p>

Viitteet: LEITI-laki (4.1 & 5.4); tiedonvälityksen vapaudesta annettu laki (2.6 §)	
--	--

LYHENNESANALUETTELO

AHC	Vuotuinen korjuutodistus (Annual Harvesting Certificate)
BOT	Rakenna-ylläpidä/operoi-luovuta-sopimustyyppi (Build, Operate, Transfer contract type)
CEO	Pääjohtaja (Chief Executive Officer)
CFDC	Yhteisömetsätalouden kehittämissaliokunta (Community Forestry Development Committee)
CNDRA	Kansallisten rekisteri- ja asiakirjakeskus (Center for National Records and Documentation)
COCIS	Toimitusketjun tietotekninen järjestelmä (Chain of Custody Information System)
COCS	Toimitusketjujärjestelmä (Chain of Custody System)
CSO	Kansalaisyhteiskunnan järjestö (Civil Society Organisation)
EIA	Ympäristövaikutusten arviointi (Environmental Impact Assessment)
EI	Ympäristövaikutuksia koskeva lisenssi (Environmental Impact License)
EIP	Ympäristövaikutuksia koskeva lupa (Environmental Impact Permit)
EPA	Ympäristönsuojeluvirasto (Environmental Protection Agency)
EPAA	Ympäristönsuojeluviraston perustamisesta annettu laki (Environmental Protection Agency Act)
EPML	Ympäristön suojelusta ja hoidosta annettu laki (Environmental Protection and Management Law)
FDA	Metsäalan kehittämisestä vastaava viranomainen (Forestry Development Authority)
FMC	Metsänhoitosopimus (Forest Management Contract)
FUP	Metsänkäyttölupa (Forest Use Permit)

GBL	Yleinen yrityslainsäädäntö (General Business Law)
GSOP	Yleinen vakioitu toimintaohje (General Standard Operating Procedure)
IMCC	Ministeriöiden välinen käyttöoikeussopimuksia käsittelevä komitea (Inter-Ministerial Committee on Concessions)
LAS	Laillisuuden varmistusjärjestelmä (Legality Assurance System)
LEITI	Liberian kaivannaisteollisuuden avoimuusaloite (Liberia Extractive Industries Transparency Initiative)
LLD	Liberian lupayksikkö (Liberia Licensing Department)
LLL	Liberian työlaki (Liberian Labour Law)
LVD	Liberian varmennusyksikkö (Liberia Verification Department, FDA)
MIDB	Markkinatietokanta (Market Intelligence Data Base)
MOCI	Kauppa- ja teollisuusministeriö (Ministry of Commerce and Industry)
MOF	Valtiovarainministeriö (Ministry of Finance)
MOFA	Ulkoasiainministeriö (Ministry of Foreign Affairs)
MOL	Työministeriö (Ministry of Labour)
MPEA	Kaupunkisuunnittelu- ja talousasiainministeriö (Ministry of Planning & Economic Affairs)
NFRL	Kansallinen laki metsänhoidon uudistamisesta (National Forestry Reform Law)
NSSL	Kansallinen sosiaaliturvalaki (National Social Security Law)
NSSWC	Kansallinen sosiaaliturva- ja -huoltoyhteisö (National Social Security & Welfare Corporation)
PDA	Taskutietokone (Personal Digital Assistant)
PPCA	Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista

	annettu laki (Public Procurement and Concessions Act)
PPCC	Julkisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia käsittelevä valtuuskunta (Public Procurement and Concessions Commission)
PUP	Yksityiskäyttöä koskeva lupa (Private Use Permit)
SOP	Vakioitu toimintaohje (Standard Operating Procedure)
TSC	Puunmyyntisopimus (Timber Sale Contract)
UTM	Universal Transverse Mercator -karttaprojektio (Universal Transverse Mercator)

LIBERIAN LAILLISUUDEN MÄÄRITTELYSSÄ MAINITTU LAINSÄÄDÄNTÖ

Laillisuuden määrittely perustuu seuraavaan lainsäädäntöön:

Ympäristön suojelusta ja hoidosta annettu laki (EPML, 2002)

Ympäristönsuojeluviraston perustamisesta annettu laki (EPAA, 2002)

FDA:n puunkorjuusäännöt (FDA Code of Forest Harvesting Practices, 2007)

FDA:n asetus 111-10 (FDA Regulation 111-10)

FDA:n kymmenen keskeistä asetusta (FDA Ten Core Regulations, 2007)
(Asetukset 101-07–110-07)

Tiedonvälityksen vapaudesta annettu laki (Freedom of Information Act, 2010)

Yleinen yrityslainsäädäntö (GBL)

LEITI-laki (LEITI Act, 2009)

Liberian COC:n vakioitu toimintaohje (Liberia COC Standard Operating Procedures)

Liberian työlaki (LLL)

Kansallinen laki metsänhoidon uudistamisesta (NFRL, 2006)

Kansallinen sosiaaliturvalaki (NSSL)

Laki julkisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia käsittelevästä valtuuskunnasta (PPCC Act, 2005)

Liberian tulolaki, sellaisena kuin se on muutettuna (Revenue Code of Liberia, 2009)

Muut asian kannalta merkitykselliset asiakirjat:

Yhteisöjen oikeuksia koskeva kansallinen laki (Community Rights Law, 2009)

Liberian metsäpolitiikka (Liberia Forest Policy, 2007)

Kansallinen metsähallintostrategia (National Forest Management

Strategy)

Laki suojeltujen metsäalueiden verkostosta (Protected Forest Areas Network Law, 2003)

Lisäys B: Yleiskatsaus toimitusketjujärjestelmään (COCS)

VAIHE	TOIMIJOIDEN TEHTÄVÄT			FDA:N SUORITTAMA VARMENTAMINEN		
	TOIMINNOT	COCIS:ÄÄN SISÄLLYTET- TÄVÄT TIEDOT	TÄRKEIMMÄT TUOTOKSET	ARVIOINNIT JA KENTTÄTAR- KASTUKSET	TIETOJEN VALIDOINTI COCIS:SSÄ ²¹	TÄSMÄYTTÄ- MINEN TOIMITUSKETJUN VAIHEIDEN VÄLILLÄ TAI SISÄLLÄ ²²
Ennen korjuuta	Sopimuksenhaltijan taloudellisen yksikön rekisteröinti COCIS:ään FDA:n jakamien sopimusalueiden luonnos ja alueiden merkintä (GPS-paikannettu koordinaatti- ruudusto) Kaupallista kokoa olevien puiden luettelointi ja COCIS-viivakooditun- nisteiden kiinnittäminen	Sopimuksenhaltijan TIN (kauppaministeriön antama rekisteröinti- numero) Alueiden koordinaatit Pystyvuoston arviointitiedot, mm. puulaji, halkaisija rinnan korkeudelta, korkeus ja sijainti 2500m ² :n alueella	Maa-alueen kartat Luonnoskartat Pystyvuoston arviointitulokset ja toivomus siemenpuiksi Vuotuinen toimintasuun- nitelma	Toimisto: –Maa-alueen kartat/ lohkokartat, –Pystyvuoston arviointilomakkeet, –Luonnoskartat, – Korjuusuunnitelman alaisten puiden validointi. Kenttä: –5 % alueesta: puun sijainti, halkaisija, korkeus, laji –Alueen nurkkien koordinaatit	Puiden tunnistenumerot, puun laji, halkaisija rinnan korkeudelta, korkeus ja sijainti Viivakooditun- nisteiden käyttö	

²¹ Sopimuksenhaltijan ilmoituksen ja COCIS-varmistuksen välissä.

²² Sopimuksenhaltijoiden toimittamien tietojen perusteella.

VAIHE	TOIMIJOIDEN TEHTÄVÄT			FDA:N SUORITTAMA VARMENTAMINEN		
	TOIMINNOT	COCIS:ÄÄN SISÄLLYTET- TÄVÄT TIEDOT	TÄRKEIMMÄT TUOTOKSET	ARVIOINNIT JA KENTTÄTAR- KASTUKSET	TIETOJEN VALIDOINTI COCIS:SSÄ ²¹	TÄSMÄYTTÄ- MINEN TOIMITUSKETJUN VAIHEIDEN VÄLILLÄ TAI SISÄLLÄ ²²
	puihin Metsän kartoitus: Puiden ja luonnonmuo- dostelmien sijainti					
Korjuu	Puiden hakkuu, puunpätkien tai tukkien valmistus COCIS-viivakoodien kiinnittäminen runkoihin ja kaadettuihin puihin Puunpätkien tai tukkien mittaus Kuljetus (tienvarren) metsävarastoon Ehdotettujen tielinjausten määrittäminen ja	Sopimuksenhaltijan TIN Puutiedot: tunnistenumero, laji, halkaisijat ja pituus Kanto Tunnistenumerot	Puutietolomakkeet Tielinjaus- lomakkeet	Hakkuualue: –5 % puutiedoista tarkistetaan – Näytteet sen tarkistamiseksi, ovatko puutiedot yhdenmukaisia tukin, kannon ja kaadetun välillä	Puutiedot (pystypuusto): tunnistenumero, laji, halkaisijat ja arvioitu pituus Kaadetun puun sijainti, laji ja tukin koko;	Puuston arvioinnin ja puutietolomakkeiden ²³ välillä: –siemenpuiden lukumäärän ja korjattujen puiden lukumäärän vertaaminen puulajeittain –siemenpuiden tilavuuden ja puunpätkien (tai tukkien) tilavuuden vertaaminen puulajeittain Kannon, puun ja

²³

Puutietolomakkeet täytetään, kun puut kaadetaan – ennen alkuvaiheessa tapahtuvaa puunrungoiksi leikkaamista.

VAIHE	TOIMIJOIDEN TEHTÄVÄT			FDA:N SUORITTAMA VARMENTAMINEN		
	TOIMINNOT	COCIS:ÄÄN SISÄLLYTET- TÄVÄT TIEDOT	TÄRKEIMMÄT TUOTOKSET	ARVIOINNIT JA KENTTÄTAR- KASTUKSET	TIETOJEN VALIDOINTI COCIS:SSÄ ²¹	TÄSMÄYTTÄ- MINEN TOIMITUSKETJUN VAIHEIDEN VÄLILLÄ TAI SISÄLLÄ ²²
	ehdotetulla tiellä olevien puiden luettelointi					puunpätjän/tukin tunnistusten välinen yhteys
Metsä- varasto / muu varastoin- tipaikka	<p>Puunpätkien tai tukkien katkominen tai hiominen</p> <p>COCIS- viivakoodien kiinnittäminen katkaistuihin tai höylättyihin tukkeihin</p> <p>Tukkien kuoriminen</p>	<p>Sopimuksenhaltijan TIN</p> <p>Tukkitiedot: tukin tunnistenumero, laji, halkaisijat, pituus, tilavuus ja laatu</p> <p>Yhteys puunpätkien tai puunrungon ja katkaistujen tai höylättyjen tukkien välillä.</p>	Tukkitietolomake	<p>Puutavaran varastoalueella:</p> <p>–Tukkitietojen tarkistaminen näytteen avulla (otannan laajuus perustuu yrityksen suorituskykyyn)</p>	<p>Tukkitiedot: tukin tunnistenumero, laji, halkaisijat, pituus ja tilavuus</p>	<p>Puutietolomakkeiden ja tukkitietolomakkeiden välillä:</p> <p>–puunpätkien/tukkien ja katkaistujen ja höylättyjen tukkien numeroiden vertaaminen puolajettain</p> <p>–puunpätkien / kunkin tukin tilavuuden vertaaminen</p> <p>–puunpätkien / kunkin tukin yhdenmukaisuus- vertailu halkaisijan ja lajin mukaan</p> <p>Kanto, puu, puunpätkä/tukki ja katkaistut tai höylätyt tukit yhdistettävissä tunnisteen avulla</p> <p>Korjatun puuston määrä</p>

VAIHE	TOIMIJOIDEN TEHTÄVÄT			FDA:N SUORITTAMA VARMENTAMINEN		
	TOIMINNOT	COCIS:ÄÄN SISÄLLYTET- TÄVÄT TIEDOT	TÄRKEIMMÄT TUOTOKSET	ARVIOINNIT JA KENTTÄTAR- KASTUKSET	TIETOJEN VALIDOINTI COCIS:SSÄ ²¹	TÄSMÄYTTÄ- MINEN TOIMITUSKETJUN VAIHEIDEN VÄLILLÄ TAI SISÄLLÄ ²²
						ja maksettu hakkuumaksu
Omista- juuden siirto	Omistajuuden muutosta koskeva tukkien omistajan pyyntö Puutuotteen rekisteröinti Uuden omistajan toimittamat tunnistenumerot	Aiempien ja nykyisten omistajien tunnistenumerot Puutuotteiden tunnistenumerot, joihin omistajuuden muutos vaikuttaa	Omistajuuden muutosta koskeva ilmoitus			Tukkien tunnistenumeroiden ja tukkitietojen yhdenmukaisuus aiemman ja nykyisen omistajan välillä
Kuljetus	Tukkien lastaaminen rekkaan Tukkien kuljetus Tukkien purkaminen	Yksilöllinen rahtikirjatunniste Alkuperä ja määränpää Tukin omistaja Kuljettaja Kuljetettujen tukkien luettelo, jossa mainitaan tunnistenumero, laji, koko ja tilavuus	Rahtikirjat (alkuperä ja määränpää)	Satunnaiset rahtikirjatarkas- tukset kuljetusreit- in varrella (esim. varastointipaikalla tai tienvarren valvontapisteissä)		Tukkitietolomakkeen ja rahtikirjan välillä –tukkien tunnistenumerojen vertaaminen –tukkien numeron vertaaminen puulajeittain –tukkien tilavuuden vertaaminen puulajeittain

VAIHE	TOIMIJOIDEN TEHTÄVÄT			FDA:N SUORITTAMA VARMENTAMINEN		
	TOIMINNOT	COCIS:ÄÄN SISÄLLYTET- TÄVÄT TIEDOT	TÄRKEIMMÄT TUOTOKSET	ARVIOINNIT JA KENTTÄTAR- KASTUKSET	TIETOJEN VALIDOINTI COCIS:SSÄ ²¹	TÄSMÄYTTÄ- MINEN TOIMITUSKETJUN VAIHEIDEN VÄLILLÄ TAI SISÄLLÄ ²²
Jalostus- paikka	<p>Tukkien tai muiden puutuotteiden (raaka-aineet) vastaanottaminen</p> <p>Raaka-aineiden varastointi</p> <p>Tukkien hiominen ja uusien viivakooditunnisteiden kiinnittäminen</p> <p>Raaka-aineiden syöttäminen jalostukseen</p> <p>Jalostettujen tavaroiden käsittely, muun muassa viivakoodien kiinnittäminen tuote-eriin</p> <p>Jalostettujen tavaroiden varastointi</p>	<p>Laitosalueella vastaanotettujen ja sinne varastoitujen raaka-aineiden tiedot: tunnistenumero, laji, koko, tilavuus</p> <p>Käsiteltävää tuotetta koskevat tiedot: tunnistenumero, laji, koko, tilavuus</p> <p>Päivämäärä</p> <p>Käsiteltyä tuotetta koskevat tiedot: erän tunnistenumero, laji, koko ja tilavuus (määrä)</p> <p>Laitosalueelle varastoituja jalostettuja tuotteita koskevat tiedot: erän</p>	<p>Sahan saapumislomake</p> <p>Raaka-aineiden varastokirjanpito</p> <p>Tuotantolomake, jossa panokset ja tuotokset tuotantolinjoittain</p> <p>Varastokirjanpito</p>	<p>Näytteiden edustamien tuotantoerien seuraaminen</p> <p>Laitostoimien ja kirjanpitojärjestelmien satunnais- tarkastukset</p>	<p>Jalostuslinjojen hyödyntämisaasteet/- määrät</p>	<p>Sahan saapumislomakkeen, raaka-aineiden varastokirjanpidon ja tuotantolomakkeen välillä</p> <p>– raaka-aineiden tunnistenumerojen vertaaminen</p> <p>–raaka-aineiden lukumäärän vertaaminen puolajeittain</p> <p>–raaka-aineiden määrän vertaaminen puolajeittain</p> <p>Tuotantolomakkeessa ilmoitettujen panosten ja tuotosten välillä</p> <p>Tuotantolomakkeen ja varastokirjanpidon välillä</p> <p>– tunnistenumeroiden</p>

VAIHE	TOIMIJOIDEN TEHTÄVÄT			FDA:N SUORITTAMA VARMENTAMINEN		
	TOIMINNOT	COCIS:ÄÄN SISÄLLYTET- TÄVÄT TIEDOT	TÄRKEIMMÄT TUOTOKSET	ARVIOINNIT JA KENTTÄTAR- KASTUKSET	TIETOJEN VALIDOINTI COCIS:SSÄ ²¹	TÄSMÄYTTÄ- MINEN TOIMITUSKETJUN VAIHEIDEN VÄLILLÄ TAI SISÄLLÄ ²²
		tunnistenumero, laji, koko, tilavuus ja luokka				vertaaminen –tuotteiden lukumäärän vertaaminen puolajeittain –tuotteiden tilavuuden vertaaminen puolajeittain
Kuljetus	Niputettujen jalostettujen tuotteiden lastaaminen rekkaan Nippujen kuljetus Nippujen purkaminen	Yksilöllinen rahtikirjatunniste Alkuperä ja määränpää Tukin omistaja Kuljettaja Laitosalueelle varastoituja jalostettuja tuotteita koskevat tiedot: erän tunnistenumero, laji, koko, tilavuus	Rahtikirjat	Satunnaiset rahtikirjatarkas- tukset kuljetusreit- in varrella (esim. tienvarren valvontapisteet)		Varastokirjanpidon ja rahtikirjojen välillä – nippujen tunnistenumero- iden vertaaminen –tuotteiden lukumäärän vertaaminen vertaamalla tuotteiden tilavuutta puolajeittain Rahtikirjan lähtöpiste- en jäljennösten ja määränpään jäljennösten välillä Aiempien valvontapisteiden välillä aiemmassa

VAIHE	TOIMIJOIDEN TEHTÄVÄT			FDA:N SUORITTAMA VARMENTAMINEN		
	TOIMINNOT	COCIS:ÄÄN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT	TÄRKEIMMÄT TUOTOKSET	ARVIOINNIT JA KENTTÄTARKASTUKSET	TIETOJEN VALIDOINTI COCIS:SSÄ ²¹	TÄSMÄYTTÄMINEN TOIMITUSKETJUN VAIHEIDEN VÄLILLÄ TAI SISÄLLÄ ²²
						osassa ketjua
Ennen vientiä	<p>Luokittelu</p> <p>Muotoilu ja merkitseminen</p> <p>Veronmaksu</p> <p>Tulli-ilmoitus</p> <p>Kaupankäynti-ilmoitus</p> <p>Tuholaisten hävittäminen kasveista</p>	<p>Tuotetunnisteet</p> <p>Tuote-eritelmät: tyyppi, laji ja koko</p> <p>Myyntisopimusta koskevat tiedot: ostaja sekä hinnat</p>	<p>FLEGT-lupahakemus</p> <p>Tuote-eritelmät</p> <p>Myyntisopimus</p>	<p>Vientipaikalla:</p> <p>Vietävien tuotteiden tutkiminen näytteen perusteella (eritelmätietojen varmentaminen)</p>	<p>Lukumäärä, tilavuus ja luokat</p>	<p>Rahtikirjojen ja FLEGT-luvan välillä</p> <p>– nippujen tunnistenumeroiden vertaaminen</p> <p>–tuotteiden lukumäärän vertaaminen puulajeittain</p> <p>–tuotteiden tilavuuden vertaaminen puulajeittain</p>
Lastaus ja vienti	<p>FLEGT-luvan kattamien tuotteiden lastaaminen</p>			<p>Vientipaikalla:</p> <p>Aluksen lopullisen lastauksen valvominen</p> <p>Alukseen lastattujen tuotteiden eritelmien tarkistaminen</p>	<p>Vientilähetysten tuote-eritelmät (tunnisteet, tuotetyyppi, laji ja koko)</p>	<p>FLEGT-luvan ja lastattujen tuotteiden fyysisen tarkistuksen välillä.</p>

LIITE III

EDELLYTYKSET LIBERIASTA VIETYJEN FLEGT-LUVALLISTEN PUUTUOTTEIDEN LUOVUTTAMISELLE VAPAASEEN LIIKKEESEEN UNIONISSA

Yleinen kehys

Euroopan yhteisöön suuntautuvaa puutavaran tuontia koskevan FLEGT-lupajärjestelmän perustamisesta 20 päivänä joulukuuta 2005 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 2173/2005²⁴ ja sen täytäntöönpanoasetuksella²⁵ hallinnoidaan Liberiasta lähtöisin olevien FLEGT-luvallisten puutuotteiden saapumista unionin markkinoille. Kyseisissä asetuksissa määriteltyjä menettelyjä voidaan asetuksen nojalla mukauttaa jäsenvaltioiden kansallisiin oloihin. FLEGT-lupien hyväksymisestä vastaavia toimivaltaisia viranomaisia voivat unionin markkinoille tultaessa olla joko tulliviranomaiset tai muut kansalliset viranomaiset. Tämän vuoksi prosessia kuvattaessa varmentaminen jaetaan kahteen vaiheeseen: 1) lupa-asiakirjojen varmentamiseen ja 2) lähetyksen ja sitä vastaavan luvan yhdenmukaisuuden fyysisiin tarkastuksiin.

Tällä menettelyllä on tarkoitus täydentää Liberiassa toteutettavia tarkastuksia ja varmentaa, että unioniin saavuttaessa esitettävät FLEGT-luvat ovat Liberian lupaviranomaisten asianmukaisesti myöntämiä ja kirjaamia ja että kyseessä ovat Liberian viranomaisten tarkoittamat lähetykset. Toimivaltaisilla viranomaisilla ei ole valtuuksia asettaa kyseenalaiseksi Liberian laillisuuden varmistusjärjestelmää eikä lupien pätevyyttä. Näitä seikkoja voidaan käsitellä yhteisessä täytäntöönpanokomiteassa sopimuksen 10, 19 ja 24 artiklan mukaisesti.

1 artikla

Luvan esittäminen

1. Lupa on esitettävä unionin sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa luvan kattama lähetykset on ilmoitettu luovutettavaksi vapaaseen liikkeeseen²⁶. Tämä voidaan tehdä sähköisesti tai muita nopeita tapoja käyttäen.

²⁴ EUVL L 347, 30.12.2005, s. 1.

²⁵ Komission asetus (EY) N:o 1024/2008, annettu 17 päivänä lokakuuta 2008, yksityiskohtaisista toimenpiteistä Euroopan yhteisöön suuntautuvaa puutavaran tuontia koskevan FLEGT-lupajärjestelmän perustamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2173/2005 täytäntöön panemiseksi (EUVL L 277, 18.10.2008, s. 23).

²⁶ Vapaaseen liikkeeseen luovutus on EU:n tullijärjestelmä. Yhteisön tullikoodeksista (uudistettu tullikoodeksi) 23 päivänä huhtikuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 450/2008 129 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaan luovutus vapaaseen liikkeeseen sisältää seuraavat toimet: a) mahdollisten maksettavien tuontitullien kantaminen; b) tarvittaessa muiden maksujen kantaminen näiden maksujen kantamisesta voimassa olevien asiaankuuluvien säännösten mukaisesti; c) kauppapoliittisten toimenpiteiden sekä kieltojen ja rajoitusten soveltaminen, jollei niitä ole pitänyt soveltaa jo aiemmin (FLEGT-luvan voimassaolo tarkistetaan tarvittaessa näillä toimenpiteillä); d) tavaroiden maahantuontia koskevien muiden muodollisuuksien noudattaminen. Muiden kuin yhteisötavaroiden luovutus vapaaseen liikkeeseen antaa niille yhteisötavaroiden tulli oikeudellisen aseman.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava voimassa olevien kansallisten menettelyjen mukaisesti tulliviranomaisille siitä, että lupa on hyväksytty.

2 artikla

Lupien asiakirjavalvonta

1. Painettujen lupien on oltava liitteessä IV kuvatun mallin mukaisia. Luvan katsotaan olevan mitätön, jos se ei täytä liitteessä IV asetettuja vaatimuksia ja eritelmiä.
2. Luvan katsotaan olevan mitätön, jos se esitetään siihen merkityn voimassaolon päättymispäivän jälkeen.
3. Luvassa voi olla yliviivauksia tai korjauksia vain, jos lupaviranomainen on ne vahvistanut.
4. Vain sellainen luvan voimassaolon pidentäminen hyväksytään, jonka lupaviranomainen on vahvistanut.
5. Vain sellainen kaksoiskappale tai korvaava lupa hyväksytään, jonka lupaviranomainen on myöntänyt ja vahvistanut.

3 artikla

Lisätietoja koskevat pyynnöt

1. Jos toimivaltaisilla viranomaisilla on luvan, kaksoiskappaleen tai korvaavan luvan voimassaoloa tai aitoutta koskevia epäilyjä, ne voivat pyytää lisätietoja lupaviranomaiselta.
2. Tietopyynnön kanssa voidaan toimittaa myös jäljennös asianomaisesta luvasta, kaksoiskappaleesta tai korvaavasta luvasta.
3. Lupaviranomainen voi tarvittaessa peruuttaa luvan ja myöntää korjatun ja ”Duplicate”-leimalla oikeaksi todistetun jäljennöksen luvasta ja toimittaa sen toimivaltaiselle viranomaiselle.

4 artikla

Luvan ja lähetyksen vastaavuuden varmentaminen

1. Jos toimivaltaiset viranomaiset pitävät lähetyksen lisätarkastamista tarpeellisenä ennen päätöksen tekemistä siitä, voidaanko lupa hyväksyä, tarkastuksia voidaan tehdä sen todentamiseksi, vastaako lähetyksen luvassa annettuja tietoja ja lupaviranomaisen ylläpitämän lupa-arkiston tietoja.
2. Vapaaseen liikkeeseen luovutettavaksi esitettyjen puutuotteiden lähetyksen katsotaan vastaavan luvassa annettuja tilavuus- tai painotietoja, kun puutuotteet eivät poikkea enempää kuin 10 prosenttia luvassa ilmoitetusta tilavuudesta tai painosta.

3. Jos asianomainen toimivaltainen viranomainen epäilee, vastaako lähetys FLEGT-lupaa, se voi pyytää lupaviranomaiselta lisätietoja.
4. Lupaviranomainen voi tarvittaessa pyytää toimivaltaisia viranomaisia lähettämään jäljennöksen kyseessä olevasta luvasta tai korvaavasta luvasta.
5. Lupaviranomainen voi tarvittaessa peruuttaa luvan ja myöntää korjatun ja ”Duplicate”-leimalla oikeaksi todistetun jäljennöksen luvasta ja toimittaa sen toimivaltaiselle viranomaiselle.
6. Jos toimivaltainen viranomainen ei saa vastausta 21 kalenteripäivän kuluessa lisätietopyynnön esittämisestä, toimivaltainen viranomainen ei hyväksy lupaa ja toimii voimassa olevan kansallisen lainsäädännön ja menettelyjen mukaisesti, kuten tämän sopimuksen 10 artiklassa määrätään.
7. Lupaa ei hyväksytä, jos todetaan, tarvittaessa tässä liitteessä olevassa 3 artiklassa tarkoitettujen lisätietojen tai tässä liitteessä olevassa 4 artiklassa tarkoitettun lisätarkastuksen perusteella, ettei kyseinen lupa vastaa lähetystä.

5 artikla

Varmentaminen ennen lähetyksen saapumista

1. Lupa voidaan esittää ennen sen kattaman lähetyksen saapumista.
2. Lupa hyväksytään, jos se täyttää kaikki liitteessä IV esitetyt vaatimukset eikä tässä liitteessä olevan 3 ja 4 artiklan mukaista lisätarkastusta pidetä tarpeellisena

6 artikla

Muut asiat

1. Tuoja vastaa varmentamisen loppuun saattamisen aikana aiheutuneista kustannuksista, jollei asianomaisen unionin jäsenvaltion sovellettava lainsäädäntö tai menettelyt toisin edellytä.
2. Jos FLEGT-lupien varmentamisen yhteydessä syntyy ratkaisemattomia erimielisyyksiä tai vaikeuksia, asia voidaan siirtää yhteisen täytäntöönpanokomitean käsiteltäväksi.

7 artikla

Luovutus vapaaseen liikkeeseen

1. Kun puutuotteet ilmoitetaan luovutettavaksi vapaaseen liikkeeseen, niiden lupanumero on annettava sen yhtenäisen hallinnollisen asiakirjan kohdassa 44, jolla tulli-ilmoitus tehdään.
2. Kun tulli-ilmoitus tehdään tietotekniikkaa käyttäen, lupanumero on annettava asianomaisessa kohdassa.

-
-
3. Puutuotteet voidaan luovuttaa vapaaseen liikkeeseen vasta sitten, kun tässä liitteessä kuvatut menettelyt on saatettu päätökseen.

LIITE IV

FLEGT-LUPIA KOSKEVAT VAATIMUKSET JA TEKISET ERITELMÄT

1 artikla

FLEGT-lupia koskevat yleiset vaatimukset

1. FLEGT-lupa voidaan myöntää painettuna tai sähköisenä lupana.
2. Sekä painetussa että sähköisessä luvassa on annettava lisäyksessä 1 mainitut tiedot lisäyksessä 2 esitettyjen ohjeiden mukaisesti.
3. FLEGT-lupa tulee voimaan sinä päivänä, jona se myönnetään.
4. FLEGT-luvat numeroidaan siten, että unionin markkinoille tarkoitettavat luvat erottuvat unionin ulkopuolisille markkinoille tarkoitetuista.
5. FLEGT-lupien voimassaoloaika ei saa ylittää kuutta kuukautta. Voimassaolon päättymispäivä on ilmoitettava luvassa.
6. Voimassaoloajan päättymisen jälkeen lupa on katsottava mitättömäksi. Lupaviranomainen voi päättää jatkaa luvan voimassaoloaikaa vielä kolmella kuukaudella. Jatkettaessa luvan voimassaoloaikaa lupaviranomaisen on lisättävä ja vahvistettava uusi päättymispäivä.
7. FLEGT-luvan voimassaolo päättyy, ja se on palautettava lupaviranomaiselle, jos luvan kattamat puutuotteet katoavat tai tuhoutuvat lähetyksen aikana ennen unioniin saapumista.

2 artikla

Painettuja FLEGT-lupia koskevat tekniset eritelmät

1. Painetut luvat on laadittava lisäyksen 1 mallin mukaisesti.
2. Paperikoko on A4. Paperissa on oltava eri logoja kuvaavat vesileimat, mukaan lukien Liberian tunnus, jotka on kohokuvioitu paperiin leiman lisäksi.
3. Luvat on täytettävä kirjoituskoneella tai tietokoneavusteisesti. Ne voidaan kuitenkin tarvittaessa täyttää käsin.
4. Lupaviranomaisen leimausmerkinnät tehdään mieluiten teräksestä valmistetulla metallileimasimella. Lupaviranomaisen leimasin voidaan kuitenkin korvata kohopainanneleimalla, joka on yhdistetty lävistämällä saatuihin kirjaimiin ja numeroihin.
5. Lupaviranomaisten on käytettävä myönnetyn määrän merkitsemisessä väärentämisen estävää menetelmää siten, että numeroita tai viittauksia on mahdotonta lisätä.

6. Vain sellaiset lomakkeeseen tehdyt yliviivaukset tai muutokset hyväksytään, jotka lupaviranomainen on vahvistanut leimausmerkinnällään ja allekirjoituksellaan.
7. Luvat painetaan ja täytetään englanniksi.

3 artikla

FLEGT-luvan kappaleet

1. Lupa laaditaan viitenä kappaleena värilliselle paperille seuraavalla tavalla:
 - a) valkoinen, alkuperäiskappale ("Original") (lomake 1);
 - b) keltainen, EU:n tulliviranomaisten kappale ("Copy for EU customs authority") (kappale 2);
 - b) vaaleanpunainen, lupaviranomaisen kappale ("Copy for licensing authority") (kappale 3);
 - d) vihreä, Liberian tulliviranomaisten kappale ("Copy for Liberia customs") (kappale 4);
 - e) sininen, hakijan kappale ("Copy for licensee") (kappale 5).
2. Alkuperäinen lomake, johon on lisätty merkintä "Original", annetaan hakijalle toimitettavaksi tuojan välityksellä sen unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaisille, jossa kyseisen luvan kattama lähetys ilmoitetaan luovutettavaksi vapaaseen liikkeeseen.
3. Toinen kappale, johon on lisätty merkintä "Copy for EU customs authority", annetaan hakijalle toimitettavaksi tuojan välityksellä sen unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle tulliviranomaisille, jossa kyseisen luvan kattama lähetys ilmoitetaan luovutettavaksi vapaaseen liikkeeseen.
4. Kolmas kappale, johon on lisätty merkintä "Copy for the licensing authority", säilytetään lupaviranomaisen arkistossa myönnettyjen lupien tulevia varmentamisia varten.
5. Neljäs kappale, johon on lisätty merkintä "Copy for Liberia customs", toimitetaan Liberian tulliviranomaisille arkistoitavaksi ja vientiä varten.
6. Viides kappale, johon on lisätty merkintä "Copy for the licensee", annetaan hakijalle arkistoitavaksi.

4 artikla

Kadonneet, varastetut tai tuhoutuneet FLEGT-luvat

1. Jos alkuperäiskappale ("Original") ja/tai EU:n tulliviranomaisten kappale ("Copy for EU customs") katoaa, varastetaan tai tuhoutuu, hakija tai sen valtuutettu edustaja voi hakea lupaviranomaiselta korvaavaa lupaa esittämällä näyttöä alkuperäiskappaleen ja/tai muun kappaleen katoamisesta.
2. Lupaviranomaisen on myönnettävä korvaava lupa kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

3. Korvaavan luvan on sisällettävä korvatun luvan sisältämät tiedot ja kohdat, luvan numero mukaan lukien. Korvaavassa luvassa on oltava merkintä ”Replacement Licence”.
4. Jos kadonnut tai varastettu lupa saadaan takaisin, tätä kappaletta ei enää saa käyttää, ja se on palautettava lupaviranomaiselle.

5 artikla

Sähköisiä FLEGT-lupia koskevat tekniset eritelvät

1. FLEGT-lupa voidaan myöntää ja sitä voidaan käsitellä sähköisten järjestelmien avulla.
2. Jos unionin jäsenvaltiolla ei ole yhteyttä sähköiseen järjestelmään, sen käyttöön on annettava painettu lupa.

6 artikla

Luvan pätevyyteen liittyvien epäilyjen käsittely

1. Jos toimivaltaisilla viranomaisilla on luvan, kaksoiskappaleen tai korvaavan luvan pätevyyttä tai aitoutta koskevia epäilyjä, ne voivat pyytää lisätietoja lupaviranomaiselta.
2. Lupaviranomainen voi tarvittaessa pyytää toimivaltaisia viranomaisia lähettämään jäljennöksen kyseessä olevasta luvasta tai korvaavasta luvasta.
3. Lupaviranomainen voi tarvittaessa peruuttaa luvan ja myöntää korjatun ja ”Duplicate”-leimalla oikeaksi todistetun jäljennöksen luvasta ja toimittaa sen toimivaltaiselle viranomaiselle.
4. Kun luvan pätevyys on varmistettu, lupaviranomaisen on ilmoitettava tästä viipymättä toimivaltaiselle viranomaiselle mieluiten sähköisillä viestintävälineillä. Palautetut jäljennökset on todistettava oikeiksi leimalla ”Validated on ...” (päiväys).
5. Jos kyseinen lupa ei ole pätevä, lupaviranomaisen on ilmoitettava tästä viipymättä toimivaltaiselle viranomaiselle mieluiten sähköisillä viestintävälineillä.

LISÄYKSET

1. Lupalomake
2. Ohjeet

Lisäys 1

FLEGT-luvan malli

ORIGINAL	1	1 Issuing authority Name		2 Tax identification number						
	Address		Destination							
	3 FLEGT licence number			4 Expiry date						
				<table border="1" style="margin: auto;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 15px;"></td> <td style="width: 20px; height: 15px;"></td> <td style="width: 20px; height: 15px;"></td> <td style="width: 20px; height: 15px;"></td> </tr> </table>						
	5 Country of export			7 Means of transport						
	6 ISO code									
	8 Licensee (name and address)									
	9 Commercial description of the timber products				10 HS heading					
	1	11 Common or scientific names		12 Countries of harvest		13 ISO codes				
14 Volume (m3)		15 Net weight (kg)		16 Number of units						
17 Distinguishing marks										
18 Signature and stamp of issuing authority										
Place and date										

2		Copy for EU customs	
1 Issuing authority Name		2 Tax identification number	
Address		Destination	
3 FLEGT licence number		4 Expiry date 	
5 Country of export		7 Means of transport	
6 ISO code			
8 Licensee (name and address)			
9 Commercial description of the timber products		10 HS heading	
11 Common or scientific names		12 Countries of harvest	
14 Volume (m ³)		15 Net weight (kg)	
		16 Number of units	
17 Distinguishing marks			
18 Signature and stamp of issuing authority			
Place and date			

3		1 Issuing authority Name		2 Tax identification number	
Address		Destination		4 Expiry date 	
3 FLEGT licence number		5 Country of export		7 Means of transport	
6 ISO code		8 Licensee (name and address)		10 HS heading	
9 Commercial description of the timber products		11 Common or scientific names		12 Countries of harvest	
14 Volume (m ³)		15 Net weight (kg)		16 Number of units	
17 Distinguishing marks		13 ISO codes		18 Signature and stamp of issuing authority	
Place and date					

Copy for the licensing authority

3

4		4	
1 Issuing authority Name		2 Tax identification number	
Address		Destination	
3 FLEGT licence number	4 Expiry date 		
5 Country of export	7 Means of transport		
6 ISO code			
8 Licensee (name and address)			
9 Commercial description of the timber products		10 HS heading	
11 Common or scientific names		12 Countries of harvest	13 ISO codes
14 Volume (m ³)	15 Net weight (kg)	16 Number of units	
17 Distinguishing marks			
18 Signature and stamp of issuing authority			
Place and date			

Copy for Liberia customs

4

5		Copy for licensee		5	
1 Issuing authority Name		2 Tax identification number			
Address		Destination		4 Expiry date 	
3 FLEGT licence number		7 Means of transport			
5 Country of export		6 ISO code		8 Licensee (name and address)	
9 Commercial description of the timber products		10 HS heading			
11 Common or scientific names		12 Countries of harvest		13 ISO codes	
14 Volume (m ³)		15 Net weight (kg)		16 Number of units	
17 Distinguishing marks		18 Signature and stamp of issuing authority			
Place and date					

Lisäys 2

Ohjeet

Yleistä

- Lomake täytetään suuraakkosin.
- ISO-koodi on kaksikirjaiminen kansainvälinen maakoodi.

Kohta 1	Issuing authority (lupaviranomainen)	Ilmoitetaan lupaviranomaisen nimi ja osoite.
Kohta 2	Tax identification number and destination (verotunniste ja määräpaikka)	Ilmoitetaan Liberian verotunnistenumero ja viennin määräpaikka. Lupia myönnetään kaikille markkinoille eikä pelkästään Euroopan unioniin.
Kohta 3	FLEGT license number (FLEGT-lupanumero)	Ilmoitetaan myöntämisnumero.
Kohta 4	Expiry date (päättymispäivä)	Luvan voimassaoloaika.
Kohta 5	Country of export (vientimaa)	Kumppanimaa (Liberia), josta puutuotteet on viety unioniin.
Kohta 6	ISO code (ISO-koodi)	Ilmoitetaan Liberian kaksikirjaiminen koodi.
Kohta 7	Means of transport (kuljetusväline)	Ilmoitetaan vientipaikassa käytetty kuljetusmuoto.
Kohta 8	Licensee (luvan haltija)	Ilmoitetaan viejän nimi ja osoite.
Kohta 9	Commercial description (kauppanimi)	Ilmoitetaan puutuotteiden kauppanimi.
Kohta 10	HS heading (HS-nimike)	Ilmoitetaan neljä- tai kuusinumeroinen tavarakoodi tämän sopimuksen liitteessä I kuvaillun harmonoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän mukaisesti.
Kohta 11	Common or scientific name (yleinen tai tieteellinen nimi)	Ilmoitetaan tuotteessa käytetyn puulajin yleiset tai tieteelliset nimet. Jos kyseessä on yhdistelmätuote, jossa on käytetty useampaa kuin yhtä puulajia, ilmoitetaan kunkin puulajin nimet omalla rivillään. Tämä tieto voidaan jättää antamatta, jos yhdistelmätuote tai sen osa sisältää useita puulajeja, joiden nimet eivät enää ole tiedossa (esim. kun kyseessä on lastulevy).
Kohta 12	Countries of harvest (korjuumaat)	Ilmoitetaan maat, joissa kohdassa 10 tarkoitettu puulaji on korjattu. Jos kyseessä on yhdistelmätuote, ilmoitetaan kunkin puulajin alkuperämaa. Tämä tieto voidaan jättää antamatta, jos yhdistelmätuote tai sen osa sisältää useita puulajeja, joiden nimet eivät enää ole tiedossa.
Kohta 13	ISO codes (ISO-koodi)	Ilmoitetaan kohdassa 12 tarkoitettujen maiden ISO-koodi. Tämä tieto voidaan jättää antamatta, jos yhdistelmätuote tai sen osa sisältää useita puulajeja, joiden nimet eivät enää ole

		tiedossa.
Kohta 14	Volume (m3) (tilavuus)	Ilmoitetaan kokonaistilavuus kuutiometreinä. Vapaaehtoinen, jos kohdan 15 tiedot on ilmoitettu.
Kohta 15	Net weight (kg) (nettopaino)	Ilmoitetaan nettopaino kiloina. Nettopaino määritellään puutuotteiden nettomassaksi, johon ei lueta mukaan päällystä tai muuta pakkausta (paitsi kannattimet, alustat, tarrat jne.). Vapaaehtoinen, jos kohdan 14 tiedot on ilmoitettu.
Kohta 16	Number of units (yksikkömäärä)	Ilmoitetaan yksikkömäärä, jos se on paras tapa kuvata jalostettua tuotetta määrällisesti. Vapaaehtoinen.
Kohta 17	Distinguishing marks (tunnisteet)	Ilmoitetaan tarvittaessa kaikki tunnisteet, esim. tavaraerän tai konossementin numero. Vapaaehtoinen.
Kohta 18	Signature and stamp of issuing authority (lupaviranomaisen allekirjoitus ja leima)	Tila on varattu valtuutetun virkamiehen allekirjoitukselle ja myöntävän viranomaisen viralliselle leimalle. Myös allekirjoittajan nimi, paikka ja päiväys ilmoitetaan.

LIITE V

RIIPPUMATTOMAN VALVONNAN PERIAATTEET

1. JOHDANTO

Tässä liitteessä kuvaillaan Liberian ja unionin välisen vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen mukaisesti käyttöön otettavan laillisuuden varmistusjärjestelmän valvonnan periaatteita. Periaatteiden kuvaus sisältää myös laillisuuden varmistusjärjestelmän (Legality Assurance System, jäljempänä 'LAS') riippumattoman valvonnan (independent audit) tehtävien määrittelyn. Laillisuuden varmistusjärjestelmällä varmistetaan, että korjattu, jalostettu ja viety tai kotimaanmarkkinoilla myyty puutavara täyttää laillisuuden määritelmän, sillä tarkastetaan, että puutavara noudattaa toimitusketjulle asetettuja vaatimuksia, ja varmennetaan, että lupaviranomainen on myöntänyt FLEGT-luvan vain tavaraerille, jotka on tuotettu LAS:n vaatimusten mukaisesti.

Tämän vuoksi valvontaperiaatteiden kuvaukseen sisältyy yksityiskohtainen tehtäväluettelo ja tietojen keräämistä ja raportointia koskevat menettelyohjeet. Lisäksi vahvistetaan luettelo ensisijaisista tietolähteistä ja kuvaillaan riippumattomalle valvojalle asetettuja pätevyysvaatimuksia.

2. TAVOITTEET

Riippumattoman valvonnan tavoitteena on muun muassa

- a) arvioida LAS:n tehokkuutta ja vaikuttavuutta; ja
- b) lisätä vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen mukaisesti perustetun LAS:n luotettavuutta.

3. TEHTÄVÄT

Riippumattoman valvojan yleisenä tehtävänä on valvoa niiden järjestelmien täytäntöönpanoa, joilla varmennetaan, että LAS:n kaikkia osa-alueita koskevia vaatimuksia noudatetaan. Tarkastukset keskittyvät muun muassa laillisuuden määritelmässä vahvistettujen laillisuusvaatimusten noudattamiseen, toimitusketjuun ja Liberian varmennusyksikön (Liberia Verification Department, LVD) ja Liberian lupayksikön (Liberia Licensing Department, LLD) suorittamaan varmentamiseen. Kaikkia osa-alueita on kuvattu liitteissä II ja IV. Käytettävän menetelmän on perustuttava näyttöön ja sisällettävä asiakirjavarmentamista ja tarkastuskäyntejä paikan päälle. Riippumattoman valvojan erityistehtävänä on

- a) tarkastaa, että järjestelmät toimivat tehokkaasti ja että korjattu, jalostettu ja myyty puutavara täyttää kyseisten järjestelmien vaatimukset; tähän sisältyvät ennen sopimusta myönnettäviä korjuuoikeuksia koskevat vaatimukset, sopimusten tekeminen, hakkuuta edeltävät vaatimukset, hakkuu, jalostus ja toimitukset;
- b) varmentaa, että LAS:n keskeisen osan muodostava toimitusketjujärjestelmä toimii tehokkaasti ja asianmukaisesti, ja varmistaa, että vaatimukset täytetään kaikissa vaiheissa korjuuta edeltävistä toimista vientiin tai kotimaanmarkkinoilla myyntiin saakka;

- c) arvioida varmennusyksikön ja muiden varmentamisprosessiin osallistuvien viranomaisyksikköjen toimintaa ja tehokkuutta, jotta voidaan varmistaa LAS:n vaatimusten noudattaminen;
- d) arvioida järjestelmää, jolla varmistetaan, että lupayksikkö myöntää FLEGT-lupia vain tavaraerille, jotka on tuotettu tai viety LAS:n kaikkien edellytysten mukaisesti;
- e) arvioida lupien pätevyyden määrittämisprosessia, jotta voidaan varmistaa, että lupien varmentamisjärjestelmä on tehokas eikä aiheuta tarpeettomia viivästyksiä tai rasitteita luvanhaltijalle;
- f) arvioida, miten toimivaltaiset viranomaiset käsittelevät tai eivät käsittele raportoituja rikkomisia;
- g) arvioida tällaisten puutteiden korjaamiseksi toteutettujen toimenpiteiden tehokkuutta;
- h) osoittaa LAS:n yleiset puutteet tai heikkoudet esim. toimitusketjussa, laillisuuden varmentamisen ja lupamenettelyn toiminnassa, ja arvioida niiden vaikutuksia LAS:n uskottavuuteen;
- i) raportoida havainnoistaan ja suosituksistaan yhteiselle täytäntöönpanokomitealle, jonka tehtävänä on julkaista valvontakertomukset määräajoin.

4. TIETOJEN KERÄÄMIS- JA ARVIINTIMENETELMÄT JA RAPORTOINTIMENETELMÄT

Riippumattoman valvojan on hoidettava tehtävänsä ammattimaisesti ja rehellisesti. Riippumattoman valvojan on laadittava menettelykäsikirja, jossa selostetaan tietojen keräämisessä, todisteiden arvioinnissa ja raportoinnissa sovellettavia menetelmiä. Yhteinen täytäntöönpanokomitea tarkastelee riippumattoman valvojan laatimaa käsikirjaehdotusta ja hyväksyy sen. Riippumattoman valvojan on käytettävä valvontakäsikirjassa vahvistettuja menettelyjä tarkastusten, kenttäkäyntien ja tutkinnan suorittamiseen, palautteen pyytämiseen sidosryhmiltä ja havaintojensa dokumentointiin ja raportointiin yhteiselle täytäntöönpanokomitealle myöhempää julkaisemista varten.

4.1. Aikataulu

- a) FLEGT-lupajärjestelmän ensimmäisenä toimintavuonna riippumaton valvoja suorittaa kaksi tarkastusta. Ensimmäisen tarkastuksen tavoitteena on varmistaa, että kaikki LAS:n edellyttämät vaatimukset on otettu huomioon ja järjestelmä on kokonaan toimintavalmis. Toisessa ja kaikissa myöhemmissä tarkastuksissa arvioidaan LAS:n toimintaa.
- b) Seuraavina vuosina riippumaton valvoja suorittaa vähintään LAS:n vuosittaisen tarkastuksen.
- c) Riippumaton valvoja voi suorittaa tarvittaessa myös yllätys- ja satunnaistarkastuksia.

4.2. Tehtäväkenttä

- a) Riippumattoman valvojan tehtävien on käsitettävä kaikki LAS:n osa-alueet, mukaan lukien laillisuuden määrittämisen noudattaminen, toimitusketjujärjestelmä, varmentaminen ja lupien myöntäminen sekä kaikki sertifiointijärjestelmät, jotka hallitus on hyväksynyt osoitukseksi LAS:n vaatimusten noudattamisesta.

- b) Riippumaton valvoja tarkastaa asian kannalta merkityksellisen toiminnan kaikissa yksiköissä, myös valtion viranomaisyksiköissä, jotka vastaavat Liberian LAS:n eri osa-alueista.
- c) Riippumattoman valvojan on tarkastettava EU:n toimivaltaisten viranomaisten järjestelmät, joilla varmennetaan Liberian myöntämät FLEGT-luvat.

4.3. Todisteiden kerääminen

Riippumattoman valvonnan menettelykäsikirjassa on kuvailtava todisteiden keräämiseen sovellettavia menettelyjä ja käytäntöjä, mukaan lukien kenttätarkastukset, tutkinta, haastattelut, asiakirja-aineisto. Siinä kuvataan myös, miten valituksia käsitellään.

4.4. Arviointi

Tutkinnan aikana riippumattoman valvojan on varmistettava, että todisteita arvioidaan ISO-standardin 19011 tai vastaavien vaatimusten mukaisesti.

4.5. Tarkastusjärjestelmät

Dokumentoidessaan todentavaa aineistoa, arvioidessaan LAS:n jonkin osa-alueen laiminlyöntejä ja rikkomisia ja seurattessaan toteutettuja korjaavia toimenpiteitä riippumattoman valvojan on

- a) pidettävä asianmukaista kirjaa todentavasta aineistosta, josta ilmenee toteutettu toimenpide, vaatimusten noudattaminen, toteuttamatta jäänyt toimenpide ja vaatimusten laiminlyönti;
- b) kirjattava ja arvioitava riskiarvioinnin perusteella valitun otannan osalta LAS:n eri osa-alueilla, mukaan lukien lupien myöntämisestä koskevat edellytykset, havaitut toteuttamatta jääneet toimenpiteet tai vaatimusten laiminlyönnit ja toimenpiteet kyseisten ongelmien korjaamiseksi;
- c) pidettävä kirjaa havaituista järjestelmään liittyvistä puutteista ja LAS:n osa-alueista, joita on parannettava, ja varmistettava, että jokainen ongelma erotetaan selvästi muista;
- d) kirjattava ja arvioitava korjaavat toimenpiteet, joita ovat toteuttaneet kaikki asianomaiset osapuolet, mukaan lukien metsäalan kehittämisestä vastaava viranomainen (Forestry Development Authority, FDA), muut valtion viranomaiset ja muista LAS:n osista vastaavat yksityiset elimet.

5. KERTOMUKSET JA JULKAISEMINEN

5.1. Riippumattoman valvojan on noudatettava yhteisen täytäntöönpanokomitean kanssa sovittua rakennetta ja menettelyohjeita laatiessaan kertomuksia. Riippumattoman valvojan on

- a) raportoitava toiminnastaan yhteisen täytäntöönpanokomitean kanssa sovituissa aikataulussa
- b) laadittava kertomuksensa kansainvälisesti hyväksytyjen tarkastusperiaatteiden mukaisesti ja yhteisen täytäntöönpanokomitean kanssa tehdyssä sopimuksessa eritellyllä tavalla
- c) toimitettava kaikki kertomuksensa yhteiselle täytäntöönpanokomitealle, joka esittää niistä kommentteja
- d) laadittava loppukertomukset yhteisen täytäntöönpanokomitean kommentit huomioon ottaen.

5.2. Yhteisen täytäntöönpanokomitean vahvistamat kertomukset ovat julkisia asiakirjoja.

6. TIETOLÄHTEET

Ensisijaisia tietolähteitä ovat muun muassa asiakirjat, kenttäkäynnit ja niiden sidosryhmien kuulemiset/tapaamiset, jotka on nimetty laillisuuskaavion mukaisessa laillisuuden määrittelyssä (ks. liite II).

Liberia ja unioni varmistavat, että riippumattomalla valvojalla on mahdollisuus tutustua kaikkiin tarvittaviin tietoihin, kuten valvojan relevanteiksi katsomiin asiakirjoihin ja tietokantoihin, erityisesti sellaisiin, joita tarvitaan arvioitaessa järjestelmiä, jotka on otettu käyttöön LAS:n noudattamisen varmentamiseksi. Tämä käsittää pääsyn sekä viranomaisten että kyseisten valtioiden toimeksiantamien yksityisten elinten tuottamiin tai hallussa pitämiin tietoihin.

Riippumattomalla valvojalla on myös oltava rajoittamaton pääsy kaikille metsänhoitoalueille ennen korjuutoimien aloittamista, niiden aikana ja niiden jälkeen. Tämä sisältää pääsyn hakkuualueille ja muille alueille, joissa metsävaroja korjataan tai jalostetaan, ja vientipaikkoihin. Näiden kattavien pääsyoikeuksien tarkoituksena on antaa riippumattomalle valvojalle mahdollisuus havaita LAS:n puutteet, millä osa-alueella hyvänsä ne esiintyvätkin.

Riippumattomalla valvojalla on erityisesti oltava pääsy seuraavassa mainittuihin viranomaisyksiköiden, muiden yksiköiden, jotka suorittavat valtion toimeksiannon perusteella LAS:n liittyviä tehtäviä, ja muiden sellaisten osapuolten tiloihin, jotka voivat tarjota relevanttia tietoa LAS:n toiminnasta.

6.1. Liberian valtio ja sen toimeksiantamat yksiköt

- a) FDA:n yksiköt, jotka osallistuvat kaupallisen metsänhakkuutoiminnan eri osa-alueisiin. Tämä käsittää yksiköt, jotka osallistuvat käyttöilupien myöntämistä edeltäviin toimiin, mukaan lukien ehdotettujen käyttölupa-alueiden vahvistaminen, metsäyhtiöiden ja muiden kaupallisesta metsätaloudesta kiinnostuneiden yhtiöiden ennakkoluokittelu, tarjouskilpailuilmoitusten julkaisu, tarjousten vastaanottaminen ja avaaminen.
- b) FDA:n yksiköt, jotka osallistuvat lainsäädännön täytäntöönpanon valvontaan kaupallisella metsätaloussektorilla.
- c) FDA:n yksiköt ja muut yhteisöt, jotka osallistuvat laillisuuden varmistusjärjestelmän täytäntöönpanoon ja siihen liittyviin lainsäädännön täytäntöönpanon valvonnan tehtäviin.
- d) Muut viranomaisyksiköt ja nimitetyt kansalaiset, jotka osallistuvat tarjousten arviointiprosessiin, mukaan lukien tarjousten arvioinnista vastaava paneeli (Bid Evaluation Panel), yritystarkastuksia (DD) suorittava komitea (Due Diligence Committee) ja ministeriöiden välinen käyttöoikeussopimuksia käsittelevä komitea (Inter-Ministerial Committee on Concessions, IMCC).
- e) Metsäalan lainsäädäntövaliokunnat, edustajainhuone ja senaatti niiden tehtävien osalta, joita kullakin on metsävarojen käyttöä koskevien lupien ratifiointiprosessissa.
- f) Liberian ympäristönsuojeluvirasto (Environmental Protection Agency, EPA).
- g) Metsätuotteiden viennistä vastaavat ministeriöt, mukaan lukien valtiovarainministeriö, kauppaministeriö ja kansallinen satamaviranomainen sekä niiden yksiköt, jotka vastaavat suoraan eri osa-alueista.

- h) Palveluntarjoaja, joka vastaa laillisuuden varmistusjärjestelmän edellyttämästä operatiivisesta toiminnasta.

6.2. Kansalaisyhteiskunta ja yhteisöt

- a) Paikalliset, kansalliset, alueelliset ja kansainväliset kansalaisyhteiskunnan järjestöt, jotka osallistuvat metsätoiminnan seurantaan Liberiassa.
- b) Yhteisöt ja yksittäiset henkilöt, jotka osallistuvat metsätoiminnan seurantaan.
- c) Yhteisömetsien hallintaelimet ja yhteisömetsien kehityslautakunnat, jotka osallistuvat moniin kaupallisen metsätalouden osa-alueisiin.

6.3. Muut lähteet

- a) Metsäyhtiöt, mukaan lukien yksityisten sertifiointiprosessien tuloksena syntyneet yhtiöt.
- b) Akateemiset laitokset.
- c) Paikallisviranomaiset.
- d) Paikallisyhteisöt ja -väestöt.
- e) Kestävän metsänhoidon (SFM) sertifiointielimet.
- f) Valituksen tekijät.
- g) Unionin toimivaltaiset viranomaiset.
- h) Sidosryhmät ja osapuolet, jotka esittävät valituksen tai pyytävät tiettyä LAS:n osa-alueita koskevan yllätystarkastuksen tekemistä.
- i) Kaikki muut lähteet, jotka riippumaton valvoja katsoo asiaankuuluviksi.

7. PÄTEVYYSVAATIMUKSET

Riippumattomalta valvojalta edellytetään rehellisyyttä, kokemusta samantyyppisten tarkastusten toteuttamisesta, objektiivisuutta ja valmiuksia järjestelmällisten analyysien tekemiseen. Riippumattoman valvojan on oltava luotettava ja riippumaton liberialaisista toimijoista ja yhteisöistä, joilla on kaupallinen tai sääntelyyn liittyvä rooli metsäalalla. Riippumattoman valvojan vastuulla on varmistaa, että sen palveluksessa oleva henkilöstö ilmoittaa mahdollisista eturistiriidoistaan. Jos eturistiriitoja on, sen on esitettävä toimenpiteet, joilla eturistiriitoja lievennetään. Lisäksi riippumattoman valvojan on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) valvojalla on oltava sisäinen laatujärjestelmä, joka täyttää ISO-standardin 17021²⁷ tai vastaavat vaatimukset, ja suoritettava tarkastukset ISO-standardin 19011²⁸ tai vastaavat vaatimukset täyttävien menettelyjen mukaisesti;
- b) valvojalla on oltava kokemusta johtamisjärjestelmien tarkastuksista;
- c) valvojalla on oltava käytössä järjestely, jolla valitukset tai kiistat käsitellään avoimesti;
- d) valvojalla on oltava monenlaista pätevyyttä, mieluiten myös metsähallinnon tarkastuksista, ja riittävästi asiantuntemusta ja kokemusta samankaltaisten tehtävien hoitamisesta muualla maailmassa, mieluiten Afrikassa;
- e) valvojan on pystyttävä osoittamaan, että sen palveluksessa on asiantuntijoita, joilla on riittävästi kokemusta Liberiasta ja/tai muualta Länsi-Afrikasta.

²⁷ ISO/IEC 17021:2006. Vaatimustenmukaisuuden arviointi. Vaatimukset johtamisjärjestelmiä auditoiduille ja sertifioiville elimille.

²⁸ ISO 19011:2002. Laadunhallinta- ja/tai ympäristöjärjestelmien auditointiohjeet.

- Kyseisen alueen asiantuntijoiden osallistumista on kannustettava yhdessä kansainvälisten asiantuntijoiden käytön kanssa;
- f) valvojalla on oltava perusteellinen tuntemus kaupallisesta metsätaloudesta, mieluiten Afrikassa;
 - g) valvojan palveluksessa on oltava henkilöstöä, jolla on asiantuntemusta metsäalan eri osa-alueista, kuten metsänhoidosta, jalostuksesta, jäljitettävyydestä ja toimitusketjujärjestelmistä sekä kansainvälisestä puutuotteiden kaupasta.

Riippumaton valvoja voi valita kumppanikseen liberalalaisen yhteisön tai perustaa yhteisyrittäjien liberalalaisen yhteisön kanssa.

8. VALINTAMENETTELY JA INSTITUTIONAALISET JÄRJESTELYT

Riippumaton valvoja valitaan tarjouskilpailulla (joka on avoin kansallisille ja kansainvälisille yksiköille). Tarjousten arviointi tapahtuu avoimesti, ja kaikille sidosryhmille annetaan tiedoksi sovellettavat arviointiperusteet. Kilpailuun osallistuvia yksiköjä koskeva yritystarkastus (DD) ja tarjousten arviointiraportit julkistetaan.

9. MUUT VAATIMUKSET

Tämä jakso kattaa riippumattoman valvojan muut vastuualueet, joita ei ole käsitelty muissa osissa.

9.1. Lähestyttävyys

Riippumattomalla valvojalla on oltava yhteyspiste Liberiassa, jotta yksityissektorin, hallituksen ja kansalaisjärjestöjen edustajat voivat lähestyä sitä.

9.2 Valmiuksien kehittäminen ja kestävyys

Riippumattoman valvojan on myös

- a) toimittava kansalaisyhteiskunnan, yksityissektorin ja viranomaisyksikköjen edustajien kanssa siten, että liberalalaiset saavat asianmukaiset tiedot riippumattoman valvojan toiminnasta, esimerkiksi työpajojen ja tiedostustilaisuuksien kautta;
- b) otettava palvelukseensa päteviä liberalalaisia ja kehitettävä heidän henkilökohtaisia valmiuksiaan LAS:n riippumattoman valvonnan toteuttamisessa.

LIITE VI

LAILLISUUDEN VARMISTUSJÄRJESTELMÄN ARVIOINTIPERUSTEET

Tässä sopimuksessa määrätään laillisuuden varmistusjärjestelmän (LAS) täytäntöönpanosta. Järjestelmän tarkoituksena on varmistaa, että kaikki sopimuksessa määritellyt ja Liberiasta unioniin vietyt puutuotteet on tuotettu laillisesti. LAS:n olisi sisällettävä seuraavat osa-alueet:

- laillisesti tuotetun puutavaran määritelmä, jossa luetellaan lait, joiden noudattaminen on luvan myöntämisen edellytyksenä;
- toimitusketjun valvonta, jossa seurataan puun kulkua metsästä vientipaikkaan;
- varmentamismenettelyt, joilla varmistetaan ja dokumentoidaan kaikkien laillisuuden määritelmään sisältyvien osa-alueiden noudattaminen ja toimitusketjun valvonta;
- FLEGT-lupien myöntämismenettelyt; ja
- riippumaton valvonta, jolla varmistetaan järjestelmän toimivan tarkoitettulla tavalla.

LAS:tä tehdään riippumaton tekninen arviointi ennen kuin FLEGT-lupajärjestelmä otetaan käyttöön. Sopimuspuolet sopivat arvioinnin toteutusperiaatteet yhteisessä täytäntöönpanokomiteassa. Nämä arviointiperusteet kuvaavat LAS:ltä odotettuja tuloksia ja tarjoavat perustan arvioinnin toteutusperiaatteille. Arvioinnilla pyritään

- tarkastelemaan sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen tehtyjä mahdollisia muutoksia; ja
- tutkimaan järjestelmän toimintaa käytännössä ja tarkastelemaan, saavutetaanko sillä tarkoitetut tulokset.

1. LAILLISUUDEN MÄÄRITTELY

Puutavaran alkuperän laillisuus on määriteltävä Liberiassa voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Käytetyn määritelmän on oltava yksitulkintainen, objektiivisesti todennettavissa ja operatiivisesti käyttökelpoinen. Sen on käsitettävä vähintään lait, joiden soveltamisalaan kuuluvat seuraavat.

Puunkorjuuoikeudet: lakisäateisen oikeuden myöntäminen korjata puuta laillisesti määritetyltä rajatulta alueelta.

Metsätalous: metsänhoitoa koskevien lakisäateisten vaatimusten noudattaminen, myös asianmukaisen ympäristö- ja työlainsäädännön noudattaminen.

Maksut ja verot: suoraan puunkorjuuseen ja puunkorjuuoikeuksiin liittyviä veroja ja maksuja koskevien lakisäateisten vaatimusten noudattaminen.

Muut käyttäjät: maa-alueita ja muita resursseja, joihin puunkorjuuoikeudet voivat vaikuttaa, koskevien toisten osapuolten laillisten omistus- ja käyttöoikeuksien kunnioittaminen, kun tällaisia muita oikeuksia on.

Kauppa ja tulli: kauppaa ja tullimenettelyjä koskevien lakisäateisten vaatimusten noudattaminen.

Onko määritelmän osien taustalla olevien säädösten viitteet osoitettu selvästi?

Onko kunkin määritelmän osa-alueen noudattamisen testaamisessa käytettävät arviointiperusteet ja indikaattorit tarkennettu?

Ovatko arviointiperusteet/indikaattorit selkeitä, objektiivisia ja operatiivisesti käyttökelpoisia?

Osoittavatko indikaattorit ja arviointiperusteet selkeästi eri toimijoiden tehtävät ja vastuualueet, ja arvioidaanko tarkastuksissa kaikkien relevanttien toimijoiden suoritusta?

Sisältääkö laillisuuden määrittely kaikki edellä esitetyt voimassa olevan lainsäädännön keskeiset osa-alueet? Jos ei, miksi jotkut osa-alueet on jätetty määritelmän ulkopuolelle?

Tarkastelivatko sidosryhmät kaikkia sovellettavan lainsäädännön keskeisiä osa-alueita, kun määritelmää laadittiin?

Sisältääkö laillisuuden varmistusjärjestelmä sidosryhmien kanssa käydyissä keskusteluissa osoitetut keskeiset säännökset?

Otetaanko laillisuuden määrittelyssä huomioon kaikki mahdolliset lähteet, joista unioniin tarkoitettua puutavaraa tulee toimitusketjuun, ja onko eri lähteitä / käyttöoikeuksien myöntämismenettelyjä varten kehitetty asianmukaisia indikaattoreita?

Onko laillisuuden määrittelyä ja täytäntöönpanojärjestelmää muutettu tämän sopimuksen tekemisen jälkeen? Onko indikaattoreita ja arviointiperusteita kehitetty muutosten varmentamiseksi? Kuultiinko kaikkia sidosryhmiä näistä muutoksista konsultaatioprosessissa, jossa sidosryhmien näkemykset otettiin asianmukaisesti huomioon?

2. TOIMITUSKETJUN VALVONTA

Toimitusketjun valvontajärjestelmien on annettava varmuus siitä, että puutuotteiden kulkua toimitusketjussa voidaan seurata korjuupaikasta tai maahantuontipaikasta vientipaikkaan asti. Aina ei ole välttämätöntä ylläpitää tukin, tukkilastin tai puutuotteen fyysistä jäljitettävyyttä vientipaikalta alkuperämetsään saakka, mutta seuranta on aina tarpeen metsän ja tuotteiden ensimmäisen mahdollisen sekoittumispaikan (esim. puutavaraterminaalin tai jalostuspaikan) välillä.

2.1. Korjuuoikeudet

Alueet, joille metsävaroja koskevia oikeuksia on myönnetty, on rajattu selvästi ja kyseisten oikeuksien haltijat on nimetty.

Varmistaako valvontajärjestelmä, että toimitusketjuun pääsee ainoastaan sellaista puutavaraa, joka on peräisin metsäalueelta, jota koskevat käyttöoikeudet ovat voimassa ja sallittuja?

Varmistaako valvontajärjestelmä, että korjuuoperaatioita suorittavat yritykset ovat saaneet kyseisiä metsäalueita koskevat asianmukaiset hakkuuluvat?

Ovatko oikeuksien myöntämismenettelyjä sekä myönnettyjä oikeuksia ja niiden haltijoita koskevat tiedot julkaistu, kuten Liberian lainsäädäntö edellyttää?

2.2. Toimitusketjun valvontajärjestelmät

Puun kulkua toimitusketjussa korjuupaikasta vientipaikkaan seurataan tehokkaiden menetelmien avulla.

Puun tunnistamiseen voidaan soveltaa eri toimintatapoja, ja ne vaihtelevat yksittäisten kappaleiden etiketöinnistä koko kuorman tai erän mukana kulkevaan asiakirja-aineistoon. Valitun menetelmän pitäisi kuvastaa puutavaran tyyppiä ja sen arvoa sekä riskiä siitä, voiko siihen sekoittua laitonta tai varmentamatonta puutavaraa.

Onko valvontajärjestelmässä yksilöity ja kuvattu kaikki toimitusketjuvaihtoehdot?

Onko valvontajärjestelmässä yksilöity ja kuvattu kaikki toimitusketjun vaiheet?

Onko määritelty menetelmät ja onko niitä vastaava asiakirja-aineisto, jolla a) osoitetaan tuotteen alkuperä ja b) estetään sen sekoittuminen tuntemattomista lähteistä peräisin olevaan puutavaraan esim. seuraavissa toimitusketjun vaiheissa:

- puutavara metsässä
- kuljetus
- väliaikainen varastointi
- saapuminen ensimmäiseen jalostuslaitokseen
- jalostuslaitokset
- väliaikainen varastointi
- kuljetus
- vientipaikkaan saapuminen.

Mitkä organisaatiot vastaavat puutavaran kulkuvirtojen valvonnasta? Onko niillä riittävät henkilö- ja muut resurssit valvontatehtävien hoitamiseen?

Onko valvontamenettelyjen tuloksia varten tarkastuspöytäkirjat ja sovelletaanko niitä?

Onko soveltamismenettely määritelty selkeästi ja niistä ilmoitettu kaikille osapuolille?

2.3. Määrät

Käytössä on vakaat ja tehokkaat menetelmät puutuotteiden määrrien mittaamiseksi ja kirjaamiseksi kussakin toimitusketjun vaiheessa, myös luotettavat, riittävällä tarkkuudella tehdyt korjuuta edeltävät arviot pystyvuoston määrästä kullakin korjuupaikalla.

Tuottaako valvontajärjestelmä määrää koskevia tietoja panoksista ja tuotoksista seuraavissa toimitusketjun vaiheissa:

- pystyvuosto
- metsässä olevat tukit
- kuljetettu ja varastoitu puutavara
- saapuminen ensimmäiseen jalostuslaitokseen
- valvonta jalostuslaitoksessa
- vientipaikkaan saapuminen.

Mitkä organisaatiot vastaavat määrää koskevien tietojen syöttämisestä valvontajärjestelmään? Missä yhteydessä nämä organisaatiot ovat toisiinsa? Onko näiden organisaatioiden henkilöstöä koulutettu yhteneväisesti tietojen hallinnoinnissa? Onko organisaatioilla riittävät henkilö- ja laiteresurssit?

Miten tietojen laatua valvotaan?

Jos vastuussa on eri organisaatiota, miten on varmistettu, että tietojen valvonta ja hallinnointi suoritetaan samalla tavoin ja yhtä perusteellisesti?

2.4. Tietojen kerääminen

Kaikki tiedot kirjataan siten, että ne pystytään täsmäyttämään nopeasti toimitusketjun aikaisempia ja seuraavia vaiheita koskevien tietojen kanssa. Tiedot tarkastetaan luotettavalla tavalla koko toimitusketjussa.

Onko laatua koskevat tiedot kirjattu siten, että ne pystytään tarkastamaan toimitusketjun aikaisempia ja seuraavia vaiheita koskeviin tietoihin vertaamalla?

Onko käytössä menetelmiä, joilla arvioidaan, vastaavatko pystyvuoston, korjattujen tukkien ja jalostuslaitokseen/vientipaikkaan saapuvan puutavaran määrät toisiaan?

Onko käytössä menetelmiä, joilla arvioidaan, vastaavatko saapuvan raakapuutavaran ja sahoissa tai muissa laitoksissa jalostetun lähtevän puutavaran määrät toisiaan?

Voidaanko kunkin yksittäisen puutuote-erän tiedot tarkastaa luotettavasti toimitusketjun kaikissa vaiheissa?

Mitä tietojärjestelmiä ja -tekniikkaa sovelletaan tietojen säilyttämiseen, täsmäyttämiseen ja kirjaamiseen? Onko tietojen turvaamiseksi käytössä vakaat järjestelmät?

Miten järjestelmien luvaton käyttö on estetty (järjestelmän turvaominaisuudet)?

Miten tallennusjärjestelmien luotettavuus on varmistettu?

Mikä elin vastaa tietojen täsmäyttamisestä? Onko sillä riittävät henkilöstö- ja muut resurssit tiedonhallintatehtävien hoitamiseen?

Mitkä toimitusketjun valvontaa koskevat tiedot julkaistaan? Miten sidosryhmät pääsevät tutustumaan näihin tietoihin?

Miten sidosryhmät voivat tutustua näihin tietoihin?

2.5. Maahantuodut puutuotteet

Käytössä on riittävät valvontatoimenpiteet, joilla varmistetaan, että maahantuodut puutuotteet on tuotu laillisesti ja noudattaen menettelyjä, joilla varmistetaan, että tuontipuuta on korjattu laillisesti korjuumaan vaatimuksia noudattaen.

Miten maahantuotujen puutuotteiden laillisuus osoitetaan?

Mitä todistusaineistoa vaaditaan sen osoittamiseen, että tuontituotteet ovat peräisin laillisesti kolmannessa maassa korjatuista puista?

Yksilöidäänkö LAS:ssä erikseen tuodut puutuotteet toimitusketjun kaikissa vaiheissa?

Kun tuontipuuta käytetään, osoitetaanko alkuperäinen korjuumaa FLEGT-luvassa, myös yhdistelmätuotteiden osien tapauksessa?

Takaako viivakoodien käyttö maahantuodussa puutavarassa, että ainoastaan laillisesti korjatut ja jalostetut metsätuotteet viedään FLEGT-luvan alaisina?

3. VARMENTAMINEN

Varmentaminen tarjoaa riittävät tarkastukset ja valvonnan puutavaran laillisuuden varmentamiseksi. Varmentamisen on oltava riittävän perusteellista ja tehokasta, jotta voidaan taata, että vaatimusten laiminlyönti joko metsässä tai toimitusketjussa havaitaan ja toimenpiteisiin ryhdytään nopeasti tilanteen korjaamiseksi.

3.1. Organisaatio

Varmentamisesta vastaa viranomainen, ulkopuolinen organisaatio tai näiden yhdistelmä, jolla on riittävät resurssit, hallintojärjestelmät, pätevää ja koulutettua henkilöstöä sekä perusteelliset ja tehokkaat menetelmät eturistiriitojen hallitsemiseksi.

Onko hallitus nimittänyt elimen/elimiä hoitamaan varmentamistehtäviä? Onko valtuutus (ja siihen liittyvät tehtävät) selkeä ja julkinen?

Onko vastuualueet selkeästi jaettu ja vastuisiin liittyvät pätevyysvaatimukset täsmennetty? Miten tämä toteutetaan käytännössä?

Miten laillisuuden varmentamisesta vastaavat viranomaiset varmistavat mahdollisimman korkeatasoisen yhteistyön ja rationaalisen tietohallinnon metsäalan valvonnasta vastaavien eri viranomaisten välillä?

Onko varmentamiselimellä riittävät resurssit laillisuuden määritelmän ja puutavaran toimitusketjun valvontajärjestelmän varmentamiseen?

Onko varmentamiselimellä hyvin dokumentoitu hallintojärjestelmä,

- jossa varmistetaan, että henkilöstöllä riittävä pätevyys/kokemus?
- jossa sovelletaan sisäistä valvontaa?
- joka sisältää menetelmiä eturistiriitojen valvomiseksi?
- joka varmistaa järjestelmän avoimuuden?
- jossa määritellään ja sovelletaan varmentamismetodologiaa?
- johon sisältyy yleisön käytössä oleva valitusjärjestelmä?

3.2. Varmentaminen laillisuuden määritelmän perusteella

Varmentamiskohteet on määritelty selkeästi. Varmentamismenetelmät on dokumentoitu, ja niillä varmistetaan, että prosessi on järjestelmällinen, avoin, tositteisiin perustuva, sitä toteutetaan säännöllisin väliajoin ja se kattaa määritelmän soveltamisalan kokonaisuudessaan.

Kattavatko varmentamismenetelmät kaikki laillisuuden määritelmän osa-alueet, ja sisältävätkö ne kaikkien täsmennettyjen indikaattoreiden noudattamisen testauksen?

Edellyttääkö varmentaminen

- asiakirjojen, rekisteritietojen ja kenttätoimien tarkastuksia (myös yllätystarkastuksia)?
- asianomaisilta tahoilta saatujen tietojen keräämistä?

- varmentamistietojen säilyttämistä siten, että sisäiset tarkastajat ja riippumaton valvoja pystyvät suorittamaan tarkastuksia?

Ovatko instituutioiden tehtävät ja vastuut määritelty selkeästi ja sovelletaanko niitä?

Julkaistaanko laillisuuden määritelmän perusteella tehtyjen varmennusten tulokset? Miten sidosryhmät voivat tutustua näihin tietoihin?

3.3. Toimitusketjun valvontajärjestelmien varmentaminen

Varmentamisen soveltamisala on selkeä, ja se kattaa koko toimitusketjun puunkorjuusta vientiin. Varmentamismenetelmät on dokumentoitu ja niillä varmistetaan, että prosessi on järjestelmällinen, avoin, tositteisiin perustuva, sitä toteutetaan säännöllisin väliajoin, se kattaa koko soveltamisalan ja sisältää säännöllisen ja ajantasaisen tietojen täsmäytyksen kaikissa ketjun vaiheissa.

Kattavatko varmentamismenetelmät toimitusketjun tarkastukset kokonaisuudessaan?

Onko tämä esitetty selvästi varmentamismenetelmissä?

Minkälaisin todistein osoitetaan, että toimitusketjun valvontatoimet on varmennettu?

Ovatko instituutioiden tehtävät ja vastuut määritelty selkeästi ja sovelletaanko niitä?

Julkaistaanko toimitusketjun valvonnan varmentamisen tulokset? Miten sidosryhmät voivat tutustua näihin tietoihin?

3.4. Sääntöjen noudattamisen laiminlyönti

Laiminlyöntitapausten käsittelyjärjestelmällä voidaan puuttua kaikkiin tapauksiin, joissa laillisuuden varmentamisvaatimusta ei ole noudatettu. Käytössä on tehokas ja toimiva menetelmä korjausten vaatimiseksi ja toteuttamiseksi, jos havaitaan, että sääntöjä ei ole noudatettu.

Määritelläänkö varmentamisjärjestelmässä edellä mainittu vaatimus?

Onko laiminlyöntien käsittelemiseen kehitetty menetelmiä? Sovelletaanko niitä käytännössä?

Onko saatavilla riittäviä arkistotietoja havaituista laiminlyönneistä ja toteutetuista korjaavista toimenpiteistä? Arvioidaanko toteutettujen korjaavien toimenpiteiden vaikutusta?

Mitä tietoja havaituista laiminlyönneistä julkaistaan?

3.5. Valitukset

Valitusjärjestelmän avulla voidaan käsitellä mahdolliset laillisuuden varmentamiseen liittyvät valitukset.

Onko kaikkien sidosryhmien saatavilla valitusjärjestelmä? Onko varmentamiselimillä käytössä järjestelyjä sidosryhmien tai riippumattomien tarkkailijoiden esittämien vastalauseiden vastaanottoa ja käsittelyä varten? Onko varmentamiselimillä käytössä järjestelyjä valtion virkamiesten havaitsemien rikkomistapausten vastaanottoa ja käsittelyä varten?

Onko selvää, miten valitukset otetaan vastaan, dokumentoidaan, viedään (tarvittaessa) ylemmälle asteelle ja miten niihin vastataan?

4. LUPAMENETTELYT

Liberia on nimittänyt lupaviranomaisen, jolla on kokonaisvastuu FLEGT-lupien myöntämisestä. FLEGT-luvat myönnetään yksittäisille lähetyksille.

4.1. Organisaatio

Mikä elin on vastuussa FLEGT-lupien myöntämisestä?

Onko lupaviranomaisen ja sen henkilöstön tehtävät FLEGT-luvan myöntämisessä määritelty selkeästi, ja onko tehtäväjako yleisön tiedossa?

Onko lupaviranomaisen henkilöstön pätevyysvaatimukset määritelty ja sisäiset valvontatoimenpiteet otettu käyttöön?

Onko lupaviranomaisella riittävät resurssit tehtäviensä hoitamiseen?

4.2. FLEGT-lupien myöntäminen

Onko lupaviranomaisella dokumentoidut menettelyt lupien myöntämiseksi?

Ovatko nämä tiedot (myös perittävät maksut) yleisesti saatavilla?

Mitä näyttöä on siitä, että menettelyjä sovelletaan käytännössä asianmukaisesti?

Onko myönnettyjen ja evättyjen lupien määrästä saatavilla asianmukaiset tilastotiedot?

Käykö tiedoista selkeästi ilmi näyttö, jonka perusteella lupa on myönnetty?

Onko luvan myöntämistä koskevat edellytykset määritetty selkeästi, ja ovatko ne viejän saatavissa?

Ymmärtävätkö viejät täydellisesti FLEGT-luvan myöntämisperusteet?

Mitä tietoja myönnettyistä luvista julkaistaan?

4.3. Menettelyt, joita noudatetaan vastattaessa myönnettyihin lupiin liittyviin kyselyihin

Voivatko unionin jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset saada selvennyksiä myönnettyistä FLEGT-luvista?

Onko lupaviranomaisen ja unionin toimivaltaisten viranomaisten välillä otettu käyttöön selkeät viestintämenettelyt?

Onko muiden kansallisten tai kansainvälisten sidosryhmien käyttöön annettu välineitä, joiden avulla ne voivat esittää kyselyjä myönnettyistä FLEGT-luvista?

4.4. Järjestely valitusten käsittelemiseksi

Käytössä on järjestely lupamenettelyn perusteella syntyvien valitusten ja riitojen käsittelemiseksi. Järjestelyn avulla voidaan käsitellä mahdolliset lupajärjestelmän toimintaan liittyvät valitukset.

Onko dokumentoitu valitusjärjestelmä kaikkien sidosryhmien saatavilla?

Onko selvää, miten valitukset otetaan vastaan, dokumentoidaan, viedään (tarvittaessa) ylemmälle asteelle ja miten niihin vastataan?

5. JÄRJESTELMÄN RIIPPUMATONTA VALVONTAA KOSKEVAT OHJEET

Riippumaton valvonta on Liberian metsäalan sääntelyelimistä riippumaton toiminto. Sen tarkoituksena on tukea FLEGT-järjestelmän uskottavuutta varmistamalla, että kaikki laillisuuden varmistusjärjestelmän osa-alueet toimivat suunnitellulla tavalla.

5.1. Institutionaaliset järjestelyt

5.1.1. Viranomaisen nimittäminen

Liberia on antanut virallisen valtuutuksen riippumattomalle valvonnalle ja mahdollistaa sen tehokkaan ja avoimen toiminnan.

5.1.2. Riippumattomuus laillisuuden varmistusjärjestelmän muista osa-alueista

Metsävarojen hoitoon tai sääntelyyn osallistuvat organisaatiot ja yksittäiset henkilöt toimivat selvästi erossa riippumattomaan valvontaan osallistuvista organisaatioista ja henkilöistä.

Onko hallitus dokumentoinut riippumatonta valvojaa koskevat riippumattomuusvaatimukset?

Edellytetäänkö, että organisaatiot tai henkilöt, joilla on taloudellisia etuja tai institutionaalinen rooli metsäalalla, eivät voi hoitaa riippumattoman valvojan tehtäviä?

5.1.3. Riippumattoman valvojan nimittäminen

Riippumaton valvoja on nimitetty avoimessa menettelyssä, ja sen toimintaa koskevat säännöt ovat selkeät ja yleisesti saatavilla.

Onko hallitus julkaissut riippumatonta valvontaa koskevat periaatteet?

Onko hallitus dokumentoinut menettelyt riippumattoman valvojan nimittämiseksi ja julkaissut ne?

5.1.4. Järjestely valitusten käsittelemiseksi

Käytössä on järjestely riippumattoman valvonnan perusteella syntyvien valitusten ja riitojen käsittelemiseksi. Järjestelyn avulla voidaan käsitellä mahdolliset lupajärjestelmän toimintaan liittyvät valitukset.

Onko käytössä dokumentoitu valitusjärjestely, joka on kaikkien asianomaisten osapuolten saatavilla?

Onko selvää, miten valitukset otetaan vastaan, dokumentoidaan, viedään (tarvittaessa) ylemmälle asteelle ja miten niihin vastataan?

5.2. Riippumaton valvoja

5.2.1. Organisaatiota koskevat ja tekniset vaatimukset

Riippumaton valvoja on riippumaton muista laillisuuden varmistusjärjestelmän osa-alueista ja toimii noudattaen dokumentoitua hallintorakennetta, toimintalinjaa ja menettelyjä, jotka täyttävät kansainvälisesti hyväksytyt parhaat käytänteet.

Toimiiko riippumaton valvoja noudattaen dokumentoitua hallintojärjestelmää, joka täyttää ISO Guide 17021 – standardin tai vastaavat standardit?

5.2.2. Valvontamenetelmät

Riippumattoman valvojan valvontamenetelmät perustuvat näyttöön, ja tarkastukset suoritetaan määritellyin vähimmäisväliajoin.

Täsmennetäänkö riippumattoman valvojan valvontamenetelmissä, että kaikkien LAS:n toimintaa koskevien havaintojen on perustuttava objektiivisen todistusaineiston muodostamaan näyttöön?

Täsmennetäänkö riippumattoman valvojan valvontamenetelmissä enimmäispituus väliajoille, joiden jälkeen jokainen LAS:n osa-alue tarkastetaan?

Varmistaako hallitus, että riippumattomalla valvojalla on käytössään tiedot ja resurssit, joiden avulla se voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti.

5.2.3. Valvonnan soveltamisala

Riippumattoman valvojan toiminta perustuu tehtävnmääritykseen, jossa eritellään selkeästi, mitä on valvottava, ja joka kattaa kaikki FLEGT-lupien myöntämiseen liittyvät sovitut vaatimukset.

Kattavatko riippumattoman valvojan valvontamenetelmät kaikki LAS:n osa-alueet, ja täsmennetäänkö niissä tärkeimmät tehokkuuden testaustavat?

5.2.4. Raportointivaatimukset

Riippumaton valvoja toimittaa alustavan kertomuksen yhteiselle täytäntöönpanokomitealle. Riippumattoman valvojan raporteista ja korjaavista toimenpiteistä keskustellaan yhteisessä täytäntöönpanokomiteassa.

Täsmennetäänkö riippumattoman valvonnan periaatteissa raportointivaatimukset ja raportointivälit?

Täsmennetäänkö riippumattoman valvonnan periaatteissa ja yhteisen täytäntöönpanokomitean menettelyissä tarkastustulosten julkistamisprosessi?

6. ARVIOINTIPERUSTEET, JOITA SOVELLETAAN EUROOPAN UNIONIN FLEGT-LUPIEN VASTAANOTTAMISEKSI KÄYTTÖÖN OTTAMAAN JÄRJESTELMÄÄN

FLEGT-asetuksessa ja siihen liittyvissä täytäntöönpanotoimenpiteissä säädetään FLEGT-lupajärjestelmän käyttöönottoa koskevista menettelyistä, myös menettelyistä, joilla voidaan varmentaa, että Liberiasta peräisin oleville puutuotteille, jotka on tarkoitus luovuttaa vapaaseen liikkeeseen unionin alueella, on myönnetty asianmukainen FLEGT-lupa. Nämä menettelyt edellyttävät, että myös unionin jäsenvaltiot nimittävät asiasta vastaavan viranomaisen.

Koska kyse on uusista toimenpiteistä, jotka on otettu käyttöön erityisesti FLEGT-järjestelmän täytäntöönpanoa varten, unionin valmistelujen etenemistä FLEGT-lupien varmentamisessa arvioidaan erikseen.

Onko jokaisessa unionin jäsenvaltiossa nimetty toimivaltaiset viranomaiset? Onko tämä tieto julkaistu?

Onko jokaisessa unionin jäsenvaltiossa vahvistettu FLEGT-lupien käsittelyä koskevat menettelyt? Onko näitä menettelyjä koskevat tiedot julkaistu?

Onko asianmukaisia lakeja ja asetuksia annettu, kun unionin jäsenvaltio on pitänyt sitä tarpeellisena?

Onko toimivaltaisten viranomaisten ja tulliviranomaisten väliset viestintämenetelmät määritetty?

Onko otettu käyttöön menettelyjä, joiden avulla unioni tai sen nimittämä henkilö tai elin voi tutustua relevantteihin asiakirjoihin ja tietoihin ja joiden avulla voidaan välttää mahdolliset ongelmat, jotka voisivat haitata FLEGT-lupajärjestelmän moitteetonta toimintaa?

Onko käyttöön otettu menettelyjä, joiden avulla riippumaton valvoja voi tutustua kaikkiin relevantteihin asiakirjoihin ja tietoihin?

Onko unionin jäsenvaltioiden ja Euroopan komission välisistä raportointijärjestelyistä sovittu? Onko kertomusten julkaisumenettely vahvistettu?

Onko menettelyissä otettu huomioon tavarat, joilla on FLEGT-lupa mutta joita ei hyväksytä? Onko sovittu menettelyistä, joilla raportoidaan kaikista lupien vastaisista toimista ja joita sovelletaan rikkomistapauksissa?

Onko eri rikkomistilanteissa määrättävistä sakoista julkaistu tietoja?

LIITE VII

TÄYTÄNTÖÖNPANOAIKATAULU

Tämä aikataulu osoittaa tarvoitteena olevat tärkeimmät vaiheet vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanossa. Järjestelmien kehittäminen, oikeuskehyksen kehittämisen jatkaminen, valmiuksien parantaminen ja muut tukitoimenpiteet, jotka ovat tarpeen tehokkaan, täysin toimivan kansallisen laillisuuden varmistusjärjestelmän luomiseksi, aloitetaan heti kun vapaaehtoinen kumppanuussopimus on hyväksytty ja parafoitu. Vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen ratifiointi saattaa kuitenkin vaatia jonkin verran aikaa, ja yhteisen täytäntöönpanokomitean virallinen rakenne ja siitä seuraavat raportointi- ja seurantavelvollisuudet otetaan käyttöön vasta sitten, kun kumpikin sopimuspuoli on ratifioinut vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen ja kun se tulee voimaan sopimuksen 31 artiklan mukaisesti. Sillä välin luodaan mekanismi vuoropuhelua varten (19 artikla). Kuten viitteellinen täytäntöönpanoaikataulu osoittaa, vuodeksi 2011 suunnitellut toimet aloitetaan, kun vapaaehtoinen kumppanuussopimus on parafoitu.

Tärkeimmät tuotokset	Tavoitteet (Toimet)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		Valmisteluvaihe			Toimintavaihe			
Vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen (VPA) täytäntöönpanoyksiköiden perustaminen	Väliaikaisten yksiköiden luominen EU:n ja Liberian välistä VPA-vuoropuhelua varten (esi-JIC)	X						
	Väliaikaisen sidosryhmien komitean (esim. ohjauskomitea VPA-neuvotteluja varten) perustaminen	X						
	JIC:n (yhteisen täytäntöönpanokomitean) perustaminen		X					
	JIC-raportoinnin käyttöönotto		X					
	Vuotuisten raporttien laatiminen		X	X	X	X	X	X
JIC-menettelyjen käyttöönotto			X					
Kansalliset täytäntöönpanoyksiköt:	Osastojen välisten koordinointimekanismien luominen		X					
	Kansallisten sidosryhmien komitean perustaminen VPA:n täytäntöönpanon seuraamiseksi		X					

Tärkeimmät tuotokset	Tavoitteet (Toimet)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Liberian lupayksikkö (LLD) täysin varustettu, henkilöstö täysilukuinen ja virasto täysin toimintavalmis			X				
Paremmat valmiudet	Laaja viisivuotinen koulutus- ja investointisuunnitelma	X						
	Valmiuksien parantamista koskevan investointisuunnitelman täytäntöönpano			X	X	X	X	X
	Kouluttaminen yksityissektorille kaupan alalle		X	X	X			
	Pienimuotoista toimintaa harjoittavien metsurien tavoittaminen		X	X	X	X	X	
	Kansalaisyhteiskunnan apu yhteisöjen valmiuksien luomisessa	X	X	X	X	X	X	
Rahoitusmekanismin luominen ja varojen takaaminen vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen (VPA) tehokasta täytäntöönpanoa varten	Mekanismin luominen ulkoisen avun ja kansallisen tuen koordinoimiseksi ja toimittamiseksi VPA:n täytäntöönpanoa varten	X	X					
	Lyhyen ja pitkän aikavälin täytäntöönpanosuunnitelman kehittäminen tavoitteena mahdolliset tukilähteet VPA-toimille	X	X					
	Tuen varmistaminen		X	X				
	Pitkän aikavälin kestävä kansallisen rahoituksen varmistaminen LAS:n toiminnan takaamiseksi						X	X
Laillisuuden varmistusjärjestelmä (LAS): laillisuuden varmentamisen käyttöönotto	Järjestelmien kehittäminen							
	COCS:n tarkistaminen VPA-vaatimusten mukaisesti		X	X				
	Uuden lainsäädännön mukaisten laillisuuden varmentamismenettelyjen kehittäminen		X	X				
	Tietojenhallintajärjestelmien kehittäminen VPA-vaatimusten mukaisesti		X	X				
	Yksityiskohtaisten menetelmien ja ohjeiden kehittäminen hylättyjä		X	X				

Tärkeimmät tuotokset	Tavoitteet (Toimet)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	tukkeja ja takavarikoitua puutavaraa varten							
	Yksityiskohtaiset menetelmät ja ohjeet tuontipuutavaraa varten		X	X				
	Kotimaanmarkkinoiden ja epävirallisen sektorin sisällyttäminen LAS:ään Maatalouspohjaisten tuotteiden sisällyttäminen LAS:ään (kumipuu ja muut viljelypuut)			X		X		
	Instituutioiden vahvistaminen							
	Sopimuksen tekeminen ulkopuolisen palveluntarjoajan (ESP) kanssa Valtionhallinnon yksikön perustaminen valvomaan palvelusopimusta	X	X					
	ESP rakentaa ja hoitaa LVD:tä (mihin sisältyy työskentelyä ESP:hen siirretyn FDA:n henkilökunnan kanssa)		X	X	X	X	X	
	ESP parantaa eri valtion virastojen laillisuuden varmentamisen alan valmiuksia yksityiskohtaisissa menettelyissä kuvatulla tavalla			X	X			
	Varmennustehtävien siirto LVD:lle FDA:ssa (yksityiskohtainen siirto, jonka tärkeimmät vaiheet sisällytetään sopimukseen)					X	X	
Laillisuuden varmistusjärjestelmä: lupamenetelmän käyttöönotto	LLD:n kehittämät lupamenettelyt		X					
	Vientilupien poistaminen vaiheittain käytöstä; LLD soveltaa uutta lupajärjestelmää			X				
	FLEGT-lupajärjestelmä EU:hun ja muille markkinoille suuntautuvaa vientiä varten				X	X	X	X
	Mekanismien luominen EU:n toimivaltaisten viranomaisten kanssa tapahtuvaa viestintää varten			X				

Tärkeimmät tuotokset	Tavoitteet (Toimet)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Laillisuuden varmistusjärjestelmä: riippumattoman valvonnan käyttöönotto	Sopimuksen tekeminen riippumattoman valvojan kanssa		X					
	JIC:n kehittämät ja hyväksymät toimintamenettelyt			X				
	Riippumattoman valvonnan aloittaminen ja raporttien julkaiseminen			X	X	X	X	X
FLEGT-lupien hyväksyminen EU:ssa	LAS:n toiminnan ja EU:n menettelyjen ulkoinen arviointi; muuttaminen tarvittaessa (ks. liite VI)			X				
	JIC vahvistaa päivän, jona EU alkaa hyväksyä FLEGT-lupia			X				
	LAS toimintavalmis ja EU hyväksyy lisenssit				X			
Kansalaisyhteiskunnan seurannan käyttöönotto	Kansalaisyhteiskunnan suorittamaa seurantaa koskevien valmiuksien parantaminen		X	X				
	Kansalaisyhteiskunnan suorittaman seurannan yksityiskohtainen suunnittelu		X					
	Kansalaisyhteiskunnan suorittaman seurannan käyttöönotto			X	X	X	X	X
Lainsäädännön soveltamisen valvonnan ja sääntelykehyksen parantaminen	Yhteisömetsiä koskevien määräysten antaminen		X					
	Laillisuuden määrittelyn (LD) päivittäminen			X				
	Moottorisahamääräysten antaminen		X					
	LD:n päivitys			X				
	Hylättyjä tukkeja toimilupa-alueilla koskeva asetus			X				
	Kauttakuljetettavaa puutavaraa koskevien määräysten antaminen			X				
	Yksityiskohtaisten menetelmien ja ohjeiden antaminen kauttakuljetettavaa puutavaraa varten		X	X				
Puutavaran tuontia koskevien määräysten antaminen			X					

Tärkeimmät tuotokset	Tavoitteet (Toimet)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Takavarikoitua puutavaraa koskevien määräysten antaminen			X				
	Sosiaalisiin sopimuksiin ja muihin sosiaalisiin ja ympäristöalan säädöksiin liittyvien menettelyjen parannusten tekeminen		X	X				
	LD:n tarkistukset			X				X
	Asetusten tarkistus LD:n mukaisesti LAS:n täytäntöönpanosta saatujen käytännön kokemusten perusteella						X	
	Lainvalvontavalmiuksien lujittaminen			X	X	X		
Kotimaanmarkkinoiden sääntelyn ja seurannan käyttöönotto	Lakisääteisen varmentamisen menettelyjen käyttöönotto kotimaanmarkkinoita varten LAS:ssä (sisällyttäminen laillisuuden varmentamiseen ja COCS:ään)			X	X			
	Tietojenkeruujärjestelmän käyttöönotto				X			
	Epävirallisen sektorin kansalliselle (paikalliselle) taloudelle suorittamien maksujen arviointi (säännöllinen seuranta otetaan käyttöön myöhemmin)						X	
	Metsurien kouluttaminen työskentelemään uusien määräysten ja menettelyjen mukaisesti			X	X	X	X	X
Vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen (VPA) vaikutusten seuranta	Perustasotutkimuksiin käytetty seurantaorganisaatio / käytetyt organisaatiot		X					
	JIC:n hyväksymä seurantakehys		X					
	Rutiinomainen seuranta ja raportointi JIC:lle			X	X	X	X	X
Viestintä	Yleisen tietoisuuden lisäämiseen tähtäävän tarkan viestintäsuunnitelman laatiminen (P) ja toteutus (I)		P	I	I	I	I	I
	Messutapahtumat kauppakumppanien kanssa FLEGT-luvallisen			X		X		X

Tärkeimmät tuotokset	Tavoitteet (Toimet)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	puutavaran etujen tunnettuuden lisäämiseksi							
	Sivustot tiedotusta varten ja valmiuksien luominen (ks. liite IX)	X	X	X				
	Ohjeet sosiaalisten sopimusten kehittämiseksi	X	X				X	
	LAS-vaatimustenmukaisuutta koskeva kohdennettu opastus eri sidosryhmille		X	X	X	X		
	VPA-seuranta ja JIC-raporttien julkaiseminen		X	X	X	X	X	X

LIITE VIII

TUKITOIMENPITEET

1. TAUSTA

Liberian metsänhoitoalalla on ollut käynnissä toipumis- ja elpymisprosessi siitä lähtien kun metsänhakkuita koskevat YK:n sanktiot poistettiin vuonna 2006. Uuden lainsäädäntökehyksen käyttöönoton myötä metsäalueita on määritetty joko suojeltaviksi alueiksi tai alueiksi, joilla toteutetaan kaupallisia metsätoimia ja yhteisömetsätoimia. Uusia määräyksiä kehitetään puuntoimittajana pääasiallisesti kotimaanmarkkinoilla toimivan epävirallisen ”moottorisahahakkuusektorin” sääntelemiseksi.

Sen tarkastelu, miten julkishallinnon yksiköt, yksityissektorin toimijat ja kansalaisyhteiskunta suoriutuvat uudessa lainsäädäntö- ja poliittisessa kehyksessä kuvatuista tehtävistä, jotka toteutettiin joulukuussa 2010 vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen valmisteluissa, paljastaa, että tosiasialliset valmiudet ovat vielä kaukana siitä, mitä niiden olisi tarkoitus olla. Tässä sopimuksessa kuvatus laillisuuden varmistusjärjestelmän (LAS) tehokas toiminta edellyttää sopimuksen liitteessä II kuvattujen järjestelmien parantamisen ohella sitä, että tärkeimpiin sääntelytehtäviin liittyviä valmiuksia parannetaan.

Liberia toteuttaa tämän sopimuksen 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti joukon tukitoimenpiteitä yhteistyössä unionin jäsenvaltioiden, Euroopan komission ja muiden kehitysyhteistyökumppanien kanssa, jotta tämän sopimuksen tehokas täytäntöönpano voidaan varmistaa. Tässä yhteydessä toteutetaan muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- a) täytäntöönpanoyksiköiden luominen tehokkaan koordinoinnin varmistamiseksi;
- b) tärkeimpien sidosryhmien valmiuksien parantaminen;
- c) laillisuuden varmistusjärjestelmän käyttöönotto;
- d) lainsäädäntö- ja sääntelykehyksen lujittaminen;
- e) puutavaran kotimaankaupan ja sen kansantaloudellisen merkittävyyden seuranta;
- f) muun muassa yhteisöihin ja yksityissektorin toimijoihin kohdistuvien vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen vaikutusten seuranta;
- g) vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanon seuranta;
- h) yhteydenpito kansallisten ja kansainvälisten sidosryhmien kanssa;
- i) metsäalan strategisen kehyksen saattaminen ajan tasalle.

Mahdolliset tukitoimenpiteet esitetään jäljempänä. Niiden perusteella kehitetään yksityiskohtaisia toimintasuunnitelmia investointiaikatauluineen vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanon varhaisvaiheessa.

2. TÄYTÄNTÖÖNPANOYKSIKÖT

Institutionaalisia yksiköitä perustetaan, jotta voidaan varmistaa vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanoon osallistuvien valtion laitosten ja muiden toimijoiden joustava toiminta ja niiden välinen koordinointi. Nykyisten yksiköiden pohjalta perustetaan kaksi uutta yksikköä metsäalan kehittämisestä vastaavan viranomaisen (FDA) alaisuuteen: Liberian varmennusyksikkö (LVD) ja Liberian lupayksikkö (LLD). Ensimmäisen vuoden ensisijaisiin tavoitteisiin kuuluu mekanismi, jonka avulla parannetaan valtion

virastojen välistä koordinoitua ja nykyisten osastojen valmiuksia ryhtyä hoitamaan uusia tehtäviä. Ensimmäisenä täytäntöönpanovuonna perustetaan erityisesti yksikkö ulkoistettua varmentamista/toimitusketjujärjestelmää (COCS) koskevan sopimuksen hallinnoimiseksi. Täytäntöönpanon valmistelussa etusijalla on tekninen tuki tarvittavien valmiuksien suunnittelemiseksi ja luomiseksi (esim. henkilöstön työnkuvaukset, rekrytointi, asiantuntijoiden käyttäminen ja virastojen väliset tiedonannot FDA:n ja muiden alan virastojen, esim. ympäristönsuojeluviraston ja kauppa- ja teollisuusministeriön, työministeriön, maatalousministeriön sekä valtiovarainministeriön (toimilupavirasto ja tullilaitos) välillä).

3. VALMIUKSIEN PARANTAMINEN

Valmiuksien parantamista edellytetään kaikilta vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanoon osallistuvilta tahoilta. Näitä toimia suunniteltaessa on otettava huomioon parhaillaan toteutettavat ja suunnitellut alaan kohdistuvat tukitoimet, jotka on täsmennetty tämän sopimuksen 15 artiklassa. Valmiuksien parantamiseen sisältyvät seuraavat toimet: a) valtion virastoille, erityisesti FDA:lle, ympäristönsuojeluvirastolle ja tullille suunnattu tekninen koulutus; b) ulkopuolisen palveluntarjoajan kanssa työskentelevän metsäalan kehittämisestä vastaavan viranomaisen henkilöstölle suunnattu koulutus; c) koulutus kansalaisyhteiskunnan ryhmille, jotta ne voivat paremmin seurata LAS-toimia ja auttaa yhteisöjä osallistumaan metsänhoitoon liittyviin toimiin; d) metsuriryhmien avustaminen osuuskuntien muodostamisessa ja teknisissä taidoissa; e) tiedonhallinta-alan koulutus LAS:ää varten ja tavoitteena parantaa valmiuksia rutiininomaisesti analysoida ja julkaista alan tietoja sekä f) valmiuksien parantaminen teknologian avulla, muun muassa toimittamalla asianmukaiset välineet, ohjelmisto ja viestintävälineet.

Valmiuksien parantamista koskevan tärkeän tehtävän ohjaamiseksi ja joulukuussa 2010 suoritettua puuteanalyysin pohjalta Liberia kehittää kattavan viisivuotisen koulutussuunnitelman, jonka perustana ovat parhaillaan toteutettavat tai suunnitellut aloitteet, jossa erotetaan toisistaan työpaikalla tapahtuva varmentamisyhteisön / COCS-palveluntarjoajan järjestämä koulutus ja muu vaadittu koulutus ja jossa määritellään nykyisten aloitteiden pohjalta järjestettävissä oleva koulutus ja vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen vaatimusten edellyttämä ylimääräinen räätälöityjä järjestelyjä edellyttävä koulutus.

Lisäksi Liberia kehittää viisivuotisen investointisuunnitelman, jossa määritellään tarvittavat laitteet ja niiden käyttökustannukset, laitosten rakentaminen tai kunnostus ja ylläpito, palveluntarjoajan investoinnit mahdollista luovutusta varten, voimassa olevista rahoitetuista aloitteista hankitut ja lisärahoitusta tarvitsevat investoinnit. Kuten 15 artiklasta käy ilmi, sopimuspuolet pyrkivät voimassa olevien sääntöjen mukaisesti varmistamaan yhdessä näiden valmiuksien parantamiseen tarvittavien resurssien saatavuuden.

4. RAHOITUSMEKANISMIT

Kaikkia tässä liitteessä kuvailtuja toimenpiteitä varten on laadittava yksityiskohtaiset talousarviot ja järjestettävä rahoitus. Rahoituksen osalta on määritettävä se osuus, jonka Liberia voi kattaa omilla resursseillaan, ja määrä, joka tarvitaan avunantajilta, sekä yksilöitävä mahdolliset avunantajat ja tehtävä sopimukset heidän kanssaan. Tärkeimpiä toimenpiteitä ovat:

- a) varjentoimitusmekanismin luominen;

- b) kattavan lyhyen ja pitkän aikavälin talousarvion laatiminen ja vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanon rahoitusta koskevien yksityiskohtaisten ehdotusten ja lähteiden kehittäminen;
- c) Liberian omista resursseista katettavan tuen ja unionilta ja muilta kehitysyhteistyökumppaneilta tarvittavan tuen, johon sisältyy tarvittaessa nykyisten avunantajien tuen koordinointi, määrittely;
- d) rahoituksen varmistaminen.

5. LAS:N PERUSTAMINEN

LAS perustuu Liberiassa jo käytössä oleviin järjestelmiin ja rakenteisiin. Tarvitaan tukitoimia niiden järjestelmien parantamiseksi, joiden avulla voidaan varmistaa, että liitteessä II tarkoitettuun laillisuuden määrittelyyn liittyviä vaatimuksia noudatetaan samassa liitteessä kuvattujen menettelyjen avulla. Tukitoimenpiteissä keskitytään toimiin, jotka ovat tarpeen toimintavalmiuksien parantamiseksi tietyissä valtion virastoissa, ja riippumattoman valvonnan käyttöönottoon. Niihin sisältyvät laillisuuden varmentamistehtävän, FLEGT-lupajärjestelmän ja riippumattoman valvontatehtävän käyttöönotto sekä nykyisen COCS:n parantaminen LAS:n vaatimusten mukaisesti.

5.1. Laillisuuden varmistusjärjestelmän käyttöönotto

Liberia tekee viisivuotisen sopimuksen ulkopuolisen palveluntarjoajan kanssa, joka vastaa laillisuuden varmentamisen ja COCS:n luomisesta, käytöstä ja luovutuksesta. Keskeistä tehtävässä on parantaa alalla toimivien valtion virastojen valmiuksia hoitaa tarvittavia tehtäviä. Ulkopuolinen palveluntarjoaja työskentelee suoraan niiden yksikköön siirretyn FDA:n henkilöstön kanssa, josta ajan mittaan tulee LVD. Tärkeimpiin toimenpiteisiin kuuluvat:

- a) asiakkaan pätevän edustajan palkkaaminen avustamaan yksityiskohtaisten eritelmien ja sopimusasiakirjojen laatimisessa palveluntarjoajaa varten ja avustamaan valintamenettelyissä;
- b) ehdotusten vastaanottamista, lyhyen listan laatimista niiden perusteella ja ehdotusten arviointia koskevat ilmoitukset palveluntarjoajaa varten;
- c) sopimuksen neuvottelemisen palveluntarjoajan kanssa rakennaylläpidä/operoi-luovuta-periaatteen pohjalta;
- d) metsäalan kehittämisestä vastaavan viranomaisen asianomaisen henkilöstön siirtäminen palveluntarjoajalle;
- e) valvontayksikön perustaminen palveluntarjoajan seuraamiseksi;
- f) tämän sopimuksen liitteessä II kuvatun LAS:n luominen ja hallinnoiminen;
- g) laitosprosessien ja kumipuuhaketuotannon sisällyttäminen COCS:ään;
- h) tuontipuutavaran ja takavarikoidun puutavaran sisällyttäminen COCS:ään;
- i) LAS:n laajentaminen koskemaan kotimaanmarkkinoita varten tuotettua puutavaraa;
- j) palveluntarjoajan hallinnoimien järjestelmien luovutus FDA:lle.

5.2. Liberian lupayksikön perustaminen

FDA perustaa kaikkea vientiä varten myönnettävistä FLEGT-luvista vastaavan lupayksikön. Se kehittää FLEGT-lupajärjestelmän yksityiskohtaiset menetelmät ja varmistaa yhdenmukaisuuden vientimenettelyjen kanssa. Nykyinen vientilupajärjestelmä poistetaan käytöstä vaiheittain, kun FLEGT-lupajärjestelmä otetaan käyttöön. Tältä osin tärkeimpiin toimiin voivat kuulua:

- a) ylimääräisten käytäntöjen kehittäminen nykyisen vientilupajärjestelmän mukauttamiseksi FLEGT-lupajärjestelmään käyttäen tarvittaessa apuna asiantuntijoita;
- b) lupayksikön perustaminen FDA:han;
- c) henkilöstön ja teknisen neuvojan rekrytointi;
- d) vientilupia koskevien määräysten valmistelu;
- e) vientiluvista luopuminen asteittain;
- f) FLEGT-lupien antaminen;
- g) mekanismien luominen EU:n toimivaltaisten viranomaisten kanssa tapahtuvaa viestintää varten.

5.3. Riippumattoman valvonnan mekanismin luominen

Tämän sopimuksen liitteen V mukaisesti Liberia antaa riippumattoman valvojan (independent auditor, IA) tehtäväksi taata LAS:n joustavan toiminnan ja varmistaa järjestelmien luotettavuus erityisesti kansainvälisten markkinoiden osalta. Riippumattoman valvojan osoittaminen näihin tehtäviin tapahtuu kuulemalla unionia Liberian hankintamenettelyjen jälkeen ja noudattaen liitteessä V esitettyjä ohjeita. Tässä yhteydessä tärkeimpiin toimiin kuuluvat:

- a) riippumattomasta valvojasta ilmoittaminen, lyhyen listan laatiminen, riippumattoman valvojan valitseminen ja tämän kanssa neuvottelemine;
- b) yksityiskohtaisten menettelyjen kehittäminen yhteisen täytäntöönpanokomitean kanssa sovittavaa riippumatonta valvontaa varten;
- c) riippumattoman valvonnan aloittaminen;
- d) arviointi- ja raportointivalmiuksien parantaminen.

5.4. Toimintavalmiin LAS:n ulkopuolinen arviointi

Kuten tämän sopimuksen liitteessä VI todetaan, LAS asetetaan riippumattoman teknisen arvioinnin kohteeksi ennen lupajärjestelmän täyden toimintavalmiuden saavuttamista ja ennen kuin EU:n viranomaiset hyväksyvät FLEGT-luvat. Tärkeimpiin toimenpiteisiin voivat kuulua:

- a) LAS:n riippumattoman arvioinnin suorittaminen, tulosten arviointi ja järjestelmien mukauttaminen tarvittaessa;
- b) arviointitulosten ilmoittaminen yhteiselle täytäntöönpanokomitealle ja sopiminen päivämäärästä, jona lupajärjestelmä otetaan käyttöön ja EU:n viranomaisia vaaditaan tarkistamaan FLEGT-luvat ennen unionin markkinoille tuloa.

6. LAINSÄÄDÄNNÖN SOVELTAMISEN VALVONNAN TIUKENTAMINEN JA SÄÄNTELYKEHYKSEN LUJITTAMINEN

Samanaikaisesti LAS:n täytäntöönpanon kanssa Liberia tarkastelee tarvittaessa metsäalaa sovellettavan sääntely- ja täytäntöönpanojärjestelmän tehokkuutta ja siihen sovellettavan oikeuskehyksen johdonmukaisuutta sekä toteuttaa tarvittaessa parannuksia. Laillisuuden määrittelyn laatiminen ja laatimisen aikana toteutetut kuulemiset ja kenttätestit ovat tuoneet määräyksistä esiin joitakin aloja, joita on tarkistettava edelleen, jotta taloudellisille toimijoille voidaan tarjota selkeitä ohjeita. Tärkeimpiin toimiin voivat kuulua:

- a) sääntelyn arviointi, joka suoritetaan viiden vuoden kuluttua LAS:n täytäntöönpanosta; tässä ajassa ehditään havaita soveltamiseen ja laillisuuden varmentamiseen liittyvät käytännön ongelmat;

- b) oikeuskehyksen seuraavien osien parantaminen: ohjeet sosiaalisia sopimuksia koskevia neuvotteluja varten; yhteisömetisiä koskevat määräykset; hylättyjen tukkien käsittelyä koskevat menettelyt; menettelyt lain rikkomisen vuoksi takavarikoidun puutavaran käsittelemiseksi; ohjeet riippumattomien sertifiointijärjestelmien sisällyttämiseksi LAS:ään; menettelyt poissulkemislueellon laatimiseksi; menettelyt puutavaran jäljittämiseksi jalostusyksiköiden kautta; kolmannen osapuolen pääsyä toimilupa-alueelle ja resurssien käyttöä siellä koskevat määräykset; moottorisahahakkuuta koskeva sääntely; puutavaran tuontia ja kauttakuljetusta koskevat määräykset; EIA-prosessien ja ympäristöasioiden hallinnan parantaminen puusopimusten kattamilla alueilla;
- c) metsäteollisuuden työntekijöiden turvallisuutta ja hyvinvointia koskevien määräysten tiukentaminen;
- d) tämän sopimuksen liitteessä II kuvatun laillisuuden varmentamiskaavion muuttaminen tarvittaessa lainsäädännöllisten muutosten johdosta.

7. KOTIMAAN PUUTAVARAMARKKINOIDEN SEURANTA

Kotimaan puutavaramarkkinat ovat hyvin tärkeät kansantaloudelle, mutta niiden toimintaa ei ymmärretä läheskään riittävästi ja niiden sääntely on aivan liian vähäistä. Liberia antaa uusia määräyksiä pienimuotoista toimintaa harjoittavien metsurien toiminnan helpottamiseksi. Kotimaankauppaan suuntautuva tuotanto sisällytetään LAS:ään, ja sääntelytoimenpiteitä toteutetaan paremman sääntelyn, reilun kaupan ja ympäristönsuojelumekanismien takaamiseksi. Tällä hetkellä siihen pyritään sääntelyjärjestelmän ulkopuolisen epävirallisen sektorin avulla. Tärkeimpiin toimiin voivat kuulua:

- a) kotimaan puutavaramarkkinoiden organisointi;
- b) kotimaan puutavaramarkkinoihin liittyvän oikeuskehyksen parantaminen;
- c) tietojärjestelmän luominen;
- d) kotimaanmarkkinoilla myytävälle puutavaralle soveltuvan jäljitysjärjestelmän perustaminen;
- e) kotimaan puutavaramyynnin sisällyttäminen LAS:ään.

8. VAPAAEHTOISEN KUMPPANUUSSOPIMUKSEN VAIKUTUSTEN SEURANTA

Vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen sosiaalisten vaikutusten ja ympäristö- sekä markkinavaikutusten seuranta yleensä ja korostaen erityisesti metsistä riippuvaisia yhteisöjä on välttämätöntä, jotta voidaan taata, että vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen avulla saavutetaan halutut päämäärät. Tässä yhteydessä tärkeimpiin toimenpiteisiin voivat kuulua seuraavat: seurantakehys, johon sisältyvät seuraavanlaisia tekijöitä kattavat viitearvot ja sovitut indikaattorit: hallintorakenteiden parantaminen; metsänkäyttöoikeuksien jakaminen; sosiaaliset sopimukset ja hyötyjen jakaminen vaikutusalueella sijaitsevien yhteisöjen kanssa; säännellyn puutavaran määrät verrattuna vielä sääntelemättömän puutavaran määrään; todiste lainsäädännön soveltamisen valvonnasta; takavarikoidun puutavaran määrät ja takavarikoidun puutavaran hävittäminen; tulonhankinnan tehokkuus; tulojen vaikutusalueella sijaitseville yhteisöille jakautumisen tehokkuus; Liberian puutavaramarkkinat ja vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen vaikutusten seuranta Liberian kilpailukyvyn kannalta. Tämän sopimuksen liitteen X mukaisesti yhteinen täytäntöönpanokomitea tehostaa seurantaa.

9. VAPAAEHTOISEN KUMPPANUUSSOPIMUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANON SEURANTA

JIC:llä on yleisvastuu vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanon seurannasta. Siihen sisältyvät riippumatonta valvontaa kuvaavien kertomusten arviointi ja niiden johdosta toteutettavat toimet sekä edellä kuvatun vaikutusten seurannan arvioinnit. Vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanoa seuraavat myös muut sidosryhmät, kuten kansalaisyhteiskunta, mikä edistää LAS:n tehokasta täytäntöönpanoa. Yhteinen täytäntöönpanokomitea vastaanottaa raportteja sidosryhmiltä ja takaa, että määritettyjen ongelmien käsittelyä varten on olemassa tehokas valitusmenetelmä. Tärkeimpiin toimenpiteisiin voivat kuulua:

- a) tämän sopimuksen 16 artiklassa kuvatun sidosryhmien välisen kansallisen seurantakomitean tukeminen järjestämällä säännöllisiä avoimia vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanoa koskevia julkisia kuulemisia, joissa sidosryhmät voivat antaa palautetta;
- b) kansalaisyhteiskunnan suorittama seuranta, johon sisältyy sen varmistaminen, että yhteisön tason huolenaiheet tuodaan esiin ja annetaan tiedoksi LVD:lle, LLD:lle ja IA:lle, kansalliselle sidosryhmien väliselle seurantakomitealle sekä yhteiselle täytäntöönpanokomitealle.

10. VIESTINTÄ

Viestintä tukee vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanoa ja on keskeisessä asemassa Liberian ja sen puutavarateollisuuden vaikean menneisyyden vuoksi alaa rasittavien kielteisten mielikuvien hälventämiseksi. Vapaaehtoinen kumppanuussopimus tarjoaa tilaisuuden edistää avoimuutta, vastuuvollisuutta ja lainmukaisuutta. Viestinnän arvoa valtion pyrkimyksille parantaa metsähallintoa ei voida korostaa liiaksi. Vapaaehtoinen kumppanuussopimus vaikuttaa hallinnon lisäksi myös useista sidosryhmistä koostuviin ryhmiin ja suureen yleisöön. Se edellyttää tämän vuoksi kattavaa viestintästrategiaa, joka tarjoaa kaikki tarvittavat tiedot vapaaehtoisesta kumppanuussopimuksesta, sen vaikutuksista ja sen eduista niin talouden ja ympäristön kannalta kuin sosiaalisestikin. Vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen mukaisesti suunniteltua toimintaa ja sopimukseen liittyviä saavutuksia koskevan viestinnän tavoitteena on:

- a) kannustaa eri sidosryhmiä osallistumaan ja taata niiden toimien johdonmukaisuus;
- b) seurannan helpottamiseksi taata yleisön tiedonsaantimahdollisuus;
- c) edistää Liberian puutavaran tuotekuvaa kansainvälisillä markkinoilla;
- d) taata yleinen tuki Liberian toimille metsävarojen kestävä hoidon edistämiseksi ja niistä riippuvaisten yhteisöjen kehittämiseksi; sekä
- e) tiedottaa sidosryhmille ja suurelle yleisölle vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen eduista.

Tässä tarkoituksessa Liberia tukee toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on taata tehokas tiedottaminen vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen pyrkimyksistä ja tuloksista. Tärkeimpiin toimenpiteisiin voivat kuulua:

- a) viestintästrategian laatiminen ja toteuttaminen päämääränä lisätä yleistä tietoisuutta nykyaikaisten ja perinteisten viestintien välityksellä, jotta yleisö ja puutavarakaupan ala saavat tietoa vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanosta ja sen vaikutuksista ja eduista;

- b) asianmukaisten kohderyhmien valitseminen ja vapaaehtoista kumppanuussopimusta koskevien erityisten painettujen ja sähköisten viestien suunnittelu kutakin kohdeyleisöä varten ja viestien säännölliset päivitykset;
- c) tiedonvaihtofoorumin luominen kotimaisille ja kansainvälisille kumppaneille suuntautuvan tiedotuksen yhtenäistämiseksi sekä kyseisen foorumin sijainnin pohdinta täytäntöönpanoyksikön muodostamaan kokonaisuuteen nähden;
- d) messutapahtumien, joihin osallistuu mahdollisia kauppakumppaneita, järjestäminen FLEGT-luvallisen puutavaran etujen tunnettuuden lisäämiseksi;
- e) tarvittavien järjestelmien asettaminen asianomaisten valtion viranomaisten käyttöön, jotta ne voivat julkaista tietoja ja vastata tiedonvälityksen vapaudesta annetun lain nojalla tehtyihin tietopyyntöihin liitteen IX mukaisesti.

LIITE IX

TIEDOTUS JA AVOIMUUS

Avointa ja vastuullista luonnonvarojen hallinnointia koskevan Liberian hallituksen pyrkimyksen – jota kaivannaisteollisuuden avoimuusaloitteen (EITI) hyvin tunnollinen täytäntöönpano havainnollistaa – mukaisesti sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että tietojen julkaiseminen ja muut avoimuustoimenpiteet ovat keskeisiä vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen menestyksekkään täytäntöönpanon kannalta, kuten tämän sopimuksen 21 artiklassa todetaan. Kumpikin sopimuspuoli on sitoutunut julkaisemaan säännöllisesti kaikki sidosryhmiä kiinnostavat ja vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanoa ja seurantaan helpottavat tiedot. Tässä liitteessä kuvataan tiedot, jotka Liberian hallitus julkaisee tai jotka se voi antaa yleisesti saataville tiedonvälityksen vapaudesta annetun lain nojalla.

1. RUTIININOMAISESTI JULKAISTAVIEN TIETOJEN LUOKAT

Seuraavat jäljempänä kuvailut tiedot asetetaan yleisön saataville julkaisemalla ne säännöllisesti tiedonvälityksen vapaudesta vuonna 2010 annetun lain 2.5 ja 2.6 §:n mukaisesti. Tietojen esittämisessä voidaan käyttää esimerkiksi seuraavia eri viestintävälineitä tietojen luonteen ja kohdeyleisön mukaan:

- a) internetsivustot;
- b) sidosryhmien välinen täytäntöönpanofoorumi;
- c) julkiset kokoukset;
- d) lehdistötilaisuudet;
- e) kansallinen radio ja sanomalehdet;
- f) esitteet ja uutislehdet.

Liitteen VIII mukaisesti kehitetään kattava viestintästrategia tukemaan tietojen levittämistä kaikille sidosryhmille sopivimpia välineitä käyttäen.

1.1. Erityisesti vapaaehtoiseen kumppanuussopimukseen liittyvät tiedot

- a) Vapaaehtoinen kumppanuussopimus ja kaikki sen liitteet
- b) Yhteisen täytäntöönpanokomitean laatimat raportit, joihin on sisällyttävä seuraavat tiedot:
 - Liberian myöntämien FLEGT-lupien lukumäärä;
 - hylättyjen FLEGT-lupahakemusten lukumäärä;
 - esimerkkejä tapauksista, joissa vaatimuksia ei ole noudatettu FLEGT-lupaprosessin yhteydessä Liberiassa, ja tällaisten tapausten johdosta toteutetut toimenpiteet;
 - unioniin vietyjen puutuotteiden vuotuiset määrät;
 - unionin vastaanottamien FLEGT-lupien lukumäärä;
 - FLEGT-lupajärjestelmän nojalla unioniin tuotujen puutuotteiden määrät eriteltyinä EU:n sen jäsenvaltion mukaan, johon tuonti suuntautui.
- c) Riippumattoman valvojan laatimat raportit;
- d) Yhteisen täytäntöönpanokomitean toimintaa ohjaavat menettelyt;
- e) Yhteisen täytäntöönpanokomitean laatimat muistiot ja muut raportit, liitteessä X tarkoitettut seuranta- ja vaikutustutkimukset mukaan luettuina;

- f) Kansallisen sidosryhmien komitean toimintaa vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen seuraamiseksi ohjaavat menettelyt ja tehtävämääritykset;
- g) LAS-vaatimustenmukaisuutta koskevat ohjeet eri sidosryhmille;
- h) Ohjeet sosiaalisia sopimuksia varten.

1.2. Metsänhallintoa koskevat tiedot

- a) Tiedonvälityksen vapaudesta vuonna 2010 annetun lain 2.1–2.3 §:ssä esitettyjen julkaisusäntöjen mukaisesti metsänalan valvontaa harjoittavien valtion virastojen on asetettava rutiininomaisesti muun muassa seuraavat tiedot ja asiakirjat yleisesti saataville:
 - valtion viraston tai viranomaisen täytäntöönpanosäädökset;
 - sen tämänhetkiset toimintalinjat, menettelyt ja säännöt;
 - sen talousarviot;
 - viraston tai viranomaisen tilinpäätös;
 - sen organisaatiokaavio ja raportointilinjat;
 - merkittävät sopimukset;
 - viranomaisten tai sen virkamiesten tekemiä päätöksiä koskeva muutoksenhakumenettely;
 - hallintoneuvoston tekemät päätökset;
 - tarkastuskertomukset;
 - metsänhoidon uudistamisesta annetun kansallisen lain 18.15 §:n nojalla annetut metsäalaaan liittyvät julkiset huomautukset, raportit, strategiat ja käsikirjat.
- b) Kaikki Liberian hallituksen antamat lait, asetukset ja toimintamenettelyt. Tähän sisältyvät kaikki tämän sopimuksen liitteessä II olevassa Liberian laillisuuden määrittelyssä mainitut sääntelykehysten osa-alueet.

1.3. Metsävarojen jakamista koskevat tiedot

- a) Myönnetyt metsälisenssit, kuten puunmyyntisopimukset (TSC), metsänhoitosopimukset (FMC), metsänhakkuita ja puutuotteiden jalostusta koskevat sopimukset ja luvat, kuten metsänkäyttölupa (FUP) ja yksityiskäyttöä koskeva lupa (PUP);
- b) Liitteessä I lueteltuihin tuotteisiin liittyvät maatalouden käyttöoikeussopimukset;
- c) Tarjouskilpailuasiakirjat: esivalinnan arviointipaneelin raportti;
- d) Myönnetyt käyttöoikeussopimukset;
- e) Sosiaaliset sopimukset metsäyhteisöjen ja kaikkien sopimuksen- tai luvanhaltijoiden välillä;
- f) Kartat yhteisömetsistä ja niihin kuuluvista alueista;
- g) Luettelo ja kartat, joista käyvät ilmi kaikki myönnetyt TSC:t, PUP:t, FUP:t ja FMC:t.

1.4. Metsävarojen tuotantoa koskevat tiedot

- a) Korjattujen metsävarojen, jalostettujen metsäteollisuustuotteiden ja maasta vietyjen metsäteollisuustuotteiden määrät ja rahamääräiset arvot (hyväksytyjen FOB-hintaluetteloiden mukaisesti määritettyinä) ilmaistuina:

- kokonaisvuosituotantona,
 - puulajeittain kunkin metsävarojen käyttöä koskevan luvan mukaan erikseen esitettyinä.
- b) Vuoden aikana Liberiaan tuotujen tai sen kautta kuljetettujen puutuotteiden määrä.

1.5. Metsämaksuja ja -tuloja koskevat tiedot

- a) Kaikkien metsäalan maksujen ja verojen aikataulu;
- b) FOB-hinnat.

1.6. Lainsäädännön soveltamisen valvontaa toimilupa-alueilla koskevat tiedot

- a) Määrätyt sakot ja luettelo maksun suorittaneista ja suorittamatta jättäneistä;
- b) Julkisessa huutokaupassa vuotta kohti myytyjen puutuotteiden määrä ja myynnin arvo.

2. TIEDOT, JOIHIN YLEISÖN ON SAATAVA PYYNNÖSTÄ TUTUSTUA TIEDONVÄLITYKSEN VAPAUESTA ANNETUN LAIN NOJALLA

Julkisten tietojen, rekistereiden ja asiakirjojen saatavuutta koskevat menettelyt, joista määrätään tässä liitteessä, toteutetaan noudattamalla tiedonvälityksen vapaudesta annetun lain 3 luvussa (3.1–3.14 §) esitettyjä menettelyjä.

2.1. Metsävarojen jakamista koskevat tiedot

- a) Esivalintaa koskevat asiakirjat, jotka asetetaan pyynnöstä saataville esivalintaprosessin päätyttyä
- luettelo esivalituista yrityksistä.
- b) Tarjouskilpailuasiakirjat, jotka asetetaan pyynnöstä saataville sen jälkeen kun voittava tarjous on valittu ja kaikille tarjouksen jättäneille on ilmoitettu:
- tarjousasiakirjat;
 - tarjousten esivalinnan arviointipaneelin raportti.
- c) Luettelo kielletyistä henkilöistä (ts. henkilöistä, jotka eivät saa omistaa osakkuuksia kaupallisissa hakkuuyrityksissä samanaikaisen julkisessa virassa toimimisen vuoksi);
- d) Luettelo poissuljetuista henkilöistä (ts. henkilöt, jotka on suljettu Liberian hakkuuteollisuuden ulkopuolelle sellaisen metsävarojen käyttöön, hallintointiin tai korjuuseen liittyvän osallisuuden vuoksi, jonka yhteydessä esiintyi kansalaislevottomuuksia ja niihin liittyvää aseiden käyttöä);
- e) Luettelo ehdolliseen rangaistukseen tuomituista henkilöistä (ts. henkilöistä, jotka on tuomittu metsänkäyttöön liittyvien taloudellisten velvoitteiden laiminlyönnin vuoksi);
- f) Kaikki hyväksytyt toiminta- ja metsänhoitosuunnitelmia koskevat asiakirjat, rekisterit ja tiedot;
- g) Metsävarojen käyttöä koskevan luvan kattaman maan sijainti ja omistustiedot;
- h) Metsävarojen haltijoiden nimet ja lyhyt kuvaus haltijan metsävarojen käyttöä koskevan luvan kattamista alueista (alueen koko ja metsävarojen tyyppi).

2.2. Metsävarojen tuotantoa koskevat tiedot

- a) Käyttöoikeussopimuksen mukainen vuosittainen puunkorjuumäärä ja korjattavan puun sijainti;
- b) Liberian LAS-tietokannassa pidettävät tiedot;
- c) Kotimaanmarkkinoilla kulutettujen puutuotteiden vuotuinen määrä tuotetyypeittäin ja puulajeittain.

2.3. Jalostusta koskevat tiedot

- a) Luettelo rekisteröidyistä jalostusyrittäjistä ja niiden yhteystiedot;
- b) Tuotantokapasiteetti jalostusyksikköä kohti yrityksen mukaan;
- c) Jalostettujen tukkien vuotuinen määrä puulajeittain ja tuotetyypeittäin jalostusyksikköä kohti.

2.4. Metsämaksuja ja -tuloja koskevat tiedot

- a) Valtiovarainministeriön arvio maksujen ja verojen määrästä metsänhoitoalan taloudellista yksikköä kohti ja metsävarojen sopimuksenhaltijaa kohti maksetut määrät;
- b) Valtion vastaanottama ja yhteisömetsien kehittämisrahastolle (Community Forestry Development Funds) jakama rahamäärä;
- c) Kansallisen yhteisöhyötyjen jakorahaston (National Community Benefit Sharing Trust) vastaanottama ja jakama rahamäärä;
- d) Yhteisöhyötyjen jakorahaston vastaanottama ja yhteisömetsätalouden kehittämisvaliokunnille jakama rahamäärä eriteltyinä hankkeen, päivämäärän ja vaikutusalueella sijaitsevan yhteisön mukaan;
- e) Kansalaisten jättämien valitusten tulokset asioissa, jotka koskevat metsätalouden kehittämiseen tarkoitettua lääninrahastoa, kansallista hyötyjenjakorahastoa tai jotain yhteisömetsätalouden kehittämisvaliokuntaa.

2.5. Lainsäädännön soveltamisen valvontaa toimilupa-alueilla koskevat tiedot

- a) Metsävarojen käyttöä koskevan luvan nojalla toteutettuihin toimiin liittyviä rikkomisia koskevat syytteet, pidätykset, riitojen selvittely ja tuomiot, sellaisina kuin ne ovat FDA:n kirjaamina;
- b) Metsävarojen käyttöä koskevan luvan korvauslaskelmat ja maksutiedot.

3. JULKISTEN TIETOJEN, REKISTEREIDEN TAI ASIAKIRJOJEN SAATAVUUTTA KOSKEVA MENETTELY

Tämä liite on tiedonvälityksen vapaudesta annetun Liberian lain mukainen, jonka mukaan jokaisen julkista rahoitusta saavan ja julkisesta tehtävästä hyötyvän tai julkisen tehtävän hoitamiseen osallistuvan julkisen ja yksityisen laitoksen on osoitettava, kuinka yleinen tiedonsaantioikeus taataan.

FDA ja kaikki muut julkishallinnon virastot ovat kehittäneet tai kehittävät menettelyjä yleisen tiedonsaantioikeuden takaamiseksi.

Tämän liitteen toimivuuden varmistamiseksi on laadittava ja hyväksyttävä menettelyt/suuntaviivat/ohjeet tietopyyntöihin vastaamiseksi. Tämän sopimuksen täytäntöönpanon aikana kehitetään edelleen myös LLD:hen ja LVD:hen sovellettavia raportointi- ja julkaisusäännöksiä.

LIITE X

YHTEISEN TÄYTÄNTÖÖNPANOKOMITEAN TEHTÄVÄT

Sopimuksen 19 artiklan mukaisesti sopimuspuolet perustavat seuranta- ja päätöksentekoyksikön, jonka nimi on yhteinen täytäntöönpanokomitea. Yhteinen täytäntöönpanokomitea on vastuussa sopimuksen täytäntöönpanon valvonnasta ja seurannasta. Yhteinen täytäntöönpanokomitea helpottaa tämän sopimuksen toimintaa koskevaa vuoropuhelua ja tietojenvaihtoa. Erityisesti

- a) tämän sopimuksen hallinnoinnin osalta yhteinen täytäntöönpanokomitea
 1. julkaisee vuosittain tämän sopimuksen täytäntöönpanoa koskevan kertomuksen liitteen IX mukaisesti;
 2. laillisuuden varmistusjärjestelmän toimivuuden arvioinnin jälkeen ja liitteessä VI esitettyjen arviointiperusteiden pohjalta suosittelee päivämäärää, jona FLEGT-lupajärjestelmä otetaan käyttöön;
 3. arvioi etenemistä tässä sopimuksessa tarkoitettujen tavoitteiden ja toimien aikataulun mukaisessa toteuttamisessa ja sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvissä asioissa;
 4. ehdottaa ja/tai toteuttaa toimenpiteitä sopimuksen toimivuuden parantamiseksi;
 5. tarkistaa sopimuksen liitteitä tämän sopimuksen 26 artiklan mukaisesti;
 6. tarkastelee toisen sopimuspuolen esiintuomia huolenaiheita ja yrittää ratkaista sopimuksen 10 artiklan täytäntöönpanossa mahdollisesti ilmenneet ristiriidat;
 7. tarkastelee toisen sopimuspuolen esiintuomia huolenaiheita ja yrittää ratkaista tämän sopimuksen 24 artiklan mukaisesti sopimuspuolten välisistä mielipideeroista johtuvat mahdolliset ristiriidat;
 8. julkaisee raportteja ja muistioita ja pyrkii varmistamaan yhteisen täytäntöönpanokomitean toiminnan mahdollisimman suuren avoimuuden;
- b) tämän sopimuksen seurannan ja arvioinnin osalta yhteinen täytäntöönpanokomitea
 1. seuraa tämän sopimuksen täytäntöönpanon yleistä etenemistä, kuten laillisuuden varmistusjärjestelmän toimivuutta;
 2. toteuttaa saatujen tietojen avulla säännöllisesti yhteisiä toimia, joiden avulla arvioidaan tämän sopimuksen tehokkuutta ja tuloksellisuutta;
 3. seuraa markkinatilannetta ja raportoi siitä säännöllisesti, teettää tarvittaessa selvityksiä ja suosittaa toimenpiteitä markkina-analyysyjä koskevien raporttien perusteella;
 4. arvioi tämän sopimuksen sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristöön liittyviä vaikutuksia asiaa koskevien hyvien käytänteiden ja sopimuspuolten kanssa sovittavien arviointiperusteiden nojalla sekä tarkastelee näiden arviointien esiintuomia ongelmia;
 5. määrittää tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvät ongelmat ja ehdottaa asianmukaisia toimia niiden ratkaisemiseksi;
- c) sopimuksen riippumattoman valvonnan osalta yhteinen täytäntöönpanokomitea
 1. hyväksyy riippumattoman valvojan menettelykäsikirjan liitteen V mukaisesti;
 2. arvioi riippumattoman valvojan antamat raportit ja mahdolliset FLEGT-lupajärjestelmän toimintaan toisen sopimuspuolen alueella liittyvät valitukset;
 3. arvioi riippumattoman valvojan toimintaan liittyvät raportit tai valitukset ja sopii asianmukaisista toteutettavista toimista;

4. julkaisee riippumattoman valvojan raportit liitteiden V ja IX mukaisesti;
 5. seuraa soveltuvin osin riippumattoman valvojan osoittamien ongelmien ratkaisemiseksi toteutettuja toimia;
- d) siltä osin kuin on kyse sidosryhmien osallistumisesta tämän sopimuksen täytäntöönpanoon ja seurantaan, yhteinen täytäntöönpanokomitea
1. esittää suosituksia, jotka liittyvät tarpeeseen parantaa tämän sopimuksen menestyksekkään täytäntöönpanon edellyttämiä valmiuksia ja soveltuvin osin tarpeeseen lisätä yksityissektorin ja kansalaisyhteiskunnan osallistumista – samoin kuin niiden valmiuksia osallistua – Liberian metsänalan lainmukaisuuden seurantaan;
 2. toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, jotta asianomaiset sidosryhmät osallistuisivat tämän sopimuksen täytäntöönpanoon;
 3. perustaa tarvittaessa työryhmiä tai muita lisäelimiä erityistä asiantuntemusta tai sidosryhmien näkökulmia vaativilla työaloilla.